

KOZMOSZ FANTASZTIKUS KÖNYVEK

DOUGLAS ADAMS

Galaxis Utikalauz Stopposoknál

GALAXIS ÚTIKALAUZ - 1.
Douglas Adams
Galaxis Útikalauz Stopposoknak
([Tartalom](#))

Jonny Brocknak és Clare Gorstnak meg a többi arlingtoniánusnak cserébe a teáért, együtttérzésért és a kanapéért

Előszó

Messze kinn a Galaxis Nyugati Spirálkarjának soha fel nem térképezett, isten háta mögötti zugában található egy sehol sem jegyzett sárga nap.

Durván kilencvenmillió mérföldre tőle kering egy tökéletesen jelentéktelen, kékeszöld bolygócska, melynek majomtól eredő civilizációja oly döbbenetesen primitív, hogy a kvarcórát még mindig pompás dolognak tartja.

Ez a bolygó a következő problémával küzd vagy inkább küzdött: az ott élők többsége ideje nagy részében boldogtalan volt. Számos megoldást javasoltak a probléma gyógyítására, ezek azonban többnyire zöld és piros hasú papírok mozgásához kapcsolódtak, ami meglepő, hiszen végül is nem a színes papírok voltak boldogtalanok.

Így hát fennmaradt a probléma: jókora tömegek voltak elkeseredve, és sokan közülük nyomorúságosan érezték magukat, még azok is, akiknek volt kvarcórájuk.

Többen mindinkább úgy vélték, hogy kár volt lejönni a fáról. Mások egyenesen azt állították, hogy felmenni is kár volt rá, jobb lett volna, ha ki se bújnak az óceánból.

Ám egy csütörtöki napon, csaknem kétezer évvel azután, hogy valakit felszögeztek a fára, mert azt mondta, milyen remek is lenne, ha az emberek a változatosság kedvéért kedvesek volnának egymáshoz, egy Rickmansdorfi kávéházban magányosan üldögélő lány rájött, hol volt kezdettől fogva a hiba, és hogyan lehetne a világot kellemessé és széppé tenni. A megoldás ezúttal helyes volt, bevált volna, és még csak föl se szögeztek volna senkit sehová.

Bármily szomorú is, a leány nem jutott el a telefonig, hogy beszámolhasson valakinek a felfedezésről, mert egy szörnyen ostoba katasztrófa meggátolta benne, a megoldás így mindörökre elveszett.

Ez a történet nem a leányról szól.

Ez a történet a szörnyen ostoba katasztrófáról és egynémely következményéről szól.

Ez a történet emellett egy könyvről is szól, melynek címe: GALAXIS Útikalauz Stopposoknak. Ez nem földi könyv, sosem adták ki a Földön, és a szörnyű katasztrófát megelőzően egyetlen földlakó se látta vagy hallott róla.

A könyv mindazonáltal szerfelett figyelemreméltó.

Valószínűleg ez a legfigyelemreméltóbb könyv, ami csak napvilágot látott a Kisgöncöl óriási kiadóhivatalainak gondozásában – bár a földlakók ezekről se hallottak.

Ez a könyv nem csupán hallatlanul figyelemreméltó, hanem elképesztően sikeres is: Népszerűbb, mint a Mennyei Házi

Mindentudó, jobban fogy, mint a Hatvanhárom További Figura Súlytalanság Esetére című illusztrált kiadvány, és ellentmondásosabb, mint Oolon Coluphid filozófiai bombaként robbanó trilógiája: a Hol Tévedett Isten, a Még Néhány Isten Legsúlyosabb Tévedéseiből, és a Végül Is Kicsoda Ez Az Isten Egyáltalán?

A Galaxis Külső Keleti Peremének néhány liberálisabb civilizációja számára a GALAXIS Útikalauz már kiszorította a hatalmas Encyclopaedia Galacticát, s egyedül tölti be az összes tudás és bölcsesség tárházának szerepét, mert noha sok benne a hézag, és tele van kétes, de legalábbis üvöltően pontatlan adattal, két fontos vonatkozásban felülmúlja kevésbé szárnyaló elődjét.

Egyrészt némileg olcsóbb. Másrészt borítóján a következő szavak láthatók, szép nagy betűkkel szedve: NE ESS PÁNIKBA!

Ez a történet, mely a szörnyen ostoba csütörtökről és rendkívüli következményeiről, valamint arról a szövevényes kapcsolatról szól, mely e következményeket összefűzi e figyelemreméltó könyvvel, egyszerűen kezdődik.

Ez a történet egy házzal kezdődik.

1. fejezet

A ház a falu szélén állt egy enyhe emelkedőn. Magányos épület volt, kilátással a széles elterülő tanyavilágra. Az égvilágon semmi feltűnő se volt rajta. Úgy harmincéves, szögletesen guggoló téglapépület volt, négy utcai ablakkal s olyan méretekkel és arányokkal, melyek

többé-kevésbé megbízhatóan kivívták szinte mindenki nemtetszését.

Arthur Dent volt az egyetlen személy, akinek jelentett valamit a ház, és neki is csak azért, mert történetesen ő lakott benne. Körülbelül három éve lakott itt, azóta, hogy kiköltözött Londonból, mert idegesítőnek és zavarónak találta. Ő is harmincéves lehetett; magas, sötét hajú és sohasem igazán nyugodt. Leginkább az nyugtalanította, hogy az emberek folyton megkérdezték tőle, mitől olyan nyugtalan. A helyi rádiónál dolgozott, melyről gyakran mondta barátainak, hogy sokkal érdekesebb annál, ahogy ők látják. Igaza volt, barátai általában hirdetésekkel foglalkoztak.

Szerdán egész éjjel zuhogott az eső. A ház előtt az ösvény nedves volt és sáros, de a csütörtök reggeli nap tisztán ragyogva virradt fel Arthur Dent házára; mint később kiderült, utoljára.

Arthur még nem fogta fel teljesen, hogy a tanács le akarja rombolni a házát, hogy gyorsforgalmi utat építsen a helyére.

Csütörtökön reggel nyolckor Arthur nem érezte igazán jól magát. Kábán ébredt, kibújt az ágyból, bávatagon kóválygott a szobában, ablakot nyitott, meglátott egy buldózert, belebújt a papucsába, és a fürdőszobába trappolt mosdani.

Fogkrém a fogkefére – megvan. Sikálás.

Borotválkozótükör – a plafonra mered. Arthur beállítja. A tükörben felvillan a másik buldózer képe a fürdőszoba ablakán át. A tükör beállítása jó, Arthur borostáit tükrözi.

Arthur leborotválja őket, mosdik, törülközik, kitrappol a konyhába, hogy bekapjon valami jóízűt.

Kanna, villásdugó, tej, kávé. Ásítás.

Átvillan a fején a szó: buldózer. Hogy jön ez ide?

A buldózer a konyhaablak túloldalán meglehetősen hatalmas jószág.

Arthur rámered.

Sárga – gondolja, és a hálósobába trappol öltözni.

Útban a hálósoba felé megáll, hogy igyék egy jókora pohár vizet, majd még egyet. Másnaposságra gyanakszik. Mitől is másnapos? Ivott volna az elmúlt éjjel? Föltehetőleg. Fölvillan valami a borotválkozó tükörben.

Sárga – gondolja, és kitrappol a hálósobába.

Megáll és elgondolkozik. A kocsmá, gondolja. Hűha, a kocsmá! Halványan rémlik, hogy dühös volt, méghozzá valami nagyon fontos dolog miatt. Mindenkinek mesélte: gyanítható, hogy hosszasan mesélte mindenkinek: legtisztább vizuális emlékei a többi ember arcára fagyott üveges pillantásokra vonatkoznak. Valami új gyorsforgalmi útról volt szó, melyet akkor fedezett fel. Hónapok óta lehetett hallani róla, de valahogy senki se tudott róla semmit. Nevetséges! Még egy hatalmas kortyvíz. Majd elrendeződik az ügy magától, gondolja, a tanács ezúttal elvetette a sulykot. Majd elrendeződik.

Úristen, micsoda borzasztó másnaposságba kerül ez neki! Belenéz a hálósobátükörbe. Kiölti a nyelvét.

Sárga – gondolja. Átvillan a fején a szó: sárga. Vajon hogy jön ez ide?

Tizenöt másodperc múlva Arthur a háza előtt fekszik, egy

hatalmas, sárga buldózer útjában, mely a kerti ösvényen halad fölfelé.

Ahogy mondani szokás, Mr. L. Prosser is csak ember volt. Más szavakkal szén alapú, kétlábú életformához tartozott, mely a majomtól ered. Még pontosabban, negyvenéves volt, kövér és elhanyagolt. A helyi tanácsnál dolgozott. Érdekes tény, hogy Dzsingisz kán egyenes leszármazottja volt férfiágon, bár erről ő maga sem tudott. A közbülső generációk és a faji keveredés úgy összekuszálták a génjeit, hogy nem is maradtak kifejezetten mongolos vonásai. Csupán tömzsi testalkata, valamint a kis szőrmekalapok iránti vonzalma utalt csökevényesen a nagy hatalmú ősökre.

Szó sincs róla, Mr. Prosser nem volt harcos alkat: ideges volt és gondterhelt. Aznap éppen különösen gondterhelt volt, mivel súlyos akadály gátolta munkája elvégzésében – abban, hogy még naplemente előtt eltakarítsa Arthur Dent házát az útból.

– Ugyan már, Mr. Dent – mondta –, maga is tudja, hogy nem nyerhet. Nem fekhet itt a buldózer útjában az idők végezetéig.

Mr. Prosser szerette volna, ha szemei szűrős határozottsággal merednek Arthurra, azok azonban fűtültek rá.

Arthur a sárban feküdt.

– Benne vagyok – fröcsögte –, majd meglátjuk, ki rozsdásodik el hamarabb.

– Attól tartok; bele kell törődnie – mondta Mr. Prosser,

miközben kis szőrmealapját markolászta, és körbe-körbe gyűrögette a feje búbján. – A gyorsforgalmi utat meg kell építeni, és meg is építik.

– Most hallok erről először – mondta Arthur –, már miért kellene megépíteni?

Mr. Prosser fenyegette egy darabig Arthurt az ujjával, aztán abbahagyta.

– Hogyhogy miért kell megépíteni? – mondta. – Ez gyorsforgalmi út lesz. A gyorsforgalmi utakat pedig építeni kell.

A gyorsforgalmi utak olyan eszközök, melyek lehetővé teszik, hogy egyesek A-ból B-be rohanhassanak, míg mások B-ből A-ba rohannak. Azok az emberek, akik az A és B pontok közötti tetszőleges C helyen élnek, gyakran eltűnődnek rajta, vajon mi lehet olyan remek A-ban, hogy annyian odasereglenek B-ből, és hogy mi lehet olyan remek B-ben, hogy annyian odasereglenek A-ból. A C-beliek leginkább azt szeretnék, ha a népek egyszer s mindenkorra eldöntnék végre, hogy hol a fenében akarnak lenni tulajdonképpen.

Mr. Prosser D-ben szeretett volna lenni. Teljesen mindegy volt számára, hol is van ez a D, feltéve, hogy A-tól, B-től és C-től is igen-igen messze van. Szép kis kunyhót építene oda, fejszéssel az ajtó fölött, s kellemesen eltöltené az időt E-ben, mely nem más, mint a D-hez legközelebb eső kocsmá. A felesége persze jobban szeretné a futórózsát, de ő marad a fejszéknél. Fogalma sincs, hogy miért – egyszerűen szereti a fejszét. Mr. Prosser elvörösödött a buldózervezető gúnyos vigyorának keresztüzében.

Mr. Prosser áthelyezte testsúlyát egyik lábáról a másikra, de az is ugyanolyan kényelmetlen volt.

Valaki döbbenetes alkalmatlanságról tett itt tanúbizonyságot: Mr. Prosser erősen remélte, hogy ez a valaki nem ő volt.

– Magának is joga volt hozzá, hogy javaslatokat tegyen, vagy tiltakozást jelentsen be a kellő időben – jegyezte meg.

– A kellő időben, mi?! – süvöltötte Arthur. – A kellő időben? Akkor hallottam először az egészeztől, amikor beállított ide egy munkás tegnap. Megkérdeztem, azért jött-e, hogy megpucolja az ablakot, mire ő azt felelte, hogy nem, hanem azért, hogy szétrombolja a házat. Persze nem ezzel kezdte. Dehogya. Előbb letörölt pár ablakot, s megvágott öt fontra. Csak aztán mondta meg.

– De Mr. Dent, a tervek az elmúlt kilenc hónapban rendelkezésére álltak a helyi tervezőirodában!

– Ó, hogya! Én is egyenesen odamentem, hogy megnézzem őket, mihelyst hallottam a dologról, tehát tegnap délután. Maguk aztán nem erőlködtek valami nagyon, hogy felhívják rájuk a figyelmet, ugye? Úgy értem, hogy például szóltak volna valakinek, vagy ilyesmi.

– De hiszen a tervek ki voltak állítva.

– Ki voltak állítva? Éppenséggel a pincébe kellett lemennem, hogy megtaláljam őket.

– Ott van a kiállítási részleg.

– Zseblámpával.

– Talán leszakadt a villanyvezeték.

– Meg a lépcső.

– Nézze, végül is megtalálta a feljegyzést, nem?

– Ó, hogyne – felelte Arthur –, megtaláltam. Egy használaton kívüli vécében elsuvasztott, bezárt iratszekrény fenekén volt kiállítva, az ajtón a következő felirattal: Vigyázz! A leopárd harap!

A fejük fölött elúszott egy felhő. Árnyékot vetett Arthur Dentre, amint könyökére támaszkodva hevert a hideg sárban. Mr. Prosser összeráncolta a szemöldökét.

– Nem mintha szép ház volna – jegyezte meg.

– Sajnálom. Nekem például tetszik.

– A gyorsforgalmi út is tetszeni fog.

– Ó, fogja már be! – mondta Arthur Dent. – Fogja be, és menjen a francba innen a rohadt gyorsforgalmi útjával együtt! Maga is tudja, hogy ezúttal elvetették a sulykot.

Mr. Prosser szája néhányszor kinyílt és becsukódott, míg elméjén megmagyarázhatatlan, ám kifejezetten vonzó képsor futott át: Arthur Dent háza, amint a lángok emésztik, miközben maga Arthur sikoltozva menekül a lángoló romok közül, és a hátából legalább három súlyos dárda nyele mered ki. Mr. Prossert gyakran üldözték ilyen képzetek, s meglehetősen nyugtalan volt miattuk. Hebegni kezdett, majd összeszedte magát.

– Mr. Dent – szólt.

– Mi van? – mondta Arthur.

– Hadd szolgáljak némi tényszerű felvilágosítással. Van-e fogalma arról, mekkora kárt szenvedne a buldózer, ha simán keresztülengedném magán?

– Nincs. Mekkora? – kérdezte Arthur.

– Semekkorát – felelte Mr. Prosser, és idegesen odább csörtetett, azon gondolkodva, miért is tölti be a fejét ezer

meg ezer szőrös lovas, aki mind ővele üvöltözik.

Érdekes egybeesés folytán a semekkora azt is pontosan tükrözi, mekkora esélyt tulajdonított volna a majomtól származó Arthur Dent annak, hogy egyik legközelebbi barátja korántsem a majomtól származik, de még csak nem is Guildford városából, amit általában állítani szokott, hanem a Betelgeuse mellől, egy kis bolygóról.

Arthur Dent ezt sohase gyanította volna.

Arthur Dent barátja mintegy tizenöt évvel ezelőtt érkezett a Földre, és keményen dolgozott, hogy beilleszkedjék az ottani társadalomba; el kell ismerni sikeresen: Így például mind a tizenöt évet azzal töltötte, hogy állástalan színésznek adta ki magát, ami eléggé hihető is volt.

Csupán egy bakit követett el, mert kissé összecsapta az előkészítő kutatásokat. Előzetes információi alapján úgy vélte, hogy a Ford Prefect(1) név kellemesen feltűnésmentes lesz.

Nem volt feltűnően magas, vonásai megkapóak voltak, de nem feltűnően csinosak. Drótmerev, vörösesszőke haját a halántékából hátrafésülte. Arcbőre olyan benyomást keltett, mintha hátrahúzódna az orrától. Volt benne valami alig érezhetően különös, de nehéz lett volna megállapítani, hogy mi. Talán az, hogy nem pislogott elég gyakran, s akik egy darabig beszélgettek vele, azok előbb-utóbb helyette is könnyezni kezdtek. Talán az, hogy kicsivel szélesebben mosolygott a kelleténél, amitől az embereknek az a zavaró érzésük támadt, hogy Ford mindjárt a torkuknak ugrik.

Legtöbb Földön szerzett barátja szerint különc volt, de ártalmatlan: féktelen duhaj, fura szokásokkal. Gyakran állított be hívatlanul egyetemi fogadásokra. Ilyenkor egykettőre berúgott, és hozzálátott, hogy bohócot csináljon az összes asztrofizikusból, akit előtalált, amíg csak ki nem rúgták.

Ldönként erőt vett rajta az ábrándozás, s úgy bámult bele az égbe, mintha hipnotizálnák. Ha ilyenkor megkérdezték, hogy mit csinál; némi zavart röstelkedés után elvigyorodott, és viccelni próbált:

– Ó, csak repülő csészealjkat lesek – mire mindenki nevetett, és megkérdezték, hogy miféléket. – Zöldeket – vigyorgott fenyegetően Ford, hahotázott egyet, majd sietve betért a legközelebbi kocsmába, ahol egyik hatalmas rundot a másik után rendelte.

Az ilyen esték általában rosszul végződtek. Ford teljesen elázott a whiskytől, félrehúzódott egy sarokba valami lánnyal, és arról zagyvált neki, hogy a repülő csészealj színe, becsszóra, nem is olyan fontos.

Amikor pedig félig bénán támolgott hazafelé a néptelen utcákon, meg-megkérdezte az arra járó rendőröket, nem ismerik-e véletlenül az utat a Betelgeuséhoz. Amire a rendőrök azt felelték:

– Nem gondolja, uram, hogy ideje volna hazamenni?
– Éppen azt próbálom, picinyem, éppen azt próbálom – hangzott minden esetben Ford válasza.

A valóságban, amikor az égre meredt, teljesen mindegy volt neki, hogy miféle csészealj jön. Csak azért mondott mindig zöldet, mert ez volt a Betelgeuse kereskedelmi

felderítő naszádjainak a hagyományos színe.

Ford elkeseredetten várta, hogy bármiféle repülő csészealj érkezzék, mert tizenöt év roppant hosszú idő ahhoz, hogy megrekedjék valahol az ember, hát még akkor, ha ezt olyan észbontóan unalmas helyen teszi, mint amilyen a Föld.

Ford már csak azért is várta a repülő csészealjakat, mert tudta, hogyan intse magához őket, és hogyan kell felkéredzkedni rájuk. Tudta, hogyan nézheti meg a Világegyetem összes Csodáját kevesebb, mint napi harminc altair dollárért.

Mert Ford Prefect valójában annak a szerfelett figyelemreméltó könyvnek, a GALAXIS Útikalauznak az utazó informátora volt.

Az ember alkalmazkodóképessége mesés. Arthur háza körül ebédidőre kialakult a dolgok nyugodt rendje. Arthur elfogadott szerepe az volt, hogy a sárban heverve pancsoljon, és időről időre az ügyvédjét, az anyját, illetve az olvasnivalóját követelje.

Mr. Prosser szerepe az volt, hogy időről időre új ötletekkel döfködjön Arthurt, például a Közjóról vagy a Fejlődés Menetéről szavaljon, elmondja, hogy Egyszer az én Házamat is Ledöntötték, Vissza Se Néztem, és hogy mindenféle fenyegetéssel és hízélgéssel próbálkozzék. A buldózervezetők elfogadott szerepe az volt, hogy körben üldögélve kávézzanak, és a szakszervezet szabályaival kísérletezve megvizsgálják, hogyan fordíthatnák a helyzetet saját – anyagi – hasznukra.

A Föld lassan haladt napi pályáján.

A nap mindinkább felszárította Arthur pocsolóját.

Ismét árnyék vetődött Arthurra.

– Helló, Arthur! – mondta az árnyék.

Arthur a napba hunyorgott, és meglepődve észlelte, hogy Ford Prefect áll fölötte.

– Ford! Helló! Hogy vagy?

– Remekül – mondta Ford. – Figyelj csak, ráérsz?

– Hogy ráérek-e? – hördült fel Arthur. – Hát, ha eltekintek attól, hogy itt kell feküdnöm, különben ezek a buldózerek lerombolják a házamat, ráérek. – Miért?

A Betelgeusén ismeretlen fogalom az irónia; ha Ford Prefect nem koncentrált, gyakran nem is értette.

– Nagyszerű! – felelte. – Hol beszélgethetünk nyugodtan?

– Hol kicsinálhatunk? – kérdezte Arthur.

Ford néhány pillanatig nem figyelt oda. Meredten bámulta az eget, mint a nyúl, mely el akarja gázoltatni magát egy autóval. Aztán leguggolt Arthurhoz.

– Beszelnünk kell – mondta sűrgetően.

– Rendben – mondta Arthur. – Beszélj.

– És innunk – mondta Ford. – Életbevágóan fontos, hogy beszéljünk és igyunk. Most rögtön. A faluban, a kocsmában.

Újabb ideges, várakozásteljes pillantást vetett az égre.

– Figyelj, hát nem érted?! – süvöltötte Arthur. Prosserra mutatott. – Az az ember le akarja dönteni a házamat!

Ford értetlenül nézett.

– Ehhez terád nincs szükség, nem? – kérdezte.

– De én nem akarom, hogy szétverje a házamat!

– Aha.

– Figyelj, Ford, mi bajod? – kérdezte Arthur.

– Semmi. Semmi baj. Nézd, soha életemben nem hallottál még olyan fontos dolgot, mint amit mondani akarok. Most kell elmondanom, és a Ló és Lovász bárjában kell elmondanom.

– Miért?

– Mert nagy adag italra lesz szükséged.

Ford Arthurra meredt, és Arthur meglepve észlelte, hogy gyengül az akarata. Nem tudhatta, hogy ez annak az ősi kocsmai játéknak a következménye, melyet Ford az Orion Béta naprendszer madranitbánya-övezeteit kiszolgáló hiperúrkikötőkben gyakorolt.

A játék távolról emlékeztetett a Földön ismert indián birkózásra. Két versenyző ül az asztal két oldalán, mindegyikük előtt áll egy pohár.

A két pohár közé egy üveg ó-Janx-szesz kerül (melyet a régi-régi orioni bányásznota tesz halhatatlanná: „Ó, ne tölts többet az ó-Janx-szeszből, Nem, ne tölts többet az ó-Janx-szeszből, Mert fejem rááll, nyelvem megáll, szemem szétáll, éltem leáll, Nem, már csak egyet tölts abból a bűnös ó-Janx-szeszből „).

A két versenyző most teljes akaraterejével az üvegre koncentrál – a cél az, hogy az üveg megbillenjen, és a szesz az ellenfél poharába ömöljön, akinek ezután természetesen ki kell ürítenie a poharát.

A palackot ekkor újratöltik, és a játszma folytatódik. Újra és újra.

Aki egyszer veszíteni kezd, az valószínűleg végig veszíteni is fog, mivel a Janx-szesz egyik hatása az, hogy csökkenti a telekinetikus potenciált.

Amikor az előre megállapított mennyiségű szesz elfogyott, a vesztes zálogot ad; a zálog kiváltásához rendszerint obszcén feladatokat kell teljesíteni.

Ford Prefect, ha csak tehetette, vesztett.

Ford pillantásának súlya alatt Arthur egyre inkább érezte, hogy vágyódik a Ló és Lovász ivójába.

– De mi lesz a házammal?... – kérdezte tétován.

Ford Mr. Prosserre nézett, és gonosz ötlet villant át az agyán.

– Le akarja dönteni a házadat? – kérdezte.

– Igen, és a helyébe egy gyorsfor...

– De nem kezdhet hozzá, mert itt fekszel a buldózer útjában?

– Igen, és...

– Bízom benne, hogy kidolgozhatunk valamilyen kompromisszumot – jelentette ki Ford. – Elnézést kérek! – kiáltotta.

Mr. Prosser (aki a buldózervezetők szószólójával vitatkozott arról, hogy veszélyezteti-e Arthur Dent a dolgozók egészségét, és ha igen, mennyi pénz jár a dolgozóknak) körülnézett. Meglepve és némi ijedelemmel tapasztalta, hogy Arthurnak társasága akadt.

– Igen? Tessék? – kiáltotta. – Észhez tért végre, Mr. Dent?

– Föltételezhetjük-e egyelőre – kérdezte Ford –, hogy nem?

– Nos? – sóhajtott Mr. Prosser.

– Föltételezhetjük-e azt is – folytatta Ford –, hogy ma már nem is fog?

– És akkor mi van?

– Akkor az ön emberei egész nap ott állnak, és nem csinálnak semmit, nemde?

– Meglehet, meglehet...

– Nos, ha ön ebbe így is, úgy is beletörődött, akkor már nem szükséges, hogy Arthur továbbra is ott feküdjön, ugye?

– Micsoda?

– Nem szükséges – ismételte Ford türelmesen –, hogy Arthur továbbra is ott feküdjön.

Mr. Prosser elgondolkodott.

– Hát nem, tulajdonképpen nem – mondta – nem igazán szükséges...

Prosser ideges volt. Úgy vélte, hogy kettejük közül az egyik nem viselkedik igazán ésszerűen.

– Ha tehát ön hajlandó olybá venni, hogy Arthur továbbra is itt fekszik, akkor nem volna akadálya annak, hogy félórácskára elugorjak vele ide a kocsmába. Mit szól hozzá?

Mr. Prosser úgy vélte, ez kész örület.

– Ésszerűen hangzik – mondta megnyugtató hangon, és azon tűnődött, kit akar megnyugtatni.

– S ha utána ön is elugrana egy gyors kortyra, számíthat az együttműködésünkre – ajánlotta Ford.

– Nagyon köszönöm – Mr. Prossernek már fogalma se volt, mit mondhatna – nagyon köszönöm, igazán kedves... – Összeráncolta a szemöldökét, aztán elmosolyodott, aztán megpróbálta a kettőt együtt, nem ment, görcsösen belemarkolt a szőrmekalapjába, és körbегyúrte a fején. Akárhonnan nézte, úgy látszott, hogy győzött.

– Ha tehát – folytatta Ford – ön volna szíves idejönni és

lefeküdni...

– Micsoda? – kérdezte Mr. Prosser.

– Ó, sajnálom – mondta Ford –, úgy látszik, nem értettem meg magam elég világosan. Valakinek le kell feküdnie a buldózerek elé, nem? Hiszen különben mi sem gátolná őket abban, hogy lerombolják Mr. Dent házát, nemde?

– Micsoda? – kérdezte újfent Mr. Prosser.

– Egyszerű – mondta Ford. – Az ügyfelem, Mr. Dent, mindössze ahhoz a feltételhez köti távozását az ön buldózerjeinek az útjából, hogy ön fekszik ide helyette.

– Miről beszélsz? – kérdezte Arthur, de Ford oldalba bökte a cipőjével, hogy maradjon csöndben.

– Maga tehát azt akarja – Mr. Prosser megpróbálta, hogy ezt a szokatlan gondolatot megfogalmazza a saját számára –, hogy én menjek oda és feküdjek le?

– Úgy van.

– A buldózer elé?

– Úgy van.

– Mr. Dent helyett.

– Úgy van.

– Bele a sárba.

– Bele, ahogy mondja, a sárba.

Mr. Prosser felismerte, hogy vesztett, és ettől úgy megkönnyebbült, mintha hatalmas terhet vettek volna le a válláról. Ez volt az a világ, amelyben otthon volt. Felsőhajtott.

– És ennek fejében ön magával viszi Mr. Dentet a kocsmába?

– Pontosan – helyeselt Ford. – Hajszálpontosan.

Mr. Prosser tett néhány óvatos lépést, majd megállt.

– Megígérik? – kérdezte.

– Megígérjük – felelte Ford. Arthurhoz fordult. Gyerünk – mondta –, kelj fel, hogy az emberünk lefekhessen.

Arthur felállt. Úgy érezte, álmodik.

Ford intett Prossernek, aki szomorúan, nehézkesen leült a sárba. Úgy érezte, az egész élete álom, s néha elgondolkodott afelől, vajon kinek az álma lehet, és hogy az illető élvezi-e. A sár lassan összezárult az ülepe és a karjai körül, s kezdett a cipőjébe szivárogni.

Ford szigorúan nézett rá.

– Semmiféle fondorlatos házrombolás a távollétünkben, így van? – kérdezte.

– A puszta ötlet – morogta Mr. Prosser – még el sem kezdett gondolkodni azon – folytatta és hátradőlt –, hogy adjon-e esélyt önmagának arra, hogy felbukkanjon a fejében.

Közeledett a buldózervezetők szakszervezetének képviselője. Mr. Prosser hátraengedte a fejét, és becsukta a szemét. Igyekezett felsorakoztatni érveit annak bizonyítására, hogy most sem veszélyezteti saját egészségét. Korántsem volt biztos ebben – elméjét ricsaj töltötte be, lovak, füst, vérszag. Mindig ez történt vele, ha pocskékul érezte magát, vagy ha úgy vélte, hogy rászédtek. Sose tudta megmagyarázni magának. Abban a sokadik dimenzióban, amelyről oly keveset tudunk, a hatalmas kán dühödten üvöltött, miközben Mr. Prosser vacogott némileg, és halkán nyüszített. Érezte, hogy könnycseppek szurkálják belülről a szemhéját. Bürokrata baromságok, mérges

pasasok a sárban, érthetetlen idegenek, akik megmagyarázhatatlan megaláztatásokban részesítik, és egy egész ármádia ismeretlen lovas, aki mind rajta röhög a saját fejében – micsoda nap!

Micsoda nap! Hogy lebontják-e Arthur házát még ma, vagy sem – Ford Prefect tudta, mindez annyit se számít, mint egy pár dingókutyavese. Arthur még mindig nyugtalan volt.

– Megbízhatunk benne? – kérdezte.

– A magam részéről a világ végezetéig megbíznék benne – mondta Ford.

– Na persze – mondta Arthur. – Mikor lesz az?

– Úgy tizenkét perc múlva – felelte Ford. – Gyerünk, hadd igyak valamit.

2. fejezet

Az Encyclopaedia Galactica egyik cikkelye az alkoholról szól. Megtudjuk belőle, hogy az alkohol színtelen, illékony folyadék, melyet cukrok erjesztésével nyernek. Egy megjegyzés kitér az alkohol intoxikáló hatására egyes szénalapú létformák esetében.

Az alkohol a GALAXIS Útikalauzban is szerepel. Megtudjuk belőle, hogy a legjobb létező ital a Pángalaktikus Gégepukkasztó.

Megtudjuk belőle, hogy a Pángalaktikus Gégepukkasztó hatása olyan, mint amikor szétverik az ember agyát egy lédús citromszelettel, melyet vastos aranytéglára erősítettek.

A GALAXIS Útikalauz arról is tájékoztat, hogy mely

bolygókon mixelik a legjobb Pángalaktikus Gégepukkasztót, várhatólag mennyit kell fizetni érte, és miféle jótékony szervezetek segíthetnek az utólagos rehabilitációban.

A GALAXIS Útikalauz azt is elmondja, hogyan mixeljünk magunknak Pángalaktikus Gégepukkasztót.

– Töltsünk be egy palackkal a jó öreg ó-Janx-szeszből hangzik a recept. Adjunk hozzá egy rész vizet a Santagrínus-V tengereiből. Ó, az a santagríneánus tengervíz – teszi hozzá a GALAXIS Útikalauz – azok a santagríneánus halak!!!

Olvasszunk fel a keverékben három kocka Arcturus Megagint – alaposan meg kell jegelni, különben elvész a benzin!

Buborékoltassunk át négy liter falliánus mocsárgázt a keveréken, mindazon boldog Stopposok emlékére, akik belepusztultak a gyönyörökbe Fallia Mocsaraiban.

Gördítsünk egy mérce Qualactin Hiper Menta Extraktumotegy ezüstkanál hátára, hadd hozza magával a sötét Qualactin Zónák nehéz illatát, áthatóan, édesen, misztikusan.

Ejtsük bele az algoliai naptigris egy fogát. Figyeljük, mint oldódik fel, és mint juttatja el az Algol Napok tűzét az italszíve mélyéig.

Loccsantsunk rá Zamphourt.

Adjunk hozzá egy olajbogyót.

Igyuk meg... nagyon-nagyon óvatosan...

A GALAXIS Útikalauz érezhetően kelendőbb, mint az Encyclopaedia Galactica.

– Hat korsó sört – mondta Ford a Ló és Lovász csaposának. – És kérem siessen, nyakunkon a világvége! A Ló és Lovász csaposa, méltóságteljes idősebb úr nem ezt a stílust érdemelte. Feltolta szemüvegét az orrán, és Fordra pislogott. Ford füttyült rá, az ablakon bámult kifelé. A csapos jobb híján Arthurra nézett, aki tehetetlenül vállat vont, és hallgatott.

Így a csapos csak ennyit szólt:

– Valóban? Szép napunk van hozzá – és nekilátott a csapolásnak.

– Aztán újrapróbálta:

– Akkor megnézik a délutáni meccset?

Ford körülpillantott.

– Á, nem, nincs értelme – mondta.

– Miért, eleve lefutott meccsre számít? – kérdezte a csapos. – Az Arsenal esélytelen?

– Nem, szó sincs róla – mondta Ford. – Csak az a helyzet, hogy itt a világvége.

– Ó, igen, uram, már mondta – a csapos a korsók felett gyors pillantást vetett Arthurra – az Arsenal olcsón megúszná, ha úgy volna.

Ford őszinte meglepetéssel nézett rá.

– Á, nem, szó sincs róla – mondta, és összeráncolta a szemöldökét.

A csapos levegő után kapkodott.

– Parancsoljon, uram, a hat korsó – mondta.

Arthur halványan rámosolygott, és ismét vállat vont. Aztán halványan rámosolygott a többiekre is a kocsmában, hátha

hallotta valamelyikük, hogy miről volt szó. Egyikük se hallotta, és nem is értették, miért mosolyog rájuk Arthur.

A Ford mellett ülő vendég rájuk nézett, aztán a hat korsóra nézett, gyorsfejszámolást végzett, az eredmény megnyerte a tetszését, s ostobán reménykedő vigyor jelent meg az arcán.

– Kopj le! – mondta Ford. – Ezek a mi korsóink. – Arckifejezése láttán még egyalgoliai naptigris se merte volna félbeszakítani, amit csinál.

Ford egy ötfontos bankjegyet tett az asztalra.

– Tartsa meg a visszajárót.

– Hogyan, egy ötfontosból? Nagyon köszönöm uram.

– Még van tíz perce, hogy elköltse.

A csapos jobbnak látta, ha odébbáll.

– Ford – mondta Arthur. – Megmondanád végre, hogy mi történik itt?

– Igyál – mondta Ford. – Három korsóval kell végezned.

– Három korsóval? – kérdezte Arthur. – Ebédidőben?

A Ford mellett ülő ember vigyorgott, és boldogan bólogatott. Ford nem törődött vele.

– Az idő illúzió – jegyezte meg. – Az ebédidő kétszeresen az.

– Mély gondolat – mondta Arthur. – El kellene küldened a Reader's Digestnek. Egy egész oldalt tartanak fenn a magadfajtának.

– Igyál.

– Minek kell egyszerre három korsóval meginni?

– Izomlazítóul, szükséged lehet rá.

– Izomlazítóul?

– lomlazítóul.

Arthur a sörére meredt.

– Valami rosszat tettem ma – kérdezte –, vagy a világ mindig is ilyen volt, csak én túlságosan el voltam foglalva önmagammal, és nem vettem észre?

– Na jó – mondta Ford. – Megpróbálom megmagyarázni. Mióta ismerjük egymást?

– Mióta? – Arthur gondolkodott. – Ööö... öt vagy hat éve. És ez az idő nagyrészt értelmetlennek tűnt, legalábbis akkor.

– Najó – mondta Ford. – Mit szólnál hozzá, ha azt mondanám, hogy nem Guildfordból származom, hanem a Betelgeuse mellől, egy kis bolygóról?

Arthur vállat vont, mint akinek oly mindegy.

– Nem tudom – mondta, és beleivott a sörbe. – Miért, úgy gondolsz, hogy ilyesmit fogsz mondani?

Ford feladta. Nyakukon a világvégével, a dolog tényleg nem sok szót érdemelt. Csak ennyit szólt:

– Igyál! – Aztán hozzátette, teljesen tárgyilagosan: – Itt a világvége.

Arthur halványan rámosolygott a többiekre a kocsmában. A többiek a homlokukat ráncolták. Az egyik vendég intett neki, hogy hagyja abba a vigyorgást, és törődjön a saját dolgával.

– Ma csak csütörtök lehet – mondta Arthur, és igyekezett elsüllyedni a sőrei mögött. – A csütörtök sose volt az én napom.

3. fejezet

Ezen a bizonyos csütörtökön valami csöndesen osont az ionoszférán át, sok-sok mérföldre a földfelszíntől. Sőt nem is egy, hanem egész csomó valami volt, többtucat vastag, sárga böhöm, hatalmasak, mint egy-egy irodaépület, hangtalanok, mint a madár. Könnyűszerrel szeltek át az eget, sütkéreztek a Sol csillagelektromágneses sugaraiban, csoportosultak, felkészültek.

Odalenn a bolygó nagy részének fogalma sem volt jöttükről, és ez pontosan megfelelt a jövevények pillanatnyi szándékának. A nagy sárga böhömök észrevétlenül haladtak át Goonhilly fölött, Cape Canaveral sem észlelte őket, Woomera és Jodrell Bank keresztülnéztek rajtuk, ami nagy kár volt, mivel pontosan erre az eseményre vártak annyi hosszú éven át.

Mindössze egyetlen eszköz észlelte ottlétüket. A csöndesen pislogó, parányi, fekete Szub-Éta Detekt-O-Méter annak a börszutyőnek a mélyén rejtőzött, amit Ford rendszerint a nyaka körül viselt. Ford Prefect szutyőjének a tartalma méltán tarthatott volna érdeklődésre számot, és láttára a Föld bármely fizikusának kiguvadt volna a szeme, úgyhogy Ford jobbnak látta, ha két köteg számarfüles színdarabkéziratral álcázza a holmiját, úgy téve, mintha színházi meghallgatásra készülne belőlük.

A Szub-Éta Detekt-O-Méter és a kéziratok mellett egy Elektronikus Kar hevert: rövid, zömök, fekete rúd, sima és fénytelen, az egyik végén lapos kapcsoló és mutatók. A táskában még egy készülék volt ezeken kívül, mely

leginkább nagyobbacska elektronikus kalkulátorra emlékeztetett. Vagy száz picit, lapos nyomógombja volt, meg egy 2x2 hüvelykes képernyője. Milliónyi „oldal” bármelyikét lehetett egyetlen szempillantás alatt megjelentetni rajta. Bolondítóan bonyolult készülék volt; ez volt az egyik oka annak, hogy kellemesen kézhezállós műanyag dobozára a következő szavakat nyomtatták barátian nagy betűkkel: NE ESS PÁNIKBA! A másik ok az volt, hogy ez a készülék volt az a bizonyos könyv, mely a legfigyelemreméltóbb, ami csak napvilágot látott a Kisgöncöl óriási kiadóhivatalainak gondozásában – a GALAXIS Útikalauz stopposoknak. És természetesen azért adták ki mikro-szubmezon elektronikus eszköz alakjában, mert ha a szokásos könyv alakban adták volna ki, akkor a csillagközi stopposnak néhány kényelmetlenül nagy épületet kellene magával cipelnie.

Ford zsákjában a felsoroltakon kívül párgolyóstoll, egy jegyzetömb és egy nagyobbfajta fürdőlepedő volt. Marks és Spencer áruházából.

A GALAXIS Útikalauz érdekes dolgokat közöl a törülközőkről. A törülköző, írja az Útikalauz, a lehető leghasznosabb dolog, amit csak magával vihet a csillagközi stoppos. Egyrészt komoly gyakorlati értéke van: beletakarózhatunk, hogy meleghez jussunk, míg átugrándozunk a Laglan-Béta hideg holdjain; heverhetünk rajta, míg a Santagrinus-V ragyogó, márványhomokos tengerpartjain szívjuk a sűrű tengeri levegőt; felvitorlázhatjuk vele minitutajunkat, míg lefelé sodródunk a lassú, lomha

Moth folyón, takarózhatunk vele, miközben Kakrafoon sivatagainak vörös csillagai ragyognak ránk, megnedvesíthetjük és fegyverként használhatjuk kézitusában, fejűnkre tekerhetjük, hogy távol tartsuk a mérges gőzöket, vagy hogy elkerüljük a Traal bolygó Mohó Poloskapattintó Fenevadjának pillantását (észvesztően ostoba állat, azt hiszi, ha ő nem lát téged, te se látod őt – annyi esze van, mint egy cipőtálpnak, de nagyon-nagyon mohó), veszély esetén vészjelzéseket adhatunk vele, és természetesen bele törölközhetünk, ha még elég tiszta hozzá.

Másrészt, és ez a fontosabb, a törölközőnek roppant pszichológiai jelentősége van. Miért, miért nem, ha a strag stoppos észreveszi, hogy a stopposnak van törölközője, azonnal föltételezi, hogy fogkeféje, arctörölője, szappana, doboz kétszersültje, kulacsa, iránytűje, kötélgombolyagja, szúnyogriasztója, esőkabátja, úrruhája stb. is van. Sőt a strag boldogan odakölcsonzi a stopposnak a felsoroltak vagy egy tucat egyéb tétel bármelyikét, melyet a stoppos véletlenül „elvesztett”. A strag úgy gondolkodik, hogy aki széltében-hosszában bejárja stoppolva a galaxist, nomádul és csövezve él, hihetetlen nehézségekkel néz farkasszemet, és győz, és még azt is tudja, hogy hol a törölközője – az igazán olyan valaki, akit komolyan kell venni.

Innen ered a kifejezés, mely a stoppos szlengbe is átkerült már:

– Hej, helltél már azzal a klufi Ford Prefecttel? Az aztán a sahár, mindig tudja, hol a törölközője!

(Hellni: megismerkedni, beszélgetni, találkozni, lefeküdni valakivel; klufi: nagyszerű, beleváló fickó; sahar: igazán nagyszerű, beleváló fickó.)

Ford Prefect szütyőjében, a törülköző tetején a Szub-Éta Detekt-O-Méter pislogása felgyorsult. Néhány mérföldre a bolygó felszínétől a hatalmas sárga böhömök legyezőszerű alakzatba fejlődtek. Jodrell Bankban úgy vélték, ideje teázni.

– Van nálad törülköző? – fordult hirtelen Arthurhoz. Arthur a harmadik korsóval küszködött.

– Hogy micsoda? Nem, nincs... miért, kellene? – Arthur már meg se lepődött; szemlátomást nem lett volna értelme. Ford mérgesen csettintett.

– Így! – sürgette.

E pillanatban tompán morajló robaj hangja szűrődött át a kocsmát betöltő sustorgáson, a zenegép zaján és a csuklássorozaton át, amelyet a Ford melletti pasas hallatott, míg a whiskyt szopogatta, amire Ford mégis meghívta.

Arthur félrenyelte a sörét, és talpra ugrott.

– Mi ez?! – süvöltötte.

– Ne aggódj – mondta Ford. – Még nem kezdték el.

– Hála istennek – nyugodott meg Arthur.

– Valószínűleg a te házadat döntik csak le. – Ford az utolsó cseppeket engedte le a torkán.

– Micsoda?! – ordította Arthur. Ford varázsa meg tört. Arthur vadul körülnézett, és az ablakhoz rontott.

– Te jóisten, de még mennyire! Ledöntik a házamat! Mi a frászt keresek én a kocsmában, Ford?

– Ahogy a dolgok most állnak, mindez nem sokat számít – mondta Ford. – Legyen meg az a kis örömük.

– Örömük?! – süvítette Arthur. – Örömük! – Gyors pillantást vetett az ablakra, hogy ellenőrizze, ugyanarról beszélnek-e.

– A pokolba az örömükkel – zúgta, és félig üres korsóját fenyegetően rázva kirentott a kocsmából. Nem szerzett ott túl sok barátot aznap. – Megállni, ti vandálok! Otthonok feldúlói! – Arthur tajtékozott. – Ti féleszű vizigótok! Azonnal álljatok le!

Ford látta, hogy utána kell mennie. Gyorsan a csaposhoz fordult, és kért négy zacskó pörkölt mogyorót.

– Parancsoljon, uram – mondta a csapos, és a pultra lökte a zacskókat. – Huszonnyolc penny, ha volna szíves.

Ford volt szíves – újabb ötfontost adott a csaposnak, lemondva a visszajáróról. A csapos ránézett a pénzre, aztán ránézett Fordra. Megborzongott: teljesen érthetetlen érzet töltötte el, olyan, amilyen még senkit soha a Földön el nem töltött. Erős stresszhatás alatt az összes létforma halvány, tudat alatti jelzést bocsát ki. Ez a jelzés pontosan, csaknem patetikusan közvetíti azt, hogy az illető lény milyen messze érzi magát a születése helyétől. A Földön senki se kerülhet tizenhatezer mérföldnél távolabb. Ez valóban jelentéktelen távolság, ezért az ilyen jelzések észrevehetetlenül enyhék. Ford Prefect most igazán nagy stresszhatásnak volt kitéve, és a Földtől 600 fényévre született a Betelgeuse környékén.

A csapos megszédült, amint meglegyintette a felfoghatatlan, döbbenetes távolság érzete. Nem tudhatta, mit érez, de friss tisztelettel, csaknem áhítattal nézett

Fordra.

– Komolyan mondja. uram? – suttogta olyan halkán, hogy az egész kocsmá elcsendesedett. – Komolyan úgy véli, hogy itt a világvége?

– Igen – mondta Ford.

– Még ma délután? Ford magához tért. Visszatért léhasága is.

– Hogyne – felelte vidáman. Legfeljebb két percet adnék még neki.

A csapos nem hitt a fülének – de annak az érzésnek se hitt, amelyet csak egy pillanattal előbb élt át.

– Mit tehetnénk? – kérdezte.

– Semmit – mondta Ford, és zsebre vágta a mogyorókat.

Az elnémult kocsmá mélyén valaki hangosan felröhögött: milyen hülye lett hirtelen mindenki.

A Ford melletti vendég már teljesen elázott. Pillantása lassan kapaszkodott fel Fordhoz.

– Úgy gondoltam – mondta –, hogy ha itt a világvége, akkor le kell feküdnünk, vagy papírzacskót húznunk a fejünkre, vagy mi.

– Ha kedvük van hozzá, csak tessék – mondta Ford.

– Így mondták a seregben – mondta a részeg, és szemei megkezdték hosszú útjukat a whisky felé.

– Az használ? – kérdezte a csapos.

– Nem – mondta Ford, és barátságosan rámosolygott. – Elnézést – mondta –, mennem kell.

Búcsút intett és távozott.

A kocsmá egy percre néma volt. Aztán a röhögős vendég ismét zavaróan felröhögött. A lány, akit magával rángatott a

kocsmába, az elmúlt óra alatt alaposan megutálta; nem kis meglegésére szolgált volna, ha megtudja, hogy tán másfél perc múlva a pasas hidrogén, oxigén és szénmonoxidkís felhőjévé oszlik. Sok öröme azonban nem lesz belőle, mert a nagy pillanatsorán túlságosan el lesz foglalva a saját feloszlásával.

A csapos a torkát köszörülte. Meglepve hallotta saját hangját:

– Hölgyeim és uraim, kérem az utolsó rendeléseket.

A nagy sárga gépek megindultak lefelé, és mind gyorsabban ereszkedtek. Ford tudott róluk. Nem így akarta.

Arthur csaknem felért az ösvényen a házához. Nem tűnt fel neki, hogy lehűlt a levegő, nem észlelte a szelet, sem a hirtelen, megmagyarázhatatlan felhőszakadást. Semmit se látott, csak a buldózereket, melyek hernyóként másztak rommá lett otthona fölött.

– Barbárok! – süvöltötte. – Kiperelem a tanácsból az utolsó fillérüket is, felakasztatlak titeket, megfojthatlak, felnégyeltetlek! És megkorbácsolatlak! És megfőzetlek! Amíg... amíg... megemlegetitek!

Ford rohant utána. Nagyon gyorsan. Nagyon-nagyon gyorsan.

– És aztán kezdem előlről! – kiabált Arthur. – És ha befejeztem, ugrálni fogok a darabokon!

Arthur nem vette észre, hogy mindenki fut a buldózerek felől; azt se, hogy Mr. Prosser zaklatottan bámul az égbe. Mr. Prosser azt látta, hogy hatalmas sárga böhömök süvitenek át a felhőkön. Hihetetlenül nagy sárga böhömök.

– És addig ugrálok rajtuk – üvöltött Arthur még mindig futva –, míg feltörik a talpam, vagy amíg kigondolok valami még borzasztóbbat, és aztán...

Arthur megbotlott, elvágódott, átfordult, és a hátára fordulva maradt. Végre meglátta, hogy valami történik. Karja az égnak lendült.

– Mi a fene az?! – sikoltotta.

Akármi volt is, szörnyű sárgaságában keresztül száguldott az égen, észvesztőzajjal szakította át a levegőt, s a messzeségbe szökkent. Mögötte a levegő akkora csattanással záródott össze, hogy az ember füle hat láb mélyen a koponyájába sülydedt.

A böhmöt egy újabb követte, s ugyanazt tette, csak még zajosabban.

Nehéz lenne elmesélni, mit tettek az emberek a bolygó felszínén, mivel maguk se tudták. Nem is igen volt értelme – kirohantak a házakból, berohantak a házakba, a zaj elnyomta az üvöltözésüket. A világ összes városában megteltek emberekkel az utcák, az autók egymásba faroltak, ahogy a zaj rájuk zúdult, majd szökőárként söpört végig hegyeken és völgyeken, sivatagokon és óceánokon, mintha ellapítana mindent, amit elér.

Csak egyvalaki állt és figyelte az eget, szemében mélységes szomorúság, fülében gumi füldugó. Pontosan tudta, mi történik. Pontosan tudta azóta, hogy Szub-Éta Detekt-O-Métere az éjszaka közepén pislogni kezdett a párnája mellett és felriasztotta. Évek óta várt erre a jelre, amikor azonban magányos, sötét szobájában gubbasztva megfejtette a kódot, megborzongott, és hideg görcs

markolt a szívébe. A Galaxis összes faja közül ki más is üdvözölhette volna elsőként a Földet, hanem pont a Vagonok.

És mégis, még most is tudta, mi a teendője. Ahogy a Vagon úrjármű elsüvített az égen, ő kinyitotta a szütyőjét. Kihajította belőle a József és a Lenyűgöző Technikolor Álomkabát kéziratát; kihajította belőle az Isteni Varázsige kéziratát; ahová most készült, ott nem lesz szükség rájuk. Minden rendben volt, minden elő volt készítve.

Tudta, hol a törülközője.

Hirtelencsönd szállta meg a Földet. Ez talán még a zajnál is rosszabb volt. Kis ideig nem történt semmi.

Az égen, valamennyi földi nemzet fölött, óriási, mozdulatlanhajók függtek. A természet megcsúfolása: ott függtek mozdulatlanul, hatalmasan, súlyosan, rezzenetlenül az égen. Többen már attól sokkot kaptak, hogy megpróbálták felfogni, amit látnak. A hajók kifejezetten úgy lógtak az égen, ahogy például a téglák sohasem.

Még mindig nem történt semmi.

Aztán egész halk sustorgás hallatszott, az egész világot betöltő, halk sustorgás. A világ összes hifikészüléke, összes rádiója, televíziója, kazettás magnója, basszus hangszórók és a csipogók és a közepeshangsugárzók – mind csöndesen bekapcsolták magukat.

Minden konzervdoboz, minden szemetesvödör, ablak, autó, borospohár, minden táblarozsdás vaslemez akusztikailag tökéletes hangforrássá változott.

Mielőtt a Föld megsemmisült volna, részesülhetett mindabban, ami a hang visszaadásának legmagasabb

fejlettségét jelképezi. Ez volt a Földön valaha megépített legnagyobb hangosítóberendezés. De nem koncert következett, se zene, se fanfár, csupán egyszerű üzenet.

– Földlakók, figyelem! – szólt egy hang.

A hangminőség csodálatos volt. Csodálatosan tökéletes kvadrofónia, oly alacsony torzítással, hogy a legerősebb ember is sírva fakad.

– Itt Prostatikus Vagon Jeltz beszél, a Galaktikus Hiperűr Tervezési Tanácstól – folytatta a hang. – Amint azt nyilván önök is tudják, a Galaxis külső területeinek fejlesztését célzó tervek megkövetelik, hogy hiperútbekötőutat építsünk az önök Naprendszerén keresztül. Sajnálatos módon az önök bolygója egyike azoknak, melyek szanálásra kerülnek. A folyamat két földi percnél valamivel kevesebbet vesz igénybe. Köszönöm a figyelmüket.

A hangosítóberendezés kikapcsolt.

Döbrent, értetlen rettegés szállta meg a Föld figyelő népét. Az iszonyat végig gördült az összeverődött csoportokon, mintha mágnest mozgatnának az asztalra szórt acélsörét alatt. Ismét kitört a pánik, a menekülési kényszer, de nem volt hová menekülni.

Ennek láttán a Vagonok ismét bekapcsolták a hangosítóberendezést.

– Semmi értelme meglepődést tettetni. Valamennyi tervrajz és megsemmisítési utasítás ötven földi év óta megtekinthető a helyi tervezőhivatalban az Alfa Centaurin, úgyhogy bőven volt rá idejük, hogy hivatalos panaszt jelentsenek be. Semmi értelme, hogy ilyen későn kezdjék a felhajtást.

A hangosítóberendezés megint kikapcsolt. A visszhang lassan dübörgött keresztül a földeken. A hatalmas hajók sietség nélkül, könnyedén elfordultak. Alsó részükön egy-egy zsiliptárult fel, sötétén ásító négyszög.

Valakinek valahol eddig tartott, hogy, üzembe helyezzen egy rádiót, kiválasszon egy hullámhosszt, és üzenetet küldjön a Vogon hajóknak, szót emelve a bolygó érdekében. Senki se hallotta, hogy mit mondanak, csak a válasz hallatszott a hangosítóberendezésből:

– Mit akarnak azzal mondani, hogy sose voltak az Alfa Centaurin? Az isten szerelmére, emberiség, hiszen csak négy fényévre van! Sajnálom, de ha magukat ennyire sem érdeklik a helyi ügyek, az igazán a maguk baja!

– Megsemmisítő sugárzást bekapcsolni!

A zsilipeken keresztül fény özönlött a Földre.

– Nem is tudom – szólt a hangosítóberendezés – rohadt egy apatikus bolygó. Nem kár érte – és kikapcsolt.

Szörnyű, hátborzongató csend támadt.

Szörnyű, hátborzongató zaj támadt.

Szörnyű, hátborzongató csend támadt.

A Vogon Építész Flotta elsuhant a csillagos, tintakék űrbe.

4. fejezet

Messze künn a Galaxis túlsó spirálkarján, ötszáz ezer fényévre a Nap nevű csillagtól, Zaphod Beeblebrox, a Birodalmi Galaktikus Kormány Elnöke, Damogran tengerein száguldott keresztül ionmeghajtású deltahajójában, mely csillogott-villogott a damogran nap

fényében.

A forró Damogran; a távoli Damogran: Damogran, melyről szinte senki se hallott.

Damogran, az Arany Szív titkos hazája.

A hajó száguldott. Jó soká tart, míg célba ér, mert Damogran elég kényelmetlenül van berendezve. Semmi más nincs rajta, csak közepes és nagyméretű, sivatagos szigetek, melyeket bájos, de bosszantóan széles tengerek választanak el.

A hajó száguldott.

Földrajzi hátrányai miatt Damogran mindig is néptelen volt. Ezért jelölte ki ezt a bolygót a Birodalmi Galaktikus Kormány az Arany Szív Program számára, lévén a bolygó elhagyatott, az Arany Szív Program pedig titkos.

A hajó pattogva száguldott a tengeren, mely az egyetlen számottevő méretű szigetcsoport fő szigetei között terült el. Zaphod Beeblebrox útban volt a piciny úrkikötő, a Húsvét-sziget (a név csupán véletlen egybeesés miatt érthető: a Galaxisban elterjed galakton nyelven húsvét annyi, mint „kicsi, lapos és világosbarna”) felől az Arany Szív szigete felé, melyet ugyanilyen véletlen egybeesés folytán Dániának hívtak.

Az Arany Szív Programmal kapcsolatos munkák egyik mellékhatása az volt, hogy egymást érték a teljesen értelmetlen egybeesések. Az azonban nem a véletlenműve, hogy a nap, a Program betetőzésének napja, a nagy leleplezésé, a nap, amelyen bemutatják az Arany Szívet az ámuló Galaxisnak, ez a nap egyúttal Zaphod Beeblebrox számára is a betetőzés napja. E nap kedvéért szánta el

magát arra, hogy induljon az elnökválasztáson, bár döntése a megdöbbenés hullámaint keltette mindenütt a Birodalmi Galaxisban: Zaphod Beeblebrox? Elnökké(2)? Tán csak nem a Zaphod Beeblebrox? Tán csak nem Elnökké? Többen csattanós bizonyítékát látták ebben annak, hogy a teremtés, már amennyire megismerhető, teljesen megbolondult.

Zaphod vigyorgott, és a gázra lépett.

Zaphod Beeblebrox, kalandor, exhippi, életművész (gazember? – minden bizonnyal), mániákus önreklámozó, kapcsolatteremtésben használhatatlan, akiről sokan vélik, hogy egyszer s mindenkorra házon és magánkívül van.

Elnök?

Pedig senki se bolondult meg, legalábbis nem így.

Az egész Galaxisban mindössze hatan értették azt az elvet, mely meghatározza a Galaxis kormányzását, ők tudták: ha egyszer Zaphod Beeblebrox bejelenti, hogy indul az elnökválasztáson, akkor a dolog többé-kevésbé el is dőlt: Zaphod ideális töltelék az Elnök posztjára.

Csupán azt nem értették, hogy Zaphod miért vállalja.

Zaphod élesen bekanyarodott, hatalmas vízfalat löve az ég felé.

Eljött a nagy nap; eljött a nap, amikor mindenki megtudja, mire készült Zaphod. Ezért a napért vállalta, hogy indul az elnökválasztáson. Aznap volt a kétszázadik születésnapja, ismét egy véletlen egybeesés.

A hajó nagyokat szökkent Damogran tengerein, míg Zaphod csöndes mosollyal élvezte, hogy milyen csodálatosan izgalmas napja lesz. Lazított tartásán, két

karját lustán végigfektette az ülés hátán. Harmadik karjával kormányzott, azzal, amelyet nemrég illesztetett a jobb alá, hogy könnyebben tudjon síbokszozni.

– Hej – hízelgett önmagának –, te hidegvérű fickó, te! – de az idegei olyan magasan sivítottak, mint egy kutyasíp.

Dánia szigete húsz mérföld hosszú volt, és a közepén öt mérföld széles, homokos és félkör alakú. Nem is annyira sziget volt, mint inkább annak a hatalmasan ívelő öbölnek a körvonala, amelyet határolt. Ezt a benyomást tovább fokozta, hogy a félhold belső ívét szinte mindenütt meredek sziklák alkották. A sziklák tetejéről lassan simult a táj az öt mérföldre levő túlsó part vonalába.

A sziklák tetején állt a fogadóbizottság.

Tagjai főként kutatók és mérnökök voltak, akik megalkották az Arany Szívet; többségükben humanoidok, de akadt köztük néhány hullőszabású atommérnök, két-három zöld, kolibri alkatú maximegalaktikus, egy vagy két nyolclábú fizikostrukturalista és egy Hooloofoo (a Hooloofoo a kék színnek egy szuperintelligens árnyalata). A Hooloofoo kivételével mindenki az ünnepi, tiritarka munkaköpenyében pompázott; a Hooloofoot az alkalom tiszteletére egy szabadon álló prizmába vetítették.

Valamennyien beleborzongtak az ünnepélyes izgalomba. Együtt és egymás között elérték és meghaladták a fizika összes törvényeit, újjászerveztették az anyag alapvető szerkezetét, kifacsarták és megtörték a valószínűség és a valószínűtlenség törvényeit, és mégis azt tartották a legizgalmasabbnak, hogy találkozhatnak egy pasassal, akinek narancsszínű kendő van a nyakában (a Galaxis

Elnöke hagyományosan narancsszínű kendőt viselt a nyakában). Az se számított volna sokat nekik, ha tudják, mekkora hatalom illeti meg az elnököt: semekkora.

Az egész Galaxisban csak hatan tudták, hogy a Galaxis Elnökének a feladata nem az, hogy gyakorolja a hatalmat, hanem az, hogy elterelje róla a figyelmet. Zaphod Beeblebrox rendkívül tehetségesen végezte a dolgát.

A tömeg a naptól és a hajózási bemutatótól elkápráztatva kapkodott levegő után, amint az Elnök hajója a hegyfokot megkerülve az öbölbe siklott. Csillogva-villogva, hatalmas ívű kanyarokban suhant a tengeren át.

Tulajdonképpen érintenie se kellett volna a vizet, mivel az ionizált atomok ködös párája fenntartotta a látvány kedvéért azonban néhány uszonyoszerű pengével is felszerelték, amelyeket a vízbe lehetett eresztetni. A pengék sziszegve hasították a tengert, magasra csapott a víz, és míg a hajó a part felé száguldott, a mélyárkok bolondul kergetőztek mögötte, majd dús habot vetve összeomlottak.

Zaphod imádta a hatást; ehhez értett a legjobban.

Élesen megcsavarta a kormányt. A hajó vadul csúszkálva a szikla alá fordult és könnyedén megpihent a hullámok hátán.

Másodpercek múlva már a fedélzeten volt, vigyorgott, és integetett a több mint háromkvintillió nézőnek. Persze nem volt személyesen jelen mind a háromkvintillió, de az Elnök minden mozdulatát közvetítette számukra a kis 3D robotkamera, mely alázatosan szállongott a közelben. Az Elnök groteszk szereplései mindig borzasztóan népszerűek voltak a 3D-n; ezért is találták ki őket.

Zaphod megint vigyorgott.

A háromkvintillió és hat néző nem is sejtette, hogy ezúttal kissé groteszkebb lesz a groteszk, mint szerették volna.

A robotkamera az Elnök két feje közül a népszerűbbikre fókuszált. Az Elnök ismét integetett. A dupla fejtől és a harmadik kartól eltekintve, többé-kevésbé humanoid volt. Szőke, kócos haja véletlenszerű irányokba meredt, kék szeme megmagyarázhatatlan fényben csillogott, és az arca csaknem teljesen borotvátlan volt.

Húsz láb magas gömb lebegett a hajóhoz, gördülve és pattogva, csillogva a nap fényében. Belsejében hatalmas, félkör alakú, vörös bőrhuzatú kerevet lebegett. Minél jobban pattogott és görgött a gömb, annál mozdulatlanabb volt a kerevet; biztosan állt, mint egy vörös bőrhuzatú szikla. Mint minden, ez is leginkább hatásvadászatot szolgált.

Zaphod átlépett a gömb falán, és a kerevetre heveredett. Két karját hosszan kinyújtotta, harmadikkal lesöpört valami port a térdéről. A fejei körülnéztek, mosolyogtak; a lábát magasan felrakta. Úgy érezte, mindjárt sikít.

A víz felforrt a buborék alatt, bugyogott és kilövellt. A buborék a levegőbe szökkent, ugrándozott és pörgött a vízsugáron. Egyre feljebb kapaszkodott, vakító fénycsóvákat küldve a szikla tetejére. Mind feljebbszökkent a vízsugáron, a víz szétporladt a több száz lábnyi mélységben.

Zaphod elképzelte önmagát, és mosolygott.

Kétségkívül nevetséges közlekedési eszköz, de kétségkívül gyönyörű.

A szikla tetején a gömb imbolygott egy pillanatig, rágördült

egy sínekkel felszerelt rámpára, onnan egy homorú platformra gurult, majd megállt.

Zaphod Beeblebrox hatalmas tapsvihar közepette kilépett a buborékból, narancsszínű kendője csillogott a fényben.

Megérkezett a Galaxis Elnöke.

Várt, hogy elcsendesedjék a taps, majd üdvözlésre emelte kezeit.

– Helló! – mondta.

Melléosont egy kormánypók, hogy a kezébe nyomja az előre elkészített elnöki beszéd egy példányát. Az eredeti példány lapjai, a harmadiktól a hetedikig, ázottan úszkáltak Damogran tengerén, jó öt mérföldre az öböltől. Az első két oldalt egy Páfránylevél Tarajú Damogran Sas mentette meg az enyészettől; a két lap már be is épült abba a kivételesen újszerű fészekbe, amit a Sas talált fel. A fészek fő építőanyaga a papírmasé volt, s a konstrukció gyakorlatilag lehetetlenné tette az újszülött sasfióka számára a kitörést. A Páfránylevél Tarajú Damogran Sas már hallott a fajok fennmaradásáról, s a maga részéről a pozitív hozzáállás mellett döntött.

Zaphod Beeblebrox tudta, hogy nem lesz szüksége a beszédre, úgyhogy gyengéden eltolta maga elől a kormánypók példányát.

– Helló! – mondta még egyszer.

Sugárzó arcok nézték mindenholnan, vagy legalább-is majdnem mindenholnan. Zaphod meglátta Trilliant a tömegben. Trillian csak egy lány volt, akit Zaphod mostanában szedett fel, amikor a vicc kedvéért inkognitóban meglátogatott valami bolygót. Trillian karcsú,

kreol humanoid volt, hosszan hullámozó fekete hajjal, telt ajakkal, pici, furán kerek orral és nevetségesen barna szemekkel. Az ő sajátos módján megkötött piros kendője és hosszan elomló, selymes, barna ruhája miatt akár arabnak is nézhették volna. Nem mintha valaki is hallott volna a jelenlevők közül az arabokról. Legújabbban az arabok már nem léteztek, s amikor még léteztek is, ötszázezer fényévre voltak Damograntól. Trillian tulajdonképpen senki se volt, legalábbis Zaphod szerint. Épp csak elég sokat voltak együtt Zaphoddal, és megmondta neki, amit gondolt róla.

– Helló, szivi! – mondta Trilliannak.

Trillian gyors mosolyt villantott fel és elfordult. Aztán visszafordult, hogy melegebben is rámosolyogjon, de Zaphod addigra már mást nézett.

– Helló! – mondta az egy csomóba verődött lényeknek, akik a sajtót képviselték, és alig várták, hogy Zaphod befejezze a köszönetét, és hozzáfogjon a szónoklathoz. Zaphod külön örömmel vigyorgott rájuk, mert tudta, hogy percekben belül olyan szónoklatot kapnak, hogy megemlegetik.

Mindazonáltal a következő szavai se voltak a sajtó hasznára. Az egyik tisztviselő ingerülten megállapította, hogy az Elnöknek szemlátomást semmi kedve sincs ahhoz, hogy elmondja az oly gondosan előre megszerkesztett beszédet, és elkattintotta a zsebébe rejtett távvezérlőkészülék kapcsolóját. A gyülekezettől kissé távolabb hatalmas fehér kupoladagadt az égnek; a kupola most középen végigrepedt, elhasadt, és kétfelé nyílván a

földre omlott. Mindenkinek elállt a lélegzete, holott pontosan tudták, hogy ennek kell történnie, hiszen ők építették ilyenre.

Óriási csillaghajó vált szabaddá a kupola alatt. Százötven méter hosszú, alakja mint egy karcsú sportcipő, tökéletesen fehér és tébolyítóan gyönyörű. A hajó láthatatlan méhében, kis aranydobozban feküdt a legészvesztőbb eszköz, melyet valaha is kitaláltak – az eszköz, mely a hajó különleges helyét biztosította a Galaxis történetében; melyről a hajót elnevezték: az Arany Szív.

– Húha! – mondta Zaphod Beeblebrox a hajónak. Semmi mást nem tudott kinyögni.

Aztán megismételte, csak hogy a sajtót bosszantsa:

– Húha!

A tömeg várakozóan nézett rá. Zaphod Trillianra kacsintott, aki felhúzta a szemöldökét, és kerek szemeket meresztett rá. Trillian tudta, mit akar Zaphod mondani és szörnyen felvágós alaknak tartotta érte.

– Hát ez elképesztő! – mondta. – Ez aztán igazán olyan elképesztően elképesztő, hogy kedvem volna elloponi.

Csodálatos elnöki megnyilatkozás, tökéletesen megfelel a szokásoknak. A tömeg elismerően nevetett, a sajtó emberei buzgón pötyögtek Szub-Éta Telex-O-Matáik billentyűin, és az Elnök vigyorgott.

Vigyorgott, míg szívében a sikoly tűrhetetlenül felhangosodott; ujjai rásimultak a kis Paraliz-O-Mat bombára, mely a zsebében nyugodott.

Nem bírta tovább. Égnek emelte fejeit, vad csatakiáltást hallatott dūr-tercekben, a bombát földhöz vágta, és átrohant

az immár dermedten sugárzó mosolyok tengerén.

5. fejezet

Prostatikus Vogon Jeltz nem volt szép látvány, és ebben még a többi Vogon is egyetértett. Magasra boltozódó orra messze a disznószerű, alacsony homlok fölé nyúlt. Sötétzöld, gumiszerű bőre elég vastag volt ahhoz, hogy a Vogon Tisztviselői Karban vigye valamire, hogy a tengerben akár ezer láb mélységben is tetszőleges időt töltsön mindenféle káros következmények nélkül.

Nem mintha úszni járt volna. Ahhoz túl zsúfolt volt a napirendje. Azért volt olyan, amilyen, mert sokak millió év előtt, amikor az első Vogon kimászott Vogária henye őstengereiből, és ott zihált és dagadozott a bolygó szűz partjain, amikor a ragyogó, fiatal Vogszol nap először ragyogott rájuk aznap reggel... akkor és ott az evolúció erői lemondtak róluk, undorodva elfordultak, és leírták őket, mint valami szerencsétlen, csúf hibát.

Sosem fejlődtek tovább; ki kellett volna pusztulniuk.

Nem tették, és ezt kétségkívül az ő renyhe agyú, ragacsosan konok természetük javára kell írunk. Evolúció? – mondták maguknak. – Kinek kell az? És amit a természet nem tett meg a kedvükért, azt egyszerűen elnékülözték, míg el nem érkeztek az idők, amikor is a nagyobb anatómiai kellemetlenségeket sebészeti úton enyhítették.

A természet erői közben sebes túlórába kezdtek Vogária bolygóján, hogy kijavítsák az előző mulasztásokat. Előálltak

a Sziporkákkal Ékesített Zsilipfúró Rákkal, melyet a Vogonok felfaltak, miután a héjukat vasbunkókkal szétverték; lélegzetelállítóan karcsú és tarka, égre törő fákkal, ezeket a Vogonok kidöntötték, hogy megégessék velük a rákhúst; selyembundás, harmatos szemű, gazellákhoz hasonlatos lényeket kreáltak, ezeket a Vogonok befogták és meglovagolták. Szegények nem váltak be közlekedési eszközként, mert a gerincük azonnal eltört, a Vogonokat azonban ez nem zavarta abban, hogy rájuk üljenek.

Így múlatta Vogária bolygója a boldogtalan évezredek, amíg egyszer a Vogonok felfedezték a csillagközi utazás elveit. Néhány rövid Vogon-év leforgása alatt valamennyien elvándoroltak, és a Megabrantis halmazban, a Galaxis politikai centrumában telepedtek le.

Ők alkotják most a Galaktikus Tisztviselői Kar hihetetlenül hatalmas gerincét. Megkísérelték, hogy műveltségre tegyenek szert; megkísérelték, hogy modort és társadalmi viselkedést tanuljanak, de a mai Vogon a legfőbb vonatkozásokban alig-alig különbözik primitív elődeitől. Minden évben huszonhétezer Sziporkákkal Ékesített Zsilipfúró Rákot importálnak, s azzal múlatnak el egy görbe éjszakát, hogy vasbunkókkal szétverik őket.

Prostatikus Vogon Jeltz, mélységes hitványságában, teljesen tipikus Vogon volt. Ráadásul a stopposokat se szerette.

Mélyen lenn, Prostatikus Vogon Jeltz zászlóshajójának belsejében, egy sötét kis kabinban idegesen rezdült egy

gyufa lángja. A gyufa gazdája nem Vagon volt, de mindent tudott a Vagonokról, és jó okkal idegeskedett. Ford Prefectnek(3) hívták. Ford körülnézett a kabinban, de nem sokat láthatott: furcsa és ijesztő árnyak hajladoztak és ugráltak a lángocska fényében, de minden csendes volt. Ford halk köszönetet rebegett a Dentrassiaknak. A Dentrassiakat, az ingyenceknek ezt a rakoncátlan törzsét, melybe egy csapat vad, de kellemes fickó tartozott, a Vagonok legújabban szívesen alkalmazták hosszújratú hajóikon szakácsnak, azzal a szigorú feltétellel, hogy megelégszenek a saját maguk társaságával.

Ez tökéletesen megfelelt a Dentrassiaknak, mivel fölöttébb kedvelték a Vagon pénzt, mely egyike a Galaxis legkeményebb valutáinak, viszont ki nem állhatták magukat a Vagonokat. A Dentrassiak egyetlen fajta Vagont kedveltek: a felbosszantott Vagont.

Ennek az apró információnak tulajdonítható, hogy Ford Prefect nem vált hidrogén, oxigén és szénmonoxid kis felhőjévé.

Halk nyögést hallott. Nehézkes árnyék mocorgott a földön a gyufa fényében. Gyorsan elrázta a lángot, kotorászni kezdett a zsebében, kivette, amit keresett. Felszakította és megrázta. Lekuporodott a földre. Az árny megmozdult.

– Hoztam mogyorót – mondta Ford Prefect.

Arthur Dent megmozdult, ismét felnyögött, érthetetlenül motyogva.

– Tessék, vegyél – sürgette Ford, a zacskót rázogatva. –

Valószínűleg vesztettél némi sót és proteint, hiszen most próbáltad először az anyagátviteli sugarat. A sörök kipárnázták némileg a szervezetedet.

– Vhrrr... – mondta Arthur. Felnyitotta a szemét.

– Sötét van – mondta.

– Valóban – mondta Ford Prefect –, sötét van.

– Nincs fény – mondta Arthur. – Sötét van, nincs fény.

Ez Ford szerint egyike volt a legérthetlenebb emberi dolgoknak: az a szokás, hogy a legnyilvánvalóbb dolgokat leszögezik és ismételtetik, például: „Szép napunk van”, vagy „Maga nagyon magas”, vagy „Ó, kedvesem, harminc láb mélyre zuhantál, jól vagy?” A jelenség magyarázatára Ford kidolgozott egy elméletet. Eszerint az emberi lények szája összenő, ha nem járátják. Néhány hónapi megfigyelés és megfontolás eredményeképp elvetette ezt az elméletet, és újabban állt elő. Eszerint ha az emberek nem járátják a szájukat, akkor az agyuk kezd dolgozni. Később elvetette ezt az elméletet is a benne rejlő rosszindulatú cinizmus miatt, és úgy döntött, hogy alapvetően kedveli az emberi lényeket. Továbbra is borzasztóan zavarta viszont azoknak a dolgoknak a rettentően nagy száma, amelyekről az embereknek fogalmuk se volt.

– Úgy van – egyezett bele. – Nincs fény. – Megkínálta Arthurt néhány szem mogoróval. – Hogy érzed magad?

– Mint a rosszul fizető vállalat – mondta Arthur. – Egyes részeim folyton kilépnek tőlem.

Ford értetlenül meredt rá a sötétben.

– Mit gondolsz – kérdezte Arthur –, megbánnám, ha

megkérdezném, hol a pokolban vagyunk?

Ford felállt.

– Biztonságos helyen – mondta.

– De jó – mondta Arthur.

– A Vagon Építész Flotta egyik űrhajójának a konyharészlegében vagyunk, egy kis kabinban – mondta Ford.

– Úgy tűnik – mondta Arthur –, ez a „biztonságos” szónak valami egészen szokatlan értelmezése, melyről eddig nem volt tudomásom.

Ford újabb gyufát gyújtott, és keresni kezdte a világítás kapcsolóját. Az idomtalan árnyak ismét hajladoztak és szökelltek. Arthur feltápáskodott, és aggódalmasan átnyalábolta magát a karjaival. Félelmetes idegen árnyak tolongtak körülötte, a levegő áporodott szagokkal volt terhes, melyek azonosíthatatlanul jutottak a tüdejébe, s valami halk, szűnni nem akaró zümmögés hallatszott, mely meggátolta abban, hogy összeszedje a gondolatait.

– Hogy kerültünk ide? – kérdezte kissé borzongva.

– Stoppoltunk és felkéredzkedtünk – mondta Ford.

– Micsináltunk? – kérdezte Arthur. – Azt akarod bebeszélni nekem, hogy csak feltartottuk a hüvelykujjunkat, mire valami gülüszemű zöld szörny kidugta a fejét, és odakiáltott: Helló, haverok, pattanjatok csak fel, elviszlek benneteket egészen a basingstoke-i elágazásig?

– Hát – mondta Ford –, a hüvelyk egy elektronikus Sub-Éta jelzőkészülék, az elágazás innen hat fényévre van Barnard Csillagánál, de egyébként igen, a dolog többé-kevésbé stimmel.

- És a gülüszemű szörny?
- Tényleg zöld.
- Remek – mondta Arthur –, mikor mehetek haza?
- Semmikor – mondta Ford, és megtalálta a fény kapcsolóját. – Takard el a szemed – mondta és felkapcsolta. Még maga Ford is meglepődött.
- A bánatba is – mondta Arthur –, valóban ilyen a repülő csészealj belülről.

Prostatikus Vogon Jeltz végigvonszolta visszataszító zöld testét a parancsnoki hídon. Mindig maradt benne némi bizonytalan ingerültség, ha lakott bolygókat kellett megsemmisítenie. Szerette volna, ha valaki elmagyarázza neki, milyen helytelenül is cselekedett, s akkor ő kedvére kiüvöltözhetné magát, és megkönnyebbülne. Teljes súlyával ráhuppant a vezérlőpult előtti székre, hátha eltörik, és akkor valóban dühös lehet valamiért. A szék azonban panaszosan nyekergett, és épen maradt.

– Takarodj! – üvöltött egy fiatal Vogon örré, aki e pillanatban lépett a hídra. Az ör azonnal visszavonult, mélyen megkönnyebbülve. Örült, hogy mégsem neki kell átnyújtania a jelentést, amit éppen most kaptak. A jelentés hivatalos közleményt tartalmazott, mely szerint a Damogran bolygón létesített állami kísérleti telepen éppen most adják át azt a csodálatosan új típusú űrhajót, melynek rendszerbe állítása a jövőben szükségtelenné teszi a hiperűrexpressz utak építését.

Újabb ajtó nyílt fel, a Vogon kapitány azonban most nem üvöltött, mivel ez az ajtó a konyhai traktushoz szolgált, ahol

a Dentrassiak az ő táplálékát készítették. Mi sem lenne most jobb, mint egy étkezés. Hatalmas, szőrös lény szökdelt át az ajtón, kezében az ebéd tálcájával. Bolondul vigyorgott.

Prostatikus Vagon Jeltz el volt ragadtatva. Tudta: ha egy Dentrassi ennyire boldog, akkor valahol ezen a hajón valami olyasmi történik, amitől kedvére feldühödhet.

Ford és Arthur körülnéztek.

– Na, mit szólsz? – kérdezte Ford.

– Kissé mocskos, nem?

Ford szemöldökét ráncolva nézte a szűk kabinban szétszórt maszatos matracokat, mosatlan edényt s az idegen alsónemű bűzös, azonosíthatatlan darabjait.

– Ez munkahely, tudod – mondta. – A Dentrassiak egyik hálófülkéjében vagyunk.

– Mintha azt mondtad volna, hogy Vagonoknak vagy minek hívják őket.

– Úgy is van – mondta Ford. – A Vagonok vezetik a hajót, a Dentrassiak a szakácsok, ők engedtek fel minket a hajóra.

– Zavaros – mondta Arthur.

– Nézd ezt – mondta Ford. Leült az egyik matracra, és kotorászni kezdett a zsákjában.

Arthur gyanakodva megpiszkálta a matracot, és maga is leült. Alig-alig volt gyanakodnivalója; az Acsargó Kagylók bolygójának mocsaraiban növvő matracokat nagyon gondosan megölik és kiszárítják, mielőtt használatba vennék. Legfeljebb egy-egy éled fel közülük olykor.

Ford odaadta a könyvet Arthurnak.

– Mi ez? – kérdezte Arthur.

– Ez a GALAXIS Útikalauz Stopposoknak. Egy elektronikus könyv. Bármiről megmond minden szükséges tudnivalót. Ez a feladata.

Arthur idegesen forgatta a könyvet a kezében.

– Tetszik a borítója – mondta. – NE ESS PÁNIKBA! Ez az első segítőkész vagy érthető dolog, amit ma hallok.

– Megmutatom, hogy működik – mondta Ford. Elragadta a könyvet Arthurtól, aki még mindig úgy fogta, mint egy két hete halott pacsirtát. Kihúzta a borítójából.

– Ezt a gombot megnyomod, akkor a képernyőn megjelenik a tartalomjegyzék.

A mintegy háromszor négy hüvelyk nagyságú képernyő kivilágosodott, karakterek futottak át rajta:

– Téged a Vogonok érdekelnek, tehát beléptetem ezt a nevet így – és még néhány billentyűt lenyomott.

– Tessék.

A képernyőn zölden villogtak a szavak: Vogon Építész Flották. Ford megnyomta a képernyő alatti nagy piros gombot, s megindult a szavak villogó áradata. Ugyanakkor a könyv hangosan is mondta a cikkely szövegét, nyugodt, csöndes, kimért hangon. Ezt mondta:

Vogon Építész Flották. Ha stoppot akarsz kapni tőlük, egyet tehetsz: lemondhatsz róla. A Vogon faj egyike a legellenszenvesebbeknek a Galaxisban: nem kifejezetten gonoszak, de modortalanok, bürokratikusak; fontoskodóak és érzéketlenek. Kisujjukat se mozdítanák, hogy megmentse saját nagymamájukat a Traal bolygó Mohó Bogárpattintó Fenevadjától, hacsak nem kapnak írásos

utasítást három példányban, aláírva, beküldve, visszaküldve, várakoztatva, elveszítve, megtalálva, nyilvános vizsgálatnak alávetve, ismét elveszítve, végül három hónapra tőzeg alá temetve és gyújtósként hasznosítva.

Ha italt akarsz kapni egy vogontól, legegyszerűbb, ha ledugod a torkán az ujjadat. Ha fel akarod bosszantani, vedd a nagymamáját a Traal bolygó Mohó Bogárpattintó Fenevadja elé. Semmilyen körülmények között se hagyd, hogy egy Vogon a jelenlétedben olvassa fel a verseit.

Arthur pislogott.

– Micsoda könyv! És hogy kaptunk mégis stoppot?

– Éppen ez az. A könyv elavult – mondta Ford, és visszacsúsztatta az útikalauzt a tokjába. – Az Új, Átdolgozott Kiadás számára végzek terepkutatást, s a javasolandó változások egyike az, hogy a Vogonok mostanában Dentrassiakkal főzetnek maguknak, ami elég hasznos kiskaput tár fel a számunkra.

Fájdalmas kifejezés cikázott át Arthur arcán.

– Kik azok a Dentrassiak? – kérdezte.

– Nagyszerű fickók – felelte Ford. – Tényleg ők a Galaxis legjobb szakácsai és legjobb mixerjei, és minden másra fittyet hánynak. És mindig készséggel felveszik a stopposokat, részben mert kedvelik a társaságot, főleg pedig, mert ezzel is bosszantják a Vogonokat. És éppen ez az, amit tudnod kell, ha elszegényedett stoppos létedre szeretnéd kevesebb, mint napi harminc altair dollárért megnézni a Világegyetem Összes Csodáját. És éppen ez az én munkám. Izgalmas, nem?

Arthur levertnek látszott.

– Káprázatos – mondta, és rosszálló pillantást vetett az egyik matracra.

– Sajnos megrekedtem a Földön, és a tervezettnél több időt kellett ott töltenem – magyarázta Ford. – Eredetileg egy hétre jöttem, de tizenöt évig otthagadtam.

– Hogy kerültél oda a legelején?

– Egyszerűen. Stoppoltam egy cukkolót.

– Egy cukkolót?

– Igen.

– Ööö... az mi?

– A cukkoló? Általában valami gazdag kölök, akinek semmi dolga. A cukkolók bejárják a Galaxist, olyan bolygókat keresnek, melyek még nem teremtettek csillagközi kapcsolatot, és megzűmmögik őket.

– Megzűmmögik őket? – Arthurban egyre erősödött az az érzés, hogy Ford élvezettel keseríti meg az életét.

– Igen – mondta Ford – megzűmmögik őket. Keresnek valami isten háta mögötti zugot, ahol alig jár valaki, azután leszállnak néhány szerencsétlen, mit sem sejtő lélek orra előtt, akinek a kutya se hisz majd, fel-alá korzóznak előttük, ostoba antennákkal a fejükön, és bip-bip hangokat hallatnak. Igazán gyermekes vicc.

Ford feje alá tette a kezét, hátradőlt az egyik matracon, és tenyérbemászon önelégült arcot vágott.

– Ford – makacskodott Arthur –, tudom, hogy hülyén hangzik, de mondd: mit keresek én itt?

– Azt te is tudod – mondta Ford. – Kimentettelek a Földről.

– És mi történt a Földdel?

– Á! A Földet megsemmisítették.

– Tán csak nem – Arthur fel sem emelte a hangját.

– De igen. Egyszerűen elpárolgott, bele az űrbe.

– Nézd – mondta Arthur – fájjalom a dolgot.

Ford a homlokát ráncolta, és látszott, hogy Arthur kijelentésén töpreng.

– Igen – mondta végül. – Megértem az álláspontodat.

– Érti az álláspontomat! – Arthur felháborodottan üvöltött. –

Érti!

Ford felpattant.

– Nézd a könyvet – sziszegte sűrgetően.

– Mit?

– „NE ESS PÁNIKBA!”

– Nem estem pánikba!

– De igen.

– Jó, hát akkor pánikba estem, mi más tehetnék?

– Tarts velem, és érezd jól magad. A Galaxis remek hely.

Szükséged lesz erre a halra a füledben.

– Hogy tetszik ezt mondani? – kérdezte Arthur megítélése szerint a lehetőségekhez képest udvariasan.

Ford kezében kis üvegedényt tartott, melyben teljesen tisztán látszott a vonagló sárga hal. Arthur pislogott. Szerette volna, ha talál valami egyszerűt és felismerhetőt, amiben megkapaszzkodhat. Szerette volna, ha nem csupán a Dentrassi alsóneműt és az Acsargó Kagylók matraccit látja, és egészen biztonságosan érezte volna magát, ha csak egy pirinyó zacskó zabpelyhet talál. Ehelyett a Betelgeuséről származó pasast látta, aki azt ajánlotta, hogy dugjon egy sárga halat a fülébe. Nem érezte biztonságban

magát.

Fülrepezető zaj szakadt hirtelen rájuk. Arthur még a forrását se találta. Rémműlten kapkodott levegő után az érthetetlen hangok áradatában, mely úgy hangzott, mintha valaki gargarizálni próbálna, miközben támadó farkasfalkával viaskodik.

– Csstt! – mondta Ford. – Figyelj, ez fontos lehet!

– F... fontos?

– A fedélzeti hírközlő rendszer a Vogon kapitány üzenetét mondja.

– Azt akarod mondani, hogy ez a Vogon beszéd?

– Figyelj!

– De hát nem tudok vogonul!

– Nem is kell tudnod. Elég, ha ezt a halat beteszed a füledbe.

Ford villámgyors mozdulattal Arthur fülére csapott. Arthur émelyegve érezte, hogy a hal belecsúszik a hallójárataiba. Elszörnyedve kapkodott levegő után, s pár másodpercig a fülében kotorászott, aztán szép lassan elkerekedtek a szemei a megdöbbenéstől. Annak a vizuális élménynek az auditív megfelelőjét érezte, amikor az ember két arc árnyképét nézi, s egyszer csak egy fehér gyertyatartót lát. Vagy amikor az ember egy csomó színes pöttyöt néz egy papírlapon, melyek hirtelen hatos számjeggyé állnak össze, s ez azt jelenti, hogy jókora összeget kell fizetni az optikusnak az új szemüvegért.

Arthur még mindig a vonyító gargarizálást hallotta, ezt jól tudta; ám most mindez teljesen érthető angol szöveggé állt össze.

Ez hallatszott...

6. fejezet

– Hluu bluu gargla bloo hluu bluu gargla bloo hlu hlu hloo hloo gargla hloo hloo hlu gargla bluu bluu hloo gargla gargla szlöörp hloo uuuff hogy bárki más jól érezze magát. Ismétlem. Itt a kapitányotok beszél, úgyhogy bármit csináltok is, hagyjátok abba, és figyeljetek ide. Elsősorban látom a műszereinken, hogy a hajón két stoppos dekkol. Helló, akárhol bujkáltok is. Szeretném magam nagyon világosan megértetni: egyáltalán nem látunk szívesen titeket. Keményen dolgoztam, hogy idáig felküzdjem magam, s nem azért váltam egy Vogon építészhajó kapitányává, hogy taxival szolgáljak egy rakomány degenerált potyautasnak. A kutatóosztag már elindult, s mihelyst megtalálnak titeket, kihajítatlak a hajóról. Ha nagyon szerencsések vagytok, akkor esetleg felolvasok előbb néhányat a verseimből.

Másodsorban hamarosan végrehajtjuk az ugrást a hiperűrbe, Barnard Csillaga felé. Megérkezésünk után hetvenkét órát a javítódokkban töltünk. Ez alatt az idő alatt senki se hagyhatja el a hajót. Ismétlem, az összes planetáris eltávozási engedély érvénytelen. Épp most vagyok túl egy pocsék szerelmi kudarcon, s nem látom be, miért kellene hagynom, hogy bárki más jól érezze magát. Vége!

A zaj megszűnt.

Arthur szégyenkezve észlelte, hogy a földön fekszik kis

csomóba kuporodva, karjaival a feje körül. Halványan vigyorgott.

– Elragadó férfiú – mondta –, bárcsak lenne egy lányom, megtilthatnám neki, hogy hozzámenjen.

– Fölösleges volna – világosította fel Ford. – Körülbelül annyi vonzerejük van, mint egy országúti balesetnek. Nem, ne mozdulj – tette hozzá, ahogy Arthur kezdett volna kigömbölyödni. – Jobb, ha felkészülsz az ugrásra a hipertérbe. Kellemetlenül hasonlít a berúgásra.

– Mi olyan kellemetlen a berúgásban?

– Kérdezz meg egy pohár szeszt.

Arthur ezen eltűnődött.

– Ford – mondta aztán.

– Igen?

– Mit csinál ez a hal a fülemben?

– Fordít. Ez egy Bábel-hal. Ha akarsz; nézd meg a könyvben.

Odalökte a GALAXIS Útikalauzt, s maga is embriópózba kuporodott, hogy felkészüljön az ugrásra.

És ekkor Arthur agyának kiesett az alja. Szemei kifordultak. Lábai a feje búbján szivárogtak kifelé.

A szoba simára lapult körülötte, körbeperdült, a semmibe távozott, s magára hagyta Arthurt, aki szép lassan belecsúszott a saját köldökébe.

Ez volt a hiperűrugrás.

– A Bábel-hal – mondta csöndesen a GALAXIS Útikalauz – kicsi, sárga és pióca alkatú, s valószínűleg a legfurcsább lény a világegyetemben. Agyhullám-energián

él, mégpedig nem a hordozóján, hanem azokon, amelyek kívülről érik a hordozóját. A beérkező agyhullámenergiák összes tudat alatti mentálisfrekvenciáját abszorbeálja, és testébe építi. Majd exkrementumként a hordozója agyába üríti azt a telepatikus mátrixot, amely a tudatos mentálisfrekvenciák és a hordozó elme beszédközpontja idegi jelzéseinek kombinálásából adódik. Mindez gyakorlatilag azt jelenti, hogy aki egy Bábel-halat dug a fülébe, az azonnal megért bárkit bármilyen nyelven. A ténylegesen hallott beszédelemek dekódolják azt az agyhullámmátrixot, amelyet a Bábelhal táplál a hordozója agyába. Mármost bizarrul valószínűtlen, hogy pusztán az evolúció tiszta véletlenje eredményeképpen létrejöhet valami, ami ennyire észbontóan hasznos. Ezért néhány gondolkodó egyenesen Isten nem létezésének végső és legkézenfekvőbb bizonyítékát látja benne.

E gondolkodók nagyjából így érvelnek:

– Nem vagyok hajlandó rá – mondja az Úr –, hogy létezéséről bizonyítékot szolgáltatassak. Mert a bizonyíték kizárja a hitet, s hit nélkül én semmivé válok.

– A Bábel-hal viszont – így az Ember – kész lebukás, nem? Sose fejlődött volna ki véletlenül. Tehát létezésedet bizonyítja, ez esetben pedig a saját érvelésed alapján nem létezel. Quod Erat Demonstrandum.

– A fenébe – mondja az Úr. – Erre nem is gondoltam – és menten felszívódik egy logikai buborékban.

– Ez könnyen ment – mondja az Ember, és gyorsan megpróbálja bebizonyítani, hogy a fekete az fehér, míg el nem gázoltatja magát a legközelebbi zebránál.

Legtöbben a mérvadó teológusok közül úgy vélik, hogy ez az érvelés annyit se számít, mint egy pár dingókutyavese. Ez azonban nem gátolta meg Oolon Colluphidot abban, hogy szép kis vagyont keressen, mikor ezt a vitát választotta Ez Majd Végre Betesz az Úrnak című sikerkönyve fő témájául.

Mindez nem akadályozta meg, hogy a szegény Bábel-hal hatásosan lerombolja a különféle fajok és kultúrák közti összes kommunikációs akadályt, és így több és véresebb háború okozójává váljék, mint bárki vagy bármi a történelem folyamán.

Arthur halkán felnyögött. Elszörnyedt a felfedezéstől, hogy a hiperűrön át megtett ugrás nem ölte meg. Hat fényév választotta el attól a helytől, ahol nemrég még a Föld létezett.

A Föld.

Émelyítő emlékképek suhantak át háborgó elméjén. Képzelőereje nem bírt megbirkózni az egész Föld elvesztésének a gondolatával. Próbálta noszogatni az érzéseit. Az apja, anyja, húga elvesztésére gondolt. Semmi. Rengeteg közeli ismerősére gondolt. Semmi. Arra a vadidegen fickóra gondolt, aki mögött sorban állt két napja a szupermarketben – hirtelen ütést érzett. Oda a szupermarket! Minden oda van. Nelson Oszlopa oda van! Oda lett Nelson Oszlopa, és még csak föl sem hördül senki, mert mindenki oda lett, aki felhördülhetne. Mostantól fogva Nelson Oszlopa csak az ő elméjében létezik. Anglia csupán az ő elméjében létezik, idezárva, ebbe a nyirkosan

búzió, acéllal bélelt úrhajóba. Érezte, hogy rátör a klausztrofóbia.

Oda lett Anglia. Ezt megértette – valahogy sikerült felfognia. Újrapróbálta. Amerika – gondolta – odalett. Hiába. Megint szerényebben próbálkozott. New York oda lett. Semmi. Eddig se hitt a létezésében igazán. A dollár – gondolta – egyszer s mindenkorra lezuhant. Enyhe borzongás. Elsöpörték a Bogart filmeket – mondta magában, s ez jócskán mellbe vágta. McDonald's – gondolta. Nincs több hamburger, se hot dog.

Elájult. Arra tért magához egy másodperccel később, hogy az anyjáért zokog.

Felpattant.

– Ford!

Ford felnézett a sarokból, ahol csöndben dudorászva üldögélt. Az úrutazásnak azt a részét, amelyet az úrön keresztülutazással kellett tölteni, meglehetősen fárasztónak tartotta.

– Mi van? – kérdezte.

– Ha ennek a könyvnek az utazója vagy, és a Földön jártál, akkor nyilván gyűjtöttél róla anyagot.

– Hát igen, sikerült valamelyest bővítenem az eredeti szócikken.

– Hadd lássam, mit ír ez a kiadás. Látnom kell!

– Jó, tessék. – Ford ismét odalökte a könyvet.

Arthur megmarkolta a könyvet, és megpróbált uralkodni keze reszketésén. Betáplálta a megfelelő oldal adatait. A képernyő villogva örvénylett, majd nyomtatott szöveggé alakult. Arthur meredt szemmel nézte.

– Nincs is ilyen szócikk! – kiabálta.

Ford belenézett a könyvbe Arthur válla fölött.

– Dehogyan nincs! – mondta. – Ott lenn, nézd csak, a képernyő alján, mindjárt az Eccentrica Gallumbit, az Eroticon-VI háromkeblű fekete örömlánya után.

Arthur pillantása követte Ford ujját. Egy pillanatig fel se fogta, amit lát. Aztán kitört:

– Micsoda? Ártalmatlan? Ez minden a Földről? Ártalmatlan! Egyetlen szó!

Ford vállat vont.

– Százmilliárd csillag kering a Galaxisban, s a könyv mikroprocesszorai véges kapacitásúak – mondta – és persze senki se tudott sokat a Földről.

– Az ég szerelmére, remélem, legalább te finomítottál egy kicsit ezen!

– Na igen, összehoztam egy új szócikket, és továbbítottam a szerkesztőnek.

Itt-ott meg kellett nyirbálnia egy kicsit, de azért érezhető a fejlődés.

– Mért, most mit ír? – kérdezte Arthur.

– Jobbára ártalmatlan – vallotta be Ford zavartan köhécselve.

– Jobbára ártalmatlan?! – üvöltött Arthur.

– Mi ez a zaj? – sziszegte Ford.

– Én üvöltök! – üvöltötte Arthur.

– Ne. Csönd! – mondta Ford. – Attól tartok, baj van.

– Még ő tart attól, hogy baj van!

Az ajtón túlról menetelő léptek hallatszottak.

– A Dentrassiak? – suttogta Arthur.

- Nem, ezek vasalt csizmát viselnek.
Élesen csörgő zörej hallatszott az ajtó felől.
– Hát akkor kik ezek? – kérdezte Arthur.
– Ha szerencsénk van – mondta Ford – akkor csak a Vogon osztag jött, hogy a világűrbe hajtson minket.
– És ha nincs?
– Ha nincs szerencsénk – mondta Ford komoran – akkor a kapitány komolyan gondolta, hogy először felolvas nekünk a verseiből.

7. fejezet

Magától értetődik, hogy a Vogon költészet a harmadik legrosszabb a világegyetemben. A második legrosszabb Kria Azgótjaié. Amikor az Azgót Költők Nagymestere, Dagályos Morrogh előadta Óda a Kis Csomó Zöld Dagadékhhoz, Melyet A Hónom Alatt Leltem Egy Nyári Reggelen című poémáját, a hallgatóságból négyen a helyszínen kimúltak belső vérzés következtében, és a Közép-Galaktikus Művészet-Manipuláló Tanács elnöke is csak úgy menekült meg, hogy lerágta a saját lábát. Morrogh mint jelentették, „csalódottan értesült” a költemény fogadtatásáról, és Kedvenc Fürdőszobai Gargarizálásaim című, tizenkét kötetes eposzának felolvasására készült, amikor is a saját vastagbele elkeseredett gesztusra szánta el magát az élet és a civilizáció védelmében. Egyenesen keresztül szökkent Morrogh nyakán, és kiszorította agyából a szuszt.

A világmindenség mindenkori legrosszabb költészete a

szerzővel, Paula Nancy Millstone Jenningszel (Greenbridge, Essex, Anglia) együtt elpusztult, amikor megsemmisítették a Föld nevű bolygót.

Prostatikus Vogon Jeltz lassú mosolyra húzta az arcát. Nem is annyira a hatás végett tette, mint inkább azért, hogy felidézze az izommozgások megfelelő sorrendjét. Éppen befejezte terápiás szempontból roppant hatékony üvöltözését foglyaival, úgyhogy most kellemesen elernyed, és készen állt egy kis érzéketlenkedésre.

A foglyok egy-egy, a Költészet Élvezetét Szolgáló Székben ültek – beszíjzva. Költészetük várható fogadtatásának tekintetében a Vogonok nem tápláltak illúziókat. Valamikor régen a fejükbe vették, hogy kielégítően fejlett és művelt fajként ismertetik el magukat. Korai irodalmi erőfeszítéseiket is ennek jegyében fejtették ki. Utóbb ezt feladták, és egyetlen hajtóerejük a mohó vérszomj maradt.

Hideg verejték verte ki Ford Prefect homlokát, s lassan csordogált a halántékához rögzített elektródok körül. Az elektródok bonyolult elektronikus készülékekhez kapcsolódtak – képzeterősítőkhöz, ritmikus modulátorokhoz, alliteratív rezonátorokhoz, hasonlattárokhoz –, valamennyi a költemény nyújtotta élmény fokozott átélését szolgálta, és azt, hogy a költői gondolatokból a legapróbb nüansz se vesszen kárba.

Arthur Dent vacogva ült a székben. Fogalma se volt, mi vár rá, de tudta, hogy aznap semmi kedvére való se történt, s nem bízott a gyors javulásban.

A Vogon hozzálátott, hogy felolvassa a saját maga kreálta,

bűzös kis passzust.

– Ó, pirsnő morgolosta – kezdte. Fájdalmas rángások futottak végig Ford testén; erre még ő se számított.

– ...Vizelevényeid mint a / többözös rejtjeméh hátán a szederjes gennyekély.

– Aaaaaaaauuuuuuuuhhhháááááh! – nyögött Ford Prefect, és fejét hátrarangatta, míg a fájdalom csomókban taposott át rajta. Halványan látta, amint Arthur előre-hátra hintázik a szomszéd széken. Összeszorította a fogát.

– Huss, fohászom száll feléd – folytatta a könyörtelen Vogon –, kedvelátos zümmögényem!

Hangja a szenvedély borzasztó magasságaiba csikordult.

– Abroncskodón körbesarj suhogó pettyelevelledel, / mert szétmarcangolom
takonybibircsókjaidat
pacagánycsökömmel, meglásd!

– NNNNNNNNjjjjjjjjjuuuuuuhhzhhhhhhhauuuuuuhhhh! –
üvöltötte Ford Prefect és még egyszer megvonaglott,
ahogy az utolsó sor elektronikus lelkesültsége telibe kapta
a halántékai között. Összecsuklott.

Arthur lezseren hátradőlt.

– És most, Földlakók – berregte a Vogon (nem tudta, hogy Ford Prefect tulajdonképpen a Betelgeuse környékéről származott, s füttyült volna rá, ha tudja) – egyszerű választási lehetőséggel ajándékozlak meg benneteket! Vagy elpusztultok az űr vákuumjában, vagy... – rövid hatásszünet – vagy pedig megmondjátok, hogy tetszett a versem!

Hátravetette magát a hatalmas, börszerű, denevér formájú székekben, és a foglyait figyelte. Megismételte a mosolyt.

Ford hörögve kapkodott levegő után. Végiggörgette berozsdásodott nyelvét száraz szájában, és felnyögött.

Arthur vidáman így szólt:

– Az igazat megvallva, nekem tetszett.

Ford leesett állal bámulta. Ez a megközelítés föl se merült benne.

A Vogon meglepődve húzta fel a szemöldökét; ezzel sikeresen eltakarta az orrát, ami önmagában is hasznos volt.

– Nagyszerű! – berregte meglehetősen ámulatban.

– Hogyne – mondta Arthur. – Némely metafizikai szóképet igazán különlegesen hatásosnak találtam.

Ford tovább bámulta Arthurt, s azon volt, hogy gondolatait e totálisan új koncepció szolgálatába állítsa. Lehet, hogy innen is kiszemtelenkedik magukat?

– Folytasd csak – bátorította a Vogon.

– Ó... és... ööö... a ritmikai eszközök is érdekesek – folytatta Arthur – ahogy jól érzékelhetően ellenpontozták a... ööö... – és belezavarodott.

Ford a segítségére sietett és megkockáztatta:

– Ellenpontozzák a metaforák szürrealizmusát, melyek a... ööö... – Ő is elakadt, de Arthur már újra felkészült.

– ...melyek a szerző könyörületes lelkéből fakadó humanitásra...

– Vogonításra – sziszegte Ford.

– Vogonításra (bocsánat) – Arthur kezdte biztos talajon érezni magát – vogonításra alapozódnak, és átszövik az egész versstruktúra gyökét, itt szublimálva, ott transzcendentálisan, összességében pedig összhangra

törekedve a másik alapvető kettősségével – Arthur a diadalmas crescendo felé közeledett – míg az olvasó kifejező és életteli betekintést nyer a... ööö... a... – A crescendo majdnem kudarcba fulladt, ám Ford megadta a kegyelemdöfést.

– ...betekintést nyer a költemény mondanivalójába! – vágta ki. Aztán a szája sarkából odasúgta: – Jól van, Arthur, ez nagyszerű volt!

A Vagon szemügyre vette őket. Fajának megkeseredett lelke megrezzent egy pillanatra, de aztán másként döntött. Túl kevés, túl késő. Hangja most leginkább a nejlonharisnyát szagató macskáéra hasonlított.

– Tehát úgy vélitek, azért írok verseket, mert komisz, szívtelen, könyörtelen külsőm mélyén igazában arra vágyom, hogy szeressenek? – Várt egy kicsit. – Így van?

Ford idegesen felnevetett.

– Igen, akarom mondani, igen, ugye – mondta – végül is mindannyian, lelkünk mélyén, hiszen tudod... ööö...

A vagon felállt.

– Teljes tévedés – mondta. – Azért írok, hogy komisz, könyörtelen, szívtelen külsőmet kellemes megkönnyebbüléshez juttassam. Egyébként mindenképpen kidobatlak titeket a hajóról. Őrség! Vigyétek a foglyokat a hármas számú légsziliphez, és hajítsátok ki!

– Micsoda?! – kiabált Ford.

Tagbaszakadt, fiatal Vagon őr lépett mögéjük, és dagadt mancsaival kitépte őket a szíjak közül.

– Nem dobhattok minket az ürbe! – kiabálta Ford. –

Könyvet akarunk írni!

– Az ellenállás értelmetlen – bömbölte a Vogon őr.

Ez volt az első kifejezés, melyet a Vogon Örök Testületében elsajátított. A kapitány szenvtelen élvezettel figyelte őket egy darabig, majd hátat fordított.

Arthur vadul körülnézett.

– Nem akarok meghalni! – kiáltotta. – Még mindig fáj a fejem! Nem akarok fejfájósan menni a mennyországba, utálatos lennék, és nem élvezném!

Az őr mindkettejüket erélyesen nyakon ragadta, s alázatosan meghajolva a kapitány háta felé, letaszajtottta őket a parancsnoki hídról. Az acélajtó becsapódott, s a kapitány magára maradt. Halkan dudorászva mélázott, míg könnyedén pörgette versesfüzete lapjait.

– Hmmm – mondta – ellenpontozzák a metaforák szürrealizmusát... – Gondolkodott egy pillanatig, majd komoran elvigyorodott. – A halál túl jó nekik – mondta.

A hosszú acélfolyosó visszhangzott a gumyszerű Vogon hónaljakba csipentett humanoidok erélytelen küszködéseitől.

– Ez óriási – köpködte Arthur. – Eressz el, te barom!

A Vogon őr továbbrángatta őket.

– Ne aggódj! – mondta Ford. – Mindjárt kigondolok valamit. – Nem sok remény volt a hangjában.

– Az ellenállás értelmetlen! – bömbölte az őr.

– Te csak ne mondj ilyeneket – makogott Ford.- Hogy tartsam fenn pozitív szellemi hozzáállásomat, ha te ilyeneket beszélsz.

– Úristen! – panaszkodott Arthur. – Te beszélsz pozitív

hozzáállásról, mikor a te világot meg sem semmisítették ma! Reggel felébredtem, arra gondoltam, kellemes, könnyű napom lesz, olvasgatok, megfésülöm a kutyát... Még alig múlt négy, és már kifelé hajtanak egy idegen úrhajóról. Hat fényévre a Föld füstölgő maradékától! – Hörgött és krákogott, ahogy a Vogon őr szorított a fogáson.

– Jól van, jól van – mondta Ford. – Elég legyen a pánikból!

– Ki beszél itt pánikról? – csattant fel Arthur. – Ez még csak a kulturális sokk. Csak várj, míg beleélem magam a helyzetbe, és megtalálom a helyemet. Majd akkor kezdem a pánikot!

– Arthur, te hisztériázol. Fogd be a szád! – Ford elkeseredett erőfeszítést tett, hogy gondolkozzék, de az őr azonnal félbeszakította:

– Az ellenállás értelmetlen!

– És te is befoghatod a szádat! – förmedt rá Ford.

– Az ellenállás értelmetlen!

– Ugyan, maradj már! – mondta Ford. Addig csavarta a fejét, amíg egyenesen az őr arcába nézhetett. Átvillant a fején egy ötlet.

– Mondd csak, élvezed, amit csinálsz? – kérdezte hirtelen. Az őr megtorpant, s lassanként szétolvadt arcán a végtelen butaság kifejezése.

– Élni? – zúgta. – Hogy érted ezt?

– Úgy értem – mondta Ford –, hogy teljes, kielégítő életet biztosít-e? Csörtetsz, üvöltözöl, kihajítod az embereket az úrhajóból...

A Vogon az alacsony acélmennyezetre bámult, szemöldökei csaknem átbuktak egymáson. Álla leesett.

– Hát – mondta –, az időbeosztás jó...

– Jónak is kell lennie – helyeselt Ford.

Arthur Ford felé csavarta a fejét.

– Ford, mit művelsz? – suttogta ámultan.

– Érdeklődöm a környező világ iránt – felelte Ford. –

Szóval az időbeosztás kellemes? – tért ismét a tárgyra.

A Vogon lebámult rá, miközben lustán küszködtek a gondolatai a ködös mélységben.

– Egen – mondta –, hogy szóba hoztad, maguk a feladatok elég utálatosak. Kivéve... – megint gondolkodott, ehhez a plafonra kellett merednie – kivéve némi kiabálást, amit élvezek.

Teletöltötte a tüdejét, és bömbölni kezdett:

– Az ellenállás...

– Hogyne, igen – szakította félbe Ford sietve: – Kitűnően csinálod, tudjuk. Ha azonban többnyire utálatos – mondta lassan, hogy minden egyes szó célba érhessen –, akkor miért csinálod? Miért? A lányok miatt? A zsozszóért? Mert férfias? Vagy úgy véled, érdekes kihívást jelent, ha ki kell egyezned a feladattal járó lélektelen unalommal?

Arthur zavarodottan kapkodta ide-oda a fejét köztük.

– Ööö... – mondta az őr. – Ööö... Nemtom. Azt hiszem, én csak... csak csinálom. A nénikém azt mondta, hogy az űrhajószolgálat az jó karrier egy fiatal Vogonnak, tudjátok, az egyenruha, a mélyen csüngő kábítópisztoly-táska, a lélektelen unalom...

– Látod, Arthur – szólt oda Ford, s a hangján érződött, hogy érvelése végső következtetéshez ért – és még te beszélsz problémákról.

Jogosan, vélte Arthur. A szülőbolygóját ért kellemetlenségen túl, a Vogon őr félig már megfojtotta, és különben se tetszett neki túlzottan a gondolat, hogy kivágják az űrbe.

– Próbáld beleélni magad az ő problémájába – nógatta Ford. – Nézd a szegény fickót, másból sem áll az élete, mint csörtetésből, emberek űrbe hajigálásából...

– ...és üvöltözésből – tette hozzá az őr.

– És üvöltözésből, hogyne – mondta Ford, miközben barátságos leereszkedéssel megveregette a nyakát szorongató dagadt mancsot. – És még csak nem is tudja, miért csinálja.

Arthur elismerte, hogy ez nagyon szomorú. Pici, erőtlen gesztussal jelezte egyetértését; a beszédhez nem volt elég levegője.

A zavarodottság mély morajlása hallatszott az őr felől.

– Hát, ha így teszitek fel a kérdést, akkor azt hiszem...

– Okos ifjú – bátorította Ford.

– Jól van, no! – A moraj folytatódott. Nos mi mást tehetnék?

– Egyszerű – mondta Ford ragyogva, de lassan – hagyd abba az egészet. Mondd meg nekik – folytatta – , hogy nem csinálod tovább. – Úgy érezte, hozzá kellene tennie valamit, egyelőre azonban úgy látszott, az őr elméjét az is leköti, hogy az eddigieket megeméssze.

– Öööörrrrrrmmmmmmmmmmmmmm... – mondta az őr – öhm, ez nem hangzik valami jól.

Ford érezte, hogy az alkalom kisiklik a kezéből.

– Na, várj egy kicsit – mondta. – Ez még csak a kezdet, látod, ennél sokkal többről van szó, tudod.

Am az őr új fogást vett, és folytatta feladata elvégzését, azaz tovább ráncigálta foglyait a zsilip felé. Szemmel láthatólag elérzékenyült.

– Nem, azt hiszem, ha nektek mindegy – mondta – akkor mégis inkább belöklek titeket ebbe a zsilipbe, aztán megyek, és a többi kiabálnivalómat elintézem.

Ford számára egyáltalán nem volt mindegy.

– Ugyan már... figyelj csak! – mondta kevésbé vidáman, kevésbé lassan.

– Huhhhggggmmmmmm – mondta Arthur, alig ügyelve a hangsúlyokra.

– Nehogy máris feladd – makacskodott Ford. – Még nem beszéltünk a zenéről meg a művészetekről meg egy csomó másról sem! Arrghhh!

– Az ellenállás értelmetlen! – bömbölte az őr, aztán hozzátette: – Tudjátok, ha kitartó vagyok, előbbutóbb akár Üvöltörzsőrmesternek is kinevezhetnek, és hát nem nagyon keresnek olyan altiszteket, akik nem üvöltöznek, és nem taszigálják a népeket, úgyhogy inkább maradok annál, amihez értek.

Elértek a zsiliphez. Az erős, súlyos acéllemezzel fedett nyíláshoz, melyet a hajó belső borításába vágtak. Az őr bekapcsolt valamit, és a nyílás feltárult.

– Azért köszönöm, hogy érdeklődtetek irántam – mondta az őr. – Viszlát! – Berepítette Fordot és Arthurt a nyílás mögötti kis kamrába. Arthur levegő után kapkodva hevert a padlón. Ford az ajtóhoz mászott, és vállát a becsukódó ajtónak vetette – eredménytelenül.

– De hát figyelj! – üvöltötte az őrnek. – Egy egész

ismeretlen világ vár rád! Mit szólsz például ehhez? – Kétségbeesetten kapaszkodott az egyetlen pici kultúradarabkába, ami eszébejutott: Beethoven V. szimfóniájának első taktusaiba.

– Da-da-da-dum! Semmit se kavar ez fel benned?

– Nem – mondta az őr. – Egyáltalán nem. De majd megemlítem a nénikémnek.

Ha mondott is még valamit, már nem hallatszott.

A zsilip légmentesen bezáródott, s a motor halk zúgásán kívül semmi se szűrődött át hozzájuk. Csillogóra polírozott, hat négyzetméteres, henger alakú kamrában voltak.

Ford lihegve körülnézett.

– Okos kölyöknek tartottam – mondta, és hátát a fal görbületének vetette.

Arthur még mindig ott feküdt a padló hajlatában, ahová az őr lökte. Nem nézett fel. Csak feküdt és lihegett.

– Csapdába estünk, nem?

– De igen – mondta Ford. – Csapdába estünk.

– Nem sikerült kieszelned semmit? Mintha azt ígérted volna, hogy kigondolsz valamit. Lehet, hogy kigondoltál valamit, csak én nem vettem észre.

– Hát persze hogy kigondoltam valamit – lihegte Ford. Arthur várakozásteljesen felpillantott.

– Sajnos – folytatta Ford – amit kigondoltam, az többé-kevésbé feltételezi, hogy a vasajtó túlsó oldalán vagyunk. – Ford belerúgott az ajtóba, amin most hajították őket keresztül.

– Azért jó ötlet volt, nem?

– Dehogynem, pompás.

- Mi volt az?
- Izé... Még nem értem rá, hogy kidolgozzam a részleteket. Most már ugye nem is érdemes?
- Akkor... ööö, most mi lesz? – kérdezte Arthur.
- Ó, ööö, nos, ez a zsilipajtó itt előttünk néhány pillanat múlva automatikusan kinyílik, mi nyilván kilökődünk a világűrbe, és megfulladunk. Ha jól teleszívod a tüdődet, akár harminc másodpercig is húzhatod az űrben... – mondta Ford. Kezeit a háta mögé dugta, felhúzta szemöldökét, s egy ősi betelgeusei harci himnuszt kezdett dúdolni. Arthur szemében hirtelen nagyon idegennek tűnt.
- Hát ez az – mondta Arthur. – Meg fogunk halni.
- Igen – mondta Ford –, azaz... nem! Várj egy cseppet! Keresztülvetődött a kamrán valamiért, ami Arthur látószögén kívül volt.
- Mi ez a kapcsoló?! – kiáltotta.
- Micsoda? Hol?! – kiáltotta Arthur, és megperdült.
- Á, csak vicceltem – mondta Ford. – Tényleg mindjárt meghalunk.
- Megint nekivetette hátát a falnak, és tovább dúdolt.
- Tudod – mondta Arthur –, valahányszor Vagon légszilipekbe zárnak a Betelgeuséről származó pasasokkal, hogy kilökjenek a világűrbe, és megfulladjunk, nagyon szeretném, ha figyeltem volna arra, amit anyám mondott, amikor kicsi voltam.
- Miért, mit mondott?
- Nem tudom. Nem figyeltem.
- Aha. – Ford tovább dúdolt.
- „Rémes – gondolta Arthur. – Oda lett Nelson Oszlopa, oda

lett a hamburger, semmi más nem maradt, csak én és az a két szó, hogy jobbára értelmetlen. Még egy másodperc, és csak a jobbára értelmetlen marad. Pedig még tegnap is úgy tűnt, hogy simán forog a világ.”

Felberregett egy motor.

A távozó levegő halk szisszenése fülsiketítő robajjára duzzadt, ahogy a külső zsilipkapu kitárult az üres feketeségre, melyet lehetetlenül ragyogó fénypontok tarkítottak. Ford és Arthur kiröpültek, mint a játék puska dugója.

8. fejezet

A GALAXIS Útikalauz szerfelett figyelemreméltó könyv. Az elmúlt számtalan év során számtalanszor megszerkesztette és átszerkesztette számtalan szerkesztőbizottság. A könyv rengeteg utazó és kutató közreműködésével készült.

A bevezetés így kezdődik:

„Az űr – írja – nagy. Tényleg nagy. El se hinnéd milyen hatalmasan, terjedelmesen, észbontóan nagy. Úgy értem, az ember azt gondolná, a patikushoz hosszú az út, de ez csak egy szem mogyoró az űrhöz képest. Figyelj:..” és így tovább.

(Egy idő után persze megállapodik a stílus, s a könyv olyan dolgokat is közölni kezd, melyekre tényleg szükség van. Így például megtudjuk, hogy a mesésen szép Bethselamin bolygó immár annyira aggódik az évi tízmilliárd turista okozta kumulatív erózió miatt, hogy az étkezésekkel

elfogyasztott, illetve az exkrementummal távozó súly közötti nettó különbséget a kilépéskor sebészeti úton eltávolítják a turista testéből, ezért aztán húsbavágóan fontos, hogy valahányszor meglátogatjuk ott az illemhelyet, mindig kérjünk elismervényt.)

A tisztesség kedvéért meg kell jegyezni, hogy amikor a csillagok közötti mérhetetlen távolságok érzékeltetéséről van szó, nevezetesebb koponyák is elbizonytalanodnak, nemhogy az útikönyvek bevezetőinek szerzői. Egyesek így kezdik: Vegyünk mondjuk egy mogyorót Readingben és egy diót Johannesburgban... meg egyéb hasonlóan szédítő dolgokat javasolnak.

Az igazság azonban az, hogy a csillagközi távolságok meghaladják az emberi képzelőerőt.

A fény például oly gyorsan halad, hogy a legtöbb faj számára évezredek vesz igénybe pusztán mozgásának felismerése. Szóval még a fénynek is időbe telik, míg egyik csillagtól a másikig elér. A Sol csillagtól például nyolc perc alatt jut a fény oda, ahol azelőtt a Föld nevű bolygó volt, s további négy év, míg a Sol fénye a legközelebbi csillagszomszédjára, az Alfa Proximára vetődik.

Ahhoz, hogy a fény a Galaxis túloldalára érjen, hogy például elérje Damogran bolygóját, ennél kissé tovább kell utaznia: ötszázezer évig.

E távolságon a stoppos rekord valamivel kevesebb, mint öt év; persze ilyen tempó mellett nem sok mindent lehet látni útközben.

A GALAXIS Útikalauz arról is tájékoztat, hogy ha az ember jól teleszívja a tüdejét, akkor harminc másodpercig bírja ki

az űr abszolút vákuumában. A könyv mindazonáltal azt is közli, hogy – tekintettel az űr észbontó méreteire – annak esélye, hogy az embert ez alatt a harminc másodperc alatt egy másik űrhajó felszedi: kettő a kétszázhatvanhétézer-hétszázkilencedik hatványon az eggyel szemben. Meghökkenően döbbenetes egybeesés következtében ugyanennyi annak az islingtowni lakásnak a telefonszáma, ahol Arthur pompás házibulin vett részt valamikor. Ott találkozott egy remek lánnyal, akivel egyáltalán nem tudott zöldágra vergődni – a lány meglépett egy hivatlan vendéggel.

A Föld, az islingtoni lakás és a telefon megsemmisültek ugyan, némi vigaszt azonban meríthetünk abból a tényből, hogy egyszer volt létük, ha szerényen is, felidézett, midőn huszonkilenc másodperccel később Fordot és Arthurt megmentették.

9. fejezet

Egy számítógép riadtan csörgött magában, amint érzékelte, hogy az egyik zsilip minden látható ok nélkül kinyílik és becsukódik.

Nem is történhetett volna okkal – az Ok aznap házon kívül vacsorázott. A Galaxis kilyukadt. A lyuk szélessége a másodperc elenyésző töredéke, hosszúságánál a centiméter elenyésző töredéke volt, s egyik végétől a másikig jó pár millió fényév volt a távolság.

Amikor bezárult, hatalmas halom papírkalap és ünnepi léggömb hullott ki belőle, és szóródott szét a

világmindenségben. Egyméteres piackutatók hét főnyi csapata is kihullott belőle, és mind meghaltak, részben oxigénhiánytól, részben a meglepetéstől.

Kétszázharminckilencezer puhára sütött tükörtojás is kihullott belőle, és a Pansel-rendszerhez tartozó Poghril bolygó éhínség sújtotta területein materializálódott hatalmas, kocsonyásan rezgő kupac formájában.

Poghril teljes népessége éhen pusztult, kivéve azt a túlélőt, aki néhány héttel később koleszterinmérgezésben halt meg.

A lyuklét deltaaránya a lehető legvalószínűtlenebb módon verődött oda-vissza a térben. Közben súlyosan roncsolt egy véletlenszerűen összeverődött atomcsoportocskát, mely a múlt mély sötétjében sodródott az űr steril ürességén át. A roncsolás következtében az atomok a lehető legszokatlanabban valószínűtlen módon kapcsolódtak össze. A létrejött egységek egykettőre megtanulták, hogyan másolják le önmagukat (éppen ez volt bennük oly rendkívüli), és súlyos bajok okozóivá váltak minden bolygón, ahová elsodródtak. Így keletkezett az élet a világegyetemben.

Az Események öt vad örvénye kavargóan viharzott át az ésszerűtlenségen, és felbőfögött egy járdát.

Ott feküdt rajta Ford Prefect és Arthur Dent, mind a ketten tikácsolnak, mint a félig megfulladt halak.

– Na ugye! – Ford levegő után kapkodott, és négykézláb mászva tapogatózott a járda után, mely az Ismeretlenség Harmadik Kiterjedésén száguldott keresztül. – Megígértem, hogy kigondolok valamit!

– Ó, hogyne – mondta Arthur. – Hogyne.

– Nagyszerű ötlet volt tőlem – kérkedett Ford – hogy találjak egy erre járó űrhajót, és megmentessem vele mindkettőnket.

A valódi mindenség émelyítően elhajlott alóluk. Számos utáncat szállongott a nyomában, sorjában, mint a hegyi kecskék. Az idő kivirágzott, az anyag összezsugorodott. A legmagasabb prímszám halkan kifejlődött az egyik zugban, és mindörökre elrejtőzött.

– Ugyan, hagyd már – mondta Arthur. – Csillagászati nagyságú valószínűtlenség szólt az ötleted ellen.

– Ne szöld le. Bevált.

– Miféle hajón vagyunk? – kérdezte Arthur, miközben az örökkévalóság verme ásitott alattuk.

– Nem tudom – felelte Ford. – Még nem nyitottam ki a szememet.

– Még én se – mondta Arthur.

A világmindenség felpattant, megdermedt, megborzongott, és szétfröccsent néhány váratlan irányba. Kinyitották a szemüket, és meglehetősen döbbenettel néztek körül.

– Te magas ég! – kiáltotta Arthur. – Ez pont olyan, mint a parti strand Southendnél!

– Igazán megnyugtattál – mondta Ford.

– Miért?

– Már azt hittem, megbolondultam.

– Lehet, hogy megbolondultál. Lehet, hogy csak képzelted, hogy mondtam.

Ford ezen eltöprengett.

– Hát akkor mondtad vagy sem? – kérdezte.

- Azt hiszem, mondtam – felelte Arthur.
- Lehet, hogy mindketten megbolondultunk.
- Persze – vélekedett Arthur. – Ha mindent egybevetünk, meg kellett bolondulnunk, hogy azt higgyük, ez itt Southend.
- Azt hiszed, hogy ez itt Southend?
- Hát persze.
- Én is.
- Akkor mindketten megbolondultunk.
- Szép napunk van hozzá – közölte egy arra járó őrült.
- Ki volt ez? – kérdezte Arthur.
- Kire gondolsz? Az ötfejű pasasra azzal a sós heringet termő bodzabokorral?
- Igen.
- Nem tudom. Akárki.
- Aha.

Mindketten a járdán ültek, és feszélyezetten figyelték, amint hatalmas kisgyerekek ugrándoznak nehézkesen a homokban, és vadlovak vágtatnak keresztül az égen, hogy gondoskodjanak a vasbeton rácselemek utánpótlásáról a Bizonytalan Területeken.

- Tudod – mondta Arthur zavartan köhintve –, ha ez Southend, valami nagyon nem stimmel rajta...
- Arra gondolsz, hogy a tenger mozdulatlanul áll, míg az épületek föl-le hullámzanak? – firtatta Ford. – Igen, ez nekem is feltűnt. Valójában – tette hozzá, amint Southend hatalmas pukkanással hatfelé hasadt, és részei kicsapongó bujasággal pörögtek és táncoltak egymás körül szédítő sebességgel – az egészel nagyon nem stimmel valami.

Fúvósok és vonósok vadul jódlizó hangja szűrődött át a szél süvítésén, forró fánkok pattantak ki az útból darabonként tíz pennyért, ocsmány halak viharzottak alá az égből, Arthur és Ford úgy döntött tehát, hogy elszelelnek.

Hangok vaskos falain, archaikus gondolatok hegyein, szalonzene völgyein, ócska cipők gyülekezetein és vacak teniszütőkön nyomakodtak át, míg hirtelen egy lány hangját hallották.

A hang teljesen normálisnak tűnt, holott azt mondta:

– Kettő a százezredik hatványon az eggyel szemben, és csökken.

Ford leszánkázott egy fénysugáron, és vadul forgolódott, hogy meglelje a hang forrását, de semmit se látott, amiben komolyan hihetett volna.

– Mi volt ez a hang?! – kiabált Arthur.

– Nem tudom! – üvöltött Ford. – Nem tudom. Valószínűségi mérőszámnak hangzott.

– Valószínűség? Miről beszélsz?

– Valószínűség. Olyasmi, tudod, mint a kettő az egyhez, három az egyhez, öt a négygel szemben. Azt mondta, hogy kettő a százezredik hatványon az eggyel szemben. Ez ugyebár eléggé nagy valószínűtlenséget jelent. Fejük felett figyelmeztetés nélkül felborult egy kád, benne egymillió gallon puding.

– Mit jelentsen ez?! – kiáltotta Arthur.

– Mi, a puding?

– Nem, a valószínűtlenség mérőszáma.

– Nem tudom. Fogalmam sincs. Azt hiszem, valami űrhajófélen vagyunk. – Csak abban reménykedhetek –

mondta Arthur –, hogy nem ez az első osztályú szakasz.

Kitüremkedések jelentek meg a tér-idő szövedékében. Csúnya, nagy kitüremkedések.

– Haaaauuuurrghhh – közölte Arthur, míg teste megpuhult, és váratlan irányokba hajladozott. Southend elolvadt, úgy látszik... a csillagok örvénylenek... pormacska... a lábaim elszivárogtak a naplementébe... a bal karom is oda lett... – Rémisztő gondolat csapott belé: – A fenébe is! Hogyan állítsam be a kvarcórát? – Elkeseredetten forgatta szemeit Ford felé. – Ford! Mindjárt pingvinné változol. Kérlek, hagyd abba.

Ismét megszólalt a hang:

– Kettő a hetvenötezredik hatványon az eggyel szemben, és csökken.

Ford dühödten körbetotyogott a medencéjében.

– Hej, kicsoda vagy? – hápogta. – Hol vagy? Mi történik itt, és hogy lehet megállítani?

– Kérem, lazítsanak – mondta a hang kedvesen, mintha csak a stewardess nyugtatná az utasokat a repülőgépen, melynek csak egy szárnya maradt, és két motorja közül az egyik lángol – nyugodjanak meg, teljes biztonságban vannak.

– Nem ez a lényeg! – háborgott Ford. – A lényeg az, hogy én a teljes biztonságban pingvinné változtam, a kollégámnak pedig mindjárt elfogynak a végtagjai!

– Minden oké, már visszakaptam őket – mondta Arthur.

– Kettő az ötvenezredik hatványon az eggyel szemben, és csökken – mondta a hang.

– Az igazat megvallva – tűnődött Arthur –, kicsit

hosszabbak, mint amilyeneknek szeretem őket, de...

– Nem gondolod – rikoltozott Ford szárnyaló dühében –, hogy némi magyarázat azért elkelne?

A hang megköszöri a torkát. Óriási pilótakeksz vánszorgott a messzeségbe.

– Isten hozta önöket – mondta a hang – az Arany Szív űrhajón! A hang folytatta:

– Kérem, ne rémüljenek meg attól, amit maguk körül látnak vagy hallanak. Elkerülhetetlen, hogy bizonyos kellemetlen kezdeti tüneteket érezzenek, mivel az a valószínűtlenségi szint, melyen megmentettük Önöket a biztos haláltól, igen magas volt: kettő a kétszázhatvanezredik hatványon az eggyel szemben, talán még magasabb. Jelenleg a hajó valószínűtlenségi állapotának szintje kettő a huszonötvezredik hatványon az eggyel szemben, csökkenő. Azonnal visszatérünk a normális állapotokhoz, mihelyst bizonyosak leszünk abban, hogy mi is a normális. Köszönöm. Kettő a húszvezredik hatványon az eggyel szemben, és csökken.

A hang kikapcsolt.

Ford és Arthur egy kicsi, rózsaszínű világítókamrában voltak. Ford magánkívül volt az izgalomtól.

– Arthur! – mondta. – Ez fantasztikus! A Végtelen Valószínűtlenség Hajtóerejével működtetett űrhajó szedett fel bennünket! Hihetetlen! Korábban is hallottam a rémhíreket. Hivatalosan cáfolták őket, de úgy látszik, mégis megcsinálták. Megépítették a Valószínűtlenségi Hajtóművet! Arthur, ez... ez... Arthur! – Mi baj?

Arthur teljes testével a kabin ajtajának feszült, igyekezett

szorosán bezárni, de az ajtó rosszul illeszkedett. Vékony, szőrös kezeckék nyomakodtak keresztül a résen, ujjaik tintafoltosak voltak. Vékony hangocskák csattogtak bolond módra.

Arthur felnézett.

– Ford! – mondta. – Végtelen sok majom van odakint, és meg akarják beszélni velünk azt a Hamlet szöveggönyt, amit kidolgoztak!

10. fejezet

A Végtelen Valószínűtlenség Hajtóműve csodálatos új eszköz, mellyel roppant csillagközi távolságok a másodperc elenyésző része alatt áthidalhatók, és még csak arra az unalmas pizsmogásra sincs szükség a hiperűrben.

Véletlen szerencse folytán fedezték fel, és a Galaktikus Kormány damograni kutatócsoportja fejlesztette kormányozható meghajtássá. A felfedezés rövid története a következő: Természetesen réges-rég ismert volt az elv, mellyel véges valószínűtlenségek generálhatók. Ehhez csak arra van szükség, hogy egy Szupra-mütyür 57 Szub-Mezon Agy logikai áramköreit egy atomi vektor-plotterhez kapcsoljuk, miközben az utóbbit valamilyen erélyes Brown-mozgás Generátorba merítjük (például egy csésze forró, illatos teába). Gyakorta fel is használták ezeket a generátorokat arra, hogy a házibulikon felolvasszák a kezdeti fagyos hangulatot, például úgy, hogy a háziasszony fehérműjének molekuláit arra készítették, hogy szimultán

ugorjanak egy lányit balra, összhangban a Határozatlansági Elvel.

Tekintélyes fizikusok egész sora jelentette ki, hogy nem állják az ilyesmit – részint mert ez a tudomány lealacsonyítása, főként viszont, mert őket nem hívták meg azokra a bulikra.

A kitartó kudarcorozatot sem állhatták, mely azirányú erőfeszítéseiket kísérte, hogy olyan gépeket konstruáljanak, mellyel végtelen valószínűtlenségi mező lenne generálható. Az ezzel felszerelt csillaghajó a legtávolabbi csillagok közötti észbénító távolságokon röpdöshetne. Végül ki kellett jelenteniük, hogy az ilyen gép megépítése virtuális lehetetlenség.

Aztán az egyik diák, akit valamelyik nap egyedül hagytak, hogy egy különösen rosszul sikerült buli után söpörje fel a labort, azon kapta magát, hogy így gondolkodik:

– Ha – okoskodott – egy ilyen gép megépítése virtuális lehetetlenség, akkor szükségképpen véges a lehetetlensége. Ezért ahhoz, hogy egy ilyen gépet építsek, ki kell számolnom, mennyire valószínűtlen az építése. Ezt a számot be kell táplálnom a véges valószínűtlenségi generátorba, friss csésze nagyon forró teát kell töltenem neki... és be is kapcsolhatom.

Meg is tette, és meglepődve észlelte, hogy sikerült a semmiből megcsinálnia a hön áhított és rég keresett Végtelen Valószínűtlenség Generátort.

Még jobban meglepődött, amikor közvetlenül azután, hogy a Galaktikus Intézet neki ítélte a Rendkívüli Okosság Díját, tekintélyes fizikusokból összeverődött, dühöngő csöcselék

meglincselte, mert rájöttek, hogy legkevésbé az okos mikulásokat állhatják.

11. fejezet

Az Arany Szív Valószínűtlenség-biztos vezérlőfülkéje éppen úgy nézett ki, mint bármely más teljesen hagyományos űrhajóé, csak éppen ragyogóan tiszta volt, lévén vadonatúj. A műszerfal előtti székek némelyikéről még le se vették a műanyag huzatot. A kabin majdnem mindenütt fehér volt, négyszögletes és akkora, mint egy kisebb étterem. Valójában nem is volt teljesen négyszögletes: a két hosszú fal enyhe, párhuzamos ívben elhajlott, a kabin összes sarka és szöglete izgalmasan erőteljes alakokat körvonalazott. Az igazsághoz tartozik, hogy sokkal egyszerűbb és kézenfekvőbb lett volna, ha teljesen közönséges, háromdimenziós, szögletes kabint építenek, viszont akkor oda lett volna a tervezők öröme. A kabin mindenesetre izgatón célszerűnek látszott, a videoernyőkkel a műszerek körül, a vezérlőrendszer paneljeivel a homorú falon és a domború falba illesztett, hosszú számítógéppultokkal. Az egyik sarokban magába roskadva üldögélt egy robot, csillogó-villogó acélfejét csillogó-villogó acéltérdei közé lógatva. Ez is eléggé új volt, de dacára gyönyörű konstrukciójának és csillogásának, olyan benyomást keltett, mintha többé-kevésbé humanoid testrészei nem tartoznának igazán össze. Persze teljesen összetartoztak, de volt valami a robot testtartásában, ami azt sugallta, hogy összéből is tarthatnának.

Zaphod Beeblebrox idegesen járkált fel s alá a kabinban, kezeit időnként végigfuttatta a különféle csillogó műszereken, és izgatottan vihogott.

Trillian egy rakás műszer fölött görnyedt, és jelzéseiket figyelte. A hajó fedélzeti hírközlő rendszere mindenhová eljuttatta a hangját.

– Öt az egyhez, csökkenő... négy az egyhez, csökkenő... három az egyhez... kettő... egy... valószínűségi... faktor egy az egyhez. Normális állapot. Ismétlem, normális állapot.

Trillian kikapcsolta a mikrofonját, aztán elmosolyodott, visszakapcsolta és beleszólt:

– Ha tehát még mindig van valami, amivel nem tudnak megbirkózni, az az önök magánügye. Kérem, várjanak nyugodtan, hamarosan önökért küldünk.

Zaphod bosszúsan kitört:

– Trillian, kik ezek?

Trillian szembefordult vele, és vállat vont.

– Csak két pasas, akiket mintha a pusztá úrből szedtünk volna fel – felelte. – ZZ9 Plurális Z Alfa Szekció.

– Igen, hogyne, nagyon kedves gondolat volt, Trillian – sópánkodott Zaphod. – Mégis biztos vagy benne, hogy bölcsen cselekedtél az adott körülmények között? Úgy értem, itt menekülünk meg minden, mostanra már biztos nyakunkon a fél galaktikus rendőrség, erre megállunk, hogy felszedjünk holmi stopposokat. Jó, tíz pontból tíz a tiéd a gesztusért, viszont néhány millió pont levonás jár a józan ész hiányáért.

Bosszúsan dobolt ujjaival a vezérlőpulton. Trillian nyugodtan odább tolta a kezét, még mielőtt Zaphod megérinthetett

volna valami igazán fontosat. Bármilyen tulajdonságokat vonultatott is fel Zaphod – lendületességet, virtuskodást, önhittséget –, műszaki szempontból tehetségtelen volt. Képes volt arra, hogy kiszámíthatatlan taglejtésével bármikor felrobbantsa a hajót. Trillian mindinkább gyanította, hogy Zaphod élete azért olyan vad és sikeres, mert bármit tett is, soha semminek nem értette a valódi jelentőségét.

– Zaphod – magyarázta türelmesen. – Védtelenül lebegtek a nyílt űrben... nem kívántad volna, hogy meghaljanak, ugye?

– Hát, izé... talán nem... Nem mint olyant... de azért...

– Nem mint olyant? Nem a halálukat, mint olyant? Hanem?

– Trillian félrehajtotta a fejét.

– Hanem például felszedhette volna őket valaki más, kicsit később.

– Egy másodperccel később mindketten halottak lettek volna.

– Na ugye. Ha tehát vettél volna magadnak annyi fáradságot, hogy jobban meggondold, akkor a probléma meg is oldódott volna magától.

– Boldog lennél, ha hagytad volna meghalni őket?

– Hát, nem éppen boldog, mint olyan, de...

– Egyébként mindegy. – Trillian visszafordult a műszerekhez. – Nem én szedtem fel őket.

– Mit akarsz ezzel? Hát ki?

– A hajó.

– He?

– A hajó. Magától.

- He?
  - Valószínűtlenségi üzemmódban.
  - De hát ez hihetetlen!
  - Ó, nem, Zaphod! Csupán nagyon-nagyon valószínűtlen.
  - Ööö, igen...
  - Figyelj! – Trillian megveregette Zaphod karját. – Ne aggódj az idegenek miatt. Csak két fickó, azt hiszem, Leküldöm értük a robotot. Hej, Marvin!
- A robot feje a sarokban hirtelen felemelkedett, aztán alig észrevehető himbálódzásba fogott. Marvin oly keservesen tápáskodott fel, mintha öt fonttal nehezebb lenne a súlyánál. Külső szemlélő számára heroikusnak tűnő erőfeszítéssel átvonszolta magát a szobán. Megállt Trillian előtt, és keresztülnézett a lány bal vállán.
- Azt hiszem, tudnotok kell, hogy nagyon lehangolt vagyok
  - mondta. Hangja halk volt és reményvesztett.
  - Uramisten! – nyögött fel Zaphod, és egy székbe csuklott.
  - Nos – mondta Trillian vidám és együttérző hangon – most legalább elfoglalhatod valamivel az agyadat.
  - Reménytelen – dűnnyögte Marvin. – Kivételesen nagy agyam van.
  - Marvin! – figyelmeztette Trillian.
  - Jól van, na – mondta Marvin. – Mit kell tennem?
  - Menj a kettes számú bejárati zsiliphez, és hozd ide a két idegent. Felügyelet alatt.

Marvin egy mikroszekundumnyi késlekedéssel a hangsín és hanglejtés finoman mérlegelt mikromodulációjával – tehát anélkül, hogy a sértődésre konkrét alapot szolgáltatott volna – mélységes megvetését és borzadályát fejezte ki

minden iránt, ami emberi.

– Ennyi az egész?

– Igen – mondta Trillian határozottan.

– Nem lesz sok örömöm benne – mondta Marvin.

Zaphod felpattant a székéből.

– Nem azt kérték tőled, hogy élvezd – ordította – csak azt, hogy csináld meg, világos?!

– Jó – Marvin hangja kongott, mint hatalmas repedt harang.

– Jó, megcsinálom.

– Pompás – csattant Zaphod hangja – remek... köszönjük...

Marvin megfordult, és ráemelte csúcsára fordított háromszög alakú, vörös szeméit.

– Egyáltalán nem keserítelek el titeket, ugye? – kérdezte tompán.

– Ó, dehogya, Marvin – trillázott Trillian –, minden rendben...

– Nem szeretném, ha azt kellene hinnem, hogy elkeserítlek benneteket.

– Sose aggódj emiatt – folytatódott a trilla – csak viselkedj természetesen, úgy, ahogy jólesik, és minden rendben lesz.

– Biztos vagy benne, hogy semmi baj? – ellenőrizte Marvin.

– Hát persze, Marvin – duruzsolta Trillian. – Minden rendben, igazán... hozzátartozik az élethez.

Marvin elektronikus pillantást lövellt feléje.

– Még hogy az élet – mondta. – Ne is beszélj nekem az életről!

Reménytelenül sarkon fordult, és kivonszolta magát a kabinból. Az ajtó elégedett hűmmögést hallatott, és becsukódott mögötte.

– Nem hiszem, hogy sokáig elviselem még ezt a robotot,

Az Encyclopaedia Galactica szerint a robot olyan mechanikai berendezés, melyet az ember munkájának elvégzésére terveztek. A Szíriusz Kibernetikai Társaság piackutató részlege szerint a robot „A Te Műanyag Haverod, Akivel Pompásan Érzed Magad”.

A GALAXIS Útikalauz szerint a Szíriusz Kibernetikai Társaság piackutató részlege „eszetlen semmirekellők csürhéje, akiket elsőként állít majd falhoz a forradalom”; a szócikket egy lábjegyzet egészíti ki, melyszerint a szerkesztők szívesen látnák azok pályázatait, akik robotikai tudósítói állás iránt érdeklődnek.

Érdekes módon az Encyclopaedia Galactica egyik kiadása, mely szerencsés véletlen folytán az idő egy elhajlásán át az ezer évvel későbbi jövőből idecsúszott, úgy jellemzi a Szíriusz Kibernetikai Társaság piackutatási részlegét, mint „eszetlen semmirekellők csürhéjét, akiket elsőként állított falhoz a forradalom”.

A rózsaszín kamra utolsót pislogott, a majmok egy megértőbb dimenzióba távoztak. Ford és Arthur a hajó beszállási körletében találták magukat. Csinos volt.

– Szerintem ez a hajó vadonatúj – mondta Ford.

– Honnan tudod? – kérdezte Arthur. – Van valami különleges műszered a fém életkorának a mérésére?

– Nem. De találtam egy prospektust. Itt hevert a földön. „Az öné lehet a Világegyetem” badarság. Ó! Ide nézz, igazam volt! – Ford az egyik oldalra bökött, és Arthur elé tartotta. –

Azt mondja: „Szenzációs siker a Valószínűtlenségi Fizikában. Mihelyst eléri a hajtómű a Végtelen Valószínűtlenséget, a hajó egyszerre halad át a világmindenség összes pontján. Válijk a többi nagyhatalom irigységének céltáblájává.” Húha ez nagymenőknek való játékszer!

Ford izgatottan böngészte végig a technikai paramétereket. Időnként elakadt a lélegzete a megdöbbenéstől. Száműzetésének ideje alatt szemlátomást sokat haladt előre a galaktikus aszrotechnológia.

Arthur rövid ideig figyelt, mivel azonban Ford szavainak legnagyobb részét egyáltalán nem értette, szabadjára engedte gondolatait, miközben ujjával szórakozottan simogatta egy számítógép felfoghatatlanul bonyolult kezelőpultjának szélét. Aztán oda se figyelve kinyújtotta a kezét, és megnyomott egy hívogatóan nagy, vörös gombot az egyik közeli műszerfalon. A kijelzőn a következő szöveg gyulladt ki: Kérem, ne nyomja meg még egyszer ezt a gombot. Arthur összerázkódott.

– Figyelj csak – mondta Ford, még mindig belemerülve a prospektusba. – Ezek itt csuda nagyra vannak a hajó kibernetikájával. A Szíriusz kibernetikai Társaság robotjainak és Komputereinek új generációja, a vadonatúj VESZ-rendszerrel ellátva.

– VESZ-rendszer? Mi az? – kérdezte Arthur.

– A prospektus szerint Valódi Egyedi Személyiség.

– Ó! – mondta Arthur. – Rémesen hangzik.

Megszólalt mögöttük egy hang:

– Az is. – A hang halk volt és reménytelen, s finom, csilingelő zajjal párosult. Hátrafordultak: siralmas acélembert láttak, amint görnyedten ácsorog az ajtóban.

– Micsoda? – kérdezték.

– Rémes – folytatta Marvin. – Az egész, ahogy van. Abszolúte rémes. Jobb, ha nem is beszéltek róla.

Nézzétek ezt az ajtót – mondta, és belépett rajta. Irónia áramkörei átvették a hangmodulátorok vezérlését, ahogy a prospektus modorát utánozta.

– E csillaghajó összes ajtaja vidám és napsütötte természettel van megáldva. Örömükre szolgál, ha kinyílhatnak önnek, s megelégedésükre, ha a jól végzett munka tudatával becsukódhatnak.

Ahogy az ajtó becsukódott mögötte, csakugyan elégedett sóhajt hallatott.

– Hummmmmmmmmiummmmmmm ahhh – mondta.

Marvin hideg gyűlölettel szemlélte az ajtót, miközben logikai áramkörei undorodva karattyoltak, s azzal a lehetőséggel játszottak, hogy fizikai eszközökhöz folyamodnak vele szemben. Más áramkörök is beleszóltak: Minek vesződni vele? Mi értelme? Semmi sem éri meg, hogy odafigyeljünk rá. További áramkörök azzal szórakoztak, hogy az ajtónak és a humanoidok agysejtjeinek a molekuláris összetételét elemezték. A sikerre való tekintettel mindjárt a hidrogénemisszió szintjét is megmérték az űr környező köbparszekjében, aztán unottan kikapcsoltak. Sírógörcs rázta meg a robot testét, ahogy visszafordult.

– Gyertek – hüppögte. – Azt a parancsot kaptam, hogy kísérjelek fel benneteket a parancsnoki hídra. Itt vagyok én

akkora aggyal, mint egy egész planéta, és a dolgom az, hogy felkísérjelek benneteket a hídra. Ez aztán az önmegvalósítás!

Sarkon fordult, és elindult a gyűlölt ajtó felé.

– Ööö... izé, bocsánat – mondta Ford, és követte Marvin –
melyik kormányé ez a hajó?

Marvin oda se figyelt.

– Csak figyeljétek ezt az ajtót – mormogta –, mindjárt megint kinyílik. Érzem azt a tűrhetetlen önelégültséget, ami hirtelen körülveszi.

Az ajtó hálás kis vinnyogással kinyílt, és Marvin keresztül csörtetett rajta.

– Gyertek – mondta.

A másik kettő sietve követte, s az ajtó elégedett kis kattogásokkal és berregésekkel becsukódott.

– Ó, köszönjük nektek, köszönjük a Szíriusz Kibernetikai Társaság piackutatási részlegének! – Marvin vigasztalanul vonszolta magát a csillogón eléjük táruló, ívelt folyosón. „Építsünk robotot Valódi Egyedi Személyiséggel” – mondták. És ki is próbálták rajtam. Személyiség-prototípus vagyok. Látszik, nem?

Ford és Arthur zavart kis tiltakozásokat morogtak.

Gyűlölöm azt az ajtót – mondta Marvin. – Remélem, nem hangollak le titeket, ugye?

– Melyik kormányé? – kezdte Ford ismét.

– Egyiké sem – vetette oda a robot. – Ellopták.

– Ellopták?

– Ellopták? – csúfolódott Marvin.

– Kicsoda? – kérdezte Ford.

– Zaphod Beeblebrox.

Valami egészen különös történt Ford arcával. A sokk és a megdöbbenés legalább öt különálló és különböző kifejezése halmozódott fel rajta kibogozhatatlan összevisszaságban. Bal lába, melyet éppen lépésre emelt, alig talált vissza a földre. A robotra bámult, míg rángatózó izmai igyekeztek összegabalyodni.

– Zaphod Beeblebrox? – kérdezte elhalóan.

– Bocsánat, rosszat szoltam? – kérdezte Marvin, és tovább vonszolta magát. – Bocsánat, hogy lélegzem, pedig nem is lélegzem, azt se tudom, miért kellett ezt mondanom, te jóisten, milyen deprimált vagyok. Itt egy újabb önelégült ajtó. Élet! Nehogy nekem az életről beszéljete!

– A kutya se említette – morogta Arthur ingerülten. – Ford jól vagy?

Ford rámeredt.

– Azt mondta ez a robot, hogy Zaphod Beeblebrox?

12. fejezet

Gunk-zene hangos kattogása töltötte be az Arany Szív parancsnoki kabinját, ahogy Zaphod a rádiójával a Szub-Éta hullámsávokat pásztázta, önmagáról szóló adásokra vadászva. A készülék kezelése szakértelmet igényelt. Hosszú éveken át a rádiókat nyomó- és forgatógombokkal működtették. A fejlettebb technika korában a kapcsolók érintésre reagáltak: az embernek csak végig kellett simítania a kapcsolószerveket az ujjával. Immár pedig nincs a hallgatónak más dolga, mint hogy a kezével a

megfelelő alkatrészek irányába intsen és reménykedjék. Rengeteg izommunka válik így megtakaríthatóvá, viszont dühítő mozdulatlanságra van mindenki kárhóztatva, aki nyugodtan végig akar hallgatni egy adást.

Zaphod intett, és a rádió új csatornára váltott. Még több gunk-zene szólt, ezúttal a hírösszefoglaló háttéréül. A hírek szerkesztésénél az egyik legfontosabb szabály az volt, hogy a szöveg illeszkedjék a kísérőzene ritmusához.

“...a híreket egész nap, egész éjjel, az egész Galaxisban – lármázott egy hang –, és hatalmas helló minden értelmes életformának mindenütt... és mindenki másnak is odakint, egyszerű trükk, csapdossuk össze a sziklákat, fiúkák. És persze a ma esti szenzáció, mely nem más, mint a Valószínűtlenségi Hajtómű prototípusával felszerelt űrhajó ellopása, és a tolvaj éppen a Galaxis Elnöke, Zaphod Beeblebrox. És a mindannyiunk ajkán táncoló... Lehet, hogy a nagy Zé ezúttal elbukfencezett? Beeblebrox, a Pángalaktikus Gégepukkasztó feltalálója, a hajdani szélhámos, aki az Eccentrica Gallumbit szerint a fekete lyukak legnagyobb öröme, akit legújabban hetedízben választottak meg az Ismert Univerzum Legrosszabbul Öltözött Értelmes Lényének... lehet, hogy ezt a választ kereste? Idekérettük privát elmespecialistáját, Gag Halfruntot...

A kísérőzene örvénylett, és a mélybe zuhant egy pillanatra. Új hang tört át rajta, feltehetőleg Halfrunté:

– Nosz, Szafod isz csak egy paszasz, nemtepár? – de nem folytathatta, mert a kabinon átrepülő fényceruza elhaladt a rádió ki-be kapcsolásra érzékeny térszeletén.

Zaphod megfordult, és Trillianra meredt – a lány eldobta a ceruzát.

– Hej – mondta –, ez mire volt jó?

Trillian a számokkal telezsúfolt képernyőn dobolt az ujjával.

– Rájöttem valamire – mondta.

– Igen? Megéri, hogy félbeszakíts miatta egy rólam szóló híradót?

– Eleget hallasz magadról így is.

– Bizonytalan egyéniség vagyok. Mindketten tudjuk.

– Eltekinthetünk egy pillanatra az egódtól? Fontos mondandóm van.

– Ha bármi fontosabb, mint az én egóm, akkor megyek, elkapom és lelövöm! – Zaphod ismét dühös szemeket meresztett Trillianra, aztán elnevette magát.

– Nézd – mondta Trillian –, felszedtük azt a két fickót...

– Miféle két fickót?

– A két fickót, akiket felszedtünk.

– Ó persze – mondta Zaphod. – Azt a két fickót.

– A ZZ9 Plurális Z Alfa szektorban szedtük fel őket.

– Tényleg? – mondta Zaphod, és pislogot.

Trillian nyugodtan megkérdezte:

– Jelent ez valamit a számodra?

– Mmmmm – mondta Zaphod. – ZZ9 Plurális Z Alfa. ZZ9 Plurális Z Alfa?

– Nos? – kérdezte Trillian.

– Ööö... mit jelent a Z? – kérdezte Zaphod.

– Melyik?

– Akármelyik.

Zaphodhoz fűződő kapcsolat során Trillian számára az

egyik legnagyobb nehézséget az jelentette, hogy megtanulja, hogyan különböztesse meg, mikor tesz magát Zaphod ostobának csak azért, hogy az embereket meghökkentse; mikor teszi magát ostobának azért, mert lusta gondolkodni, és azt akarja, hogy valaki más gondolkodjék helyette; mikor teszi magát felháborítóan ostobának azért, hogy leplezze, hogy nem ért valamit, és mikor ostoba igazán. Messze földön tisztelték éles eszéért, és csakugyan éles esze volt – de nem mindig, úgyhogy néha színészkednie kellett. Jobban szerette, ha az emberek megdöbbennek, mint ha lenézik. Trillian ezt minden másnál nagyobb ostobaságnak ítélte, de már nem volt hajlandó vitázni róla.

Felsőhajtott, és beütögetett néhány utasítást, mire megjelent egy csillagtérkép az egyik videoernyőn. Így egyszerűbben magyarázhatott, akármiért akarta is így Zaphod.

– Ott – mutatta. – Pont ott.

– Hej... Nahát! – mondta Zaphod.

– Nos? – kérdezte Trillian.

– Mit nos?

Trillian fejének egyes részei sikoltozva estek a feje más részeinek. Nagyon nyugodtan azt mondta:

– Ez az a szektor, ahol engem is felszedtél a legelején.

Zaphod ránézett, aztán visszanézett a képernyőre.

– Hej... nahát – mondta –, ez már mégis sok. Egyenesen a Lófej Köd közepébe kellett volna süvítünk. Hogy kerültünk ide? Úgy értem, ez az isten háta mögött van!

Trillian ezt elengedte a füle mellett.

- Valószínűtlenségi Hajtómű – mondta türelmesen. – Magad magyaráztad el. A világmindenség valamennyi pontján egyszerre haladunk át, te is tudod.
- Jó, de azért ez meglehetősen vad egybeesés, nem gondolod?
- De igen.
- Hogy éppen ott szedtünk fel valakit? Az egész világegyetemből éppen ott? Ez már túl... Ki akarom számolni. Komputerek!
- A Szíriusz Kibernetikai Társaság Fedélzeti Komputere, melymegszállta és ellenőrizte a hajó minden porcikáját, párbeszédés üzemmódba kapcsolt.
- Helló mindenkinek! – mondta ragyogva, egyidejűleg vékony, piros adatszalagot köpött ki, csak a nyilvántartás kedvéért. – Helló mindenkinek!
- Ó, istenem! – sóhajtott Zaphod. Még nem régóta dolgozott ezzel a komputerral, de már megtanulta, hogy gyűlölje.
- A komputerek hetykén és vidáman folytatta, mintha mosóport árulna.
- Szeretném, ha tudnátok, hogy bármi legyen is a problémátok, azért vagyok itt, hogy segítsek a megoldásában.
- Persze, persze – dűnnyögte Zaphod. – Talán mégis inkább egy darab papírt használok.
- Hogyne – lelkesedett a komputerek, és egyidejűleg a papírkosárba is továbbította az üzenetét –, értem. Ha valaha...
- Fogd be! – förmedt rá Zaphod. Felkapott egy ceruzát, és

Trillian mellé ült a konzolhoz.

– Jól van, jól van! – A komputer megsértődött, és ismét lezárta beszédcsatornáit.

Zaphod és Trillian elmerültek a számhalmazban, amely a Valószínűtlenségi Repülés Követő kijelzőjén jelent meg.

– Ki tudjuk-e számolni – kérdezte Zaphod –, mekkora volt az ő szempontjukból a megmenekülés valószínűtlensége?

– Hogyne, ez egy konstans – felelte Trillian. – Kettő a kétszázhatvanhétezer-hétszázkilencedik hatványon az egyel szemben.

– Húha! Ez két nagyon-nagyon szerencsés fickó.

– Úgy van.

– És ahhoz képest, amit mi tettünk, amikor a hajó felszedte őket...

Trillian számokat nyomkodott a billentyűzeten. Az eredmény kettő a végtelenedik hatványon mínusz egy az egyel szemben (egy irracionális szám, melynek csupán a Valószínűtlenségi Fizikában van megállapodás szerinti értelem).

– ...rettenetesen alacsony – folytatta Zaphod, és halkán füttyentett.

– Valóban – értett egyet Trillian, és rejtélyesen nézett rá.

– Akkor jó nagy darab valószínűtlenséggel kell számolni. Valami roppant valószínűtlennek kell még mutatkoznia a könyvelésben, hogy az a szép kerek szám kijöjjön.

Zaphod lefirkált néhány összeadást, áthúzta őket, és elhajította a ceruzáját.

– Csípje meg a denevér, nem tudom kiszámolni.

– Hát akkor?

Zaphod ingerülten összeütögette a két fejét, és a fogát csikorgatta.

– Oké – mondta. – Komputer!

A hangképző áramkörök ismét feléledtek.

– Ó, helló mindenkinek! – ujjongtak (adatszalog. Adatszalog). – Csak az a célom, hogy a napot szebbé, szebbé, még szebbé tegyem számotokra...

– Jó, jó, akkor fogd be a szád, és számíts ki valamit nekem.

– Hát hogyné – csevegett a komputer. – Valószínűtlenségi előrejelzést kívánsz, mely...

– Valószínűtlenségi adatokon alapszik, igen.

– Rendben – folytatta a komputer. – Hadd említsek meg egy érdekes apróságot. Nem tudom, észrevettétek-e, hogy a legtöbb ember életét telefonszámok irányítják?

Fájdalmas kifejezés cikázott át Zaphod egyik arcáról a másikra.

– Magadnál vagy? – kérdezte.

– Én igen, de amikor majd közlöm veled...

Trillian tátozott. Idegesen babrált a Valószínűtlenségi Repülés Követő gombjain.

– Telefonszámok? – Vágott közbe. – Ez az izé telefonszámokat mondott?

A képernyőn számok villantak fel.

A komputer, mely mostanáig udvariasan várakozott, ismét megszólalt:

– Azt akarom mondani...

– Ne zavarj, kérlek – Trillian elhallgattatta a komputert.

– Mit csinálsz? – kérdezte Zaphod.

– Nem is tudom – tűnődött Trillian –, azok az idegenek... már útban vannak ide azzal a nyavalyás robottal. Nem lehetnének meg őket valamelyik képernyőn?

13. fejezet

Marvin a folyosón vánszorgott, egyre csak nyavalyogva.
– ...és persze ott az a szörnyű fájdalom végig a bal oldali diódáim mentén...

– Tán csak nem? – Arthur mogorván bandukolt Marvin mellett.

– Csakugyan?

– De még mennyire – bizonygatta Marvin. – Persze rengetegszer kértem, hogy cseréljék ki őket, de ki figyel oda?

– Meg tudom érteni.

Ford felől bizonytalan füttyögés és hűmmögés hallatszott.

– Ej, ej, ej – mondogatta magának. – Zaphod Beeblebrox... Marvin hirtelen megállt, és felemelte a kezét.

– Nyilván sejtitek, mi jön most?

– Ugyan mi? – morogta Arthur anélkül, hogy komolyan tudni akarta volna.

– Még egy afféle ajtóhoz érkeztünk.

Ott meredt előttük a folyosó oldalfalába mélyített tolóajtó. Marvin bizalmatlanul méregette.

– Nos? – mondta Ford türelmetlenül. – Bemegyünk?

– Bemegyünk? – utánozta Marvin. – Bemegyünk. Ez visz a parancsnoki hídra. Ide kellett kísérjelek titeket. Nem csodálkoznék, ha ez lenne mára a legnagyobb szellemi

erőfeszítést igénylő feladat számomra.

Lassan, gyűlölködve, a zsákmányt becserkésző vadász lépteivel osont az ajtó felé. Az felpattant.

– Köszönöm – lelkesedett – hogy boldoggá tettél egy egyszerű ajtót!

Marvin mellvértje mélyéről kihallatszott a fogaskerekek csikorgása.

– Vicces – intonálta gyászosan – hogy amikor azt hinnéd, ennél rosszabbra már nem is fordulhatnak a dolgok, hirtelen mégis megteszik.

Keresztülvergődött az ajtón, maga mögött hagyva Arthurt és Fordot, akik értetlenül meredtek egymásra, és a vállukat vonogatták. Kihallatszott Marvin hangja.

– Azt hiszem, látni akarjátok az idegeneket – mondta. – Óhajtjátok, hogy egy sarokban rozsdásodjak tovább, vagy essek szét itt állító helyemben?

– Jó, jó, csak vezesd be őket, Marvin, légy szíves – mondta egy hang.

Arthur döbbenten látta, hogy Ford nevet.

– Mi a fene?...

– Csst! – mondta Ford. – Gyerünk befelé.

Belépett a hídra.

Arthur bizalmatlanul követte. Meghökkenően észlelte, hogy a bent ülő személy lábait egy számítógépkonzolon nyugtatva hintázik a székén, bal kezével a jobb oldali fejének a fogait piszkálva. A fogpiszkálás teljesen lefoglalta a jobb oldali fejet, a bal oldali viszont vigyorgott, szélesen, hanyagul, gondtalanul. Egyre nőtt azoknak a dolgoknak a száma, melyek láttán Arthur nem hitt a szemének. Álla leesett, és

úgy maradt. A különös figura lustán intett Fordnak, s a nemtörődömség összes eszközét felvonultatva, így szólt:

– Helló, Ford! Hogy vagy? Jó, hogy be tudtál ugrani.

Ford nem akart alulmaradni.

– Zaphod – mondta a mélységes hidegvér lusta hanghordozásával – örülök, hogy láthatlak. Remekül nézel ki, tetszik a toldalékkarod is. Szép hajót loptál.

Arthur szeme majd kiugrott az üregéből.

– Szóval te ismered ezt a pasast? – kérdezte, dühösen rázva újját Zaphod felé.

– Még hogy ismerem-e! – kiáltott Ford. – Hiszen ő... – Megállt, és úgy döntött, inkább fordítva kezdi a bemutatást.

– Ó, Zaphod, ez az egyik barátom, Arthur Dent. Megmentettem, amikor a bolygója felrobbant.

– Ó, hogyne – mondta Zaphod. – Helló, Arthur, örülök, hogy megúszta. – Jobb oldali feje felpillantott. – Szevasztok! – és visszatért fogai piszkálásához.

Ford folytatta:

– Arthur, ez itt másod-unokatestvérem, Zaphod Beeb...

– Mi már találkoztunk – vágott közbe Arthur élesen.

Amikor az autópálya belső sávjában száguldozol, s egyik erőlködő autó a másik után marad el melletted, úgyhogy egészen meg vagy elégedve magaddal, ám véletlenül négyesből hármashelyett hátramenetbe kapcsolsz, mire a motorod zilált állapotban távozik a motorháztetővel együtt, akkor zökkensz ki a kerékvágásból annyira, mint Ford e megjegyzés hallatán.

– Ööö... micsoda? – nyögte.

– Már találkoztunk.

Zaphod meglepetésében összerándult, és erősen beledöfött az ínyébe.

– Hee... ööö... tényleg? Hej... ööö...

Ford mérgesen villogó szemmel fordult Arthurhoz. Most, hogy ismét otthon érezte magát, hirtelen báni kezdte, hogy felvállalta ezt a koloncot, ezt a tudatlan ősembert, aki körülbelül annyit tudott a Galaxis ügyeiről, mint egy ilfordi szúnyog a pekingi életről.

– Hogyhogy már találkoztatok? Ez itt Zaphod Beeblebrox a Betelgeuse-ről, nem holmi rohadék Martin Smith Croydonból!

– Bánom is én! – mondta Arthur hidegen. – Már találkoztunk, ugye, Zaphod Beeblebrox... vagy szólítsam inkább... Philnek?

– Micsoda?! – harsogta Ford.

– Jobb, ha emlékeztetsz még – mondta Zaphod. – Fajok tekintetében szörnyen rossz a memóriám.

– Egy bulin találkoztunk – szögezte le Arthur.

– Hogyne, persze. Én mindenestre kétlem – mondta Zaphod.

– Arthur, állítsd le magad! – követelte Ford.

Arthur nem hagyta magát megfélemlíteni.

– Hat hónapja. A Földön... Angliában...

Zaphod szorosra zárt ajkakkal mosolygott, és a fejét rázta.

– London – makacskodott Arthur. – Islington.

– Ja – felelte Zaphod némi röstelkedő meglepődéssel. – Az a buli.

Ez teljesen tisztességtelen volt Forddal szemben. Kapkodta a tekintetét Arthur és Zaphod között.

- Mi? – fordult Zaphodhoz. – Csak nem azt akarod állítani, hogy te is jártál azon a nyomorult kis bolygón?
- Ó, nem, dehogy – mondta Zaphod lendületesen. – Persze lehet, hogy éppen csak beugrottam oda, útban valahová...
- De hiszen én tizenöt évre otthagadtam.
- Azt én persze nem tudhattam, ugye.
- Mit kerestél ott?
- Csak körülnéztem erre-arra...
- Beállított a bulira, pedig senki sem hívta! – Arthur hangja remegett a méregtől. – Jelmezbál volt.
- Mi más is lehetett volna? – jegyezte meg Ford.
- Ott volt egy lány – makacskodott Arthur. – Jó, persze ma már mindegy. Úgyis elfüstölt az egész...
- Abbahagyhatnád már a duzzogást a miatt a nyomorult bolygó miatt – mondta Ford. – Ki volt a hölgy?
- Valaki. Igaz, nem vittem nála túl sokra. Egész este próbálkoztam. Azért az a lány nem volt akárki. Gyönyörű, elbűvölő, elsöprően intelligens... végre odáig jutok, hogy beszélgethetek vele, nyomom neki vadul a sódert, amikor ez a te barátod odafurakodik, és azt mondja: Hej, kislány, nem untat ez a pasas? Mért nem velem beszélgetsz inkább? Egy másik bolygóról jöttem. Sose láttam többé a lányt.
- Zaphod?! – kiáltott fel Ford.
- Igen – mondta Arthur. Rábámult, és azon igyekezett, hogy ne lássák túl ostobának. – Akkor még csak két karja volt meg egy feje, és Philnek nevezte magát, de...
- ...de el kell ismerned, hogy tényleg egy másik bolygóról

jött – szólt közbe Trillian a híd túlsó oldaláról. Barátságosan rámosolygott Arthurra; aki ettől úgy érezte, mintha egy tonna téglá zúdulna rá. A lány visszafordult a hajó vezérlőműszereihez.

Néhány másodperc szünet következett, majd Arthur teljesen összekuszálódott gondolatai közül kimászott néhány szó.

– Tricia Mc Millan? – hebegte. – Mi a fenét csinálsz te itt?

– Amit te. Stoppoltam. Mi mást tehettem volna a matematikai és asztrofizikai doktorátusaimmal? Vagy ez, vagy a hétfői sorbanállás a munkanélküli-segélyért.

– Végtelen mínusz egy – lelkendezett a komputer. – A Valószínűtlenségi összeg ezzel teljes.

Zaphod fejei megnézték egymást, aztán Fordot, Arthurt, végül Trilliant is.

– Trillian – kérdezte –, gyakran kell számítanunk ilyesmire Valószínűtlenségi Üzem módban?

– Nagyon valószínű – felelte Trillian.

14. fejezet

Az Arany Szív csendesen suhant át az űr egén, ezúttal a hagyományos fotonhajtóművet használva. Négyfős személyzete meglehetősen feszélyezetten vette tudomásul, hogy nem saját akaratuk s még csak nem is a véletlenek összjátéka hozta össze őket, hanem a fizika valamely különleges perverziója – mintha csak az emberi kapcsolatok is azoknak a törvényeknek engedelmeskednének, amelyek az atomok és molekulák

kapcsolatait megszabják.

A hajó mesterséges éjszakájának beálltával mind a négyen megkönnyebbülten vonultak vissza kabinjaikba, és megpróbálták rendezni gondolataikat. Trillian nem tudott aludni. A heverőn üldögélt, és azt a kalitkát bámulta, mely a Földhöz fűződő utolsó és egyetlen kapcsolatát tartalmazta – két fehér egeret, melyeket Zaphod csak hosszas könyörgésre engedett fel a hajóra. Trillian korábban is el volt készülve rá, hogy többé nem látja a Földet, most azonban idegesítette, hogy nem zavarja a bolygó pusztulása. Az eset távolinak és valószínűtlennek tűnt, és Trilliának semmi alkalomhoz illő nem jutott eszébe. Nézte, hogyan futkosnak az egerek a kalitkában, hogyan szaladnak körbe-körbe a kis műanyag taposómalomban, mígnem az egész figyelmét lekötötték. Aztán megrázta magát, és visszament a parancsnoki hídra, hogy tovább lesse az apró, villogó fényeket és számokat, melyek az űrön átsurranó hajó útvonalát mutatták. Trillian szerette volna, ha tudja, mire próbál erőnek erejével nem gondolni. Zaphod nem tudott aludni. Ő is szerette volna, ha tudja, miről nem engedi önmagát gondolkodni. Ameddig csak vissza tudott emlékezni, mindig volt egy olyan érzése, hogy nincs is egészen jelen. Az esetek többségében félretolta ezt a gondolatot, és nem törődött vele, Ford Prefect és Arthur Dent hirtelen megérkezése azonban felzaklatta. Az eseménysor mintha rendszert alkotott volna, melyet nem tudott áttekinteni.

Ford nem tudott aludni. Túl izgatott volt attól, hogy végre ismét úton van. A tizenöt évnyi idő, melyet voltaképpen

börtönben töltött, letelt, éppen amikor már kezdte feladni a reményt. Remek hecc, hogy egy darabig Zaphoddal kóborolhat, noha érzett valamit a másod-unokatestvére körül, amit nem tudott igazán kitapintani. Már az a tény is meglepte, hogy a Galaxis Elnöke lett; még inkább a mód, ahogy megvált a posztól. Vajon volt-e rá magyarázat? Zaphodtól fölösleges volna megkérdezni, neki szemlátomást sose volt magyarázatra szüksége, ha tett valamit, művészi fokra fejlesztette a szeszélyeskedést. Az életben mindennek a rendkívüli lángelme és a naiv tehetetlenség keverékével esett neki, és gyakran alig lehetett megállapítani a különbséget. Arthur aludt. Borzasztóan fáradt volt.

Zaphod ajtaján kopogtattak. Az ajtó kinyílt.

– Zaphod?...

– Tessék?

Trillian alakja látszott a fény ovális hátterében.

– Azt hiszem, megtaláltuk, amit kerestél.

– Hej, tényleg?

Ford lemondott az alvásról. Fülkéje sarkában számítógép-képernyő és billentyűzet állt. Odaült, és egy darabig azzal kísérletezett, hogy új szócikket írjon az ÚTIKALAUZ számára a Vogonokról, de semmi se jutott az eszébe, ami eléggé vitriolos lett volna, úgyhogy feladta, és köpenybe burkolózva felment a parancsnoki hídra nézelődni.

Odaérve meglepve látta, hogy két izgatott alak görnyed a

műszerek fölél.

– Látlod? Mindjárt pályára állunk – hallotta Trilliant. – Van ott egy bolygó. Pontosan az általad megjósolt koordinátákon. Zaphod zajt hallott és felnézett.

– Ford – sziszegte. – Gyere, ezt nézd meg!

Ford ment és megnézte. A képernyőn számsorok villogtak.

– Felismered ezeket a galaktikus koordinátákat? – kérdezte Zaphod.

– Nem.

– Segíték. Komputer!

– Helló az egész népségnek! – lelkenozett a Komputer. – Jó kis társaság kezd összeverődni nemde?

– Fogd be a szád – mondta Zaphod – és kapcsold be a képernyőket!

A világítás elhalványult. A képernyőre meredő négy szempárban villódtak a konzolok apró fénypontjai. A képernyők teljesen üresek voltak.

– Ráísmersz? – suttogta Zaphod.

Ford a homlokát ráncolta.

– Ööö, nem.

– Mit látsz?

– Semmit.

– Ráérsz?

– Miről beszélsz?

– A Lófej Ködben vagyunk. Egyetlen hatalmas, sötét porfelhő.

– Ezt kellett volna felismernem az üres képernyőről?

– Az egész Galaxisban sehol se láthatsz üres képernyőt, csak egy sötét köd belsejében.

- Remek érvelés.
- Zaphod felnevetett. Nyilvánvalóan roppantul, csaknem gyermeketegen izgatott volt.
- Ez fantasztikus! Nem is lehet igaz!
- Mi olyan pompás abban, ha belegabalyodunk egy porfelhőbe?
- Mit gondolsz; mit találunk itt? – sürgette Zaphod.
- Semmit.
- Csillagot? Bolygót?
- Egyiket se.
- Komputer! – kiáltotta Zaphod. – Egyetlen szó nélkül forgasd el száznyolcvan fokkal a látászöveget.
- Pár pillanatig mi se történt, aztán a hatalmas képernyő felső szélén ragyogó pont jelent meg. Kistányér méretű vörös csillag kúszott át a képmezőn, sarkában egy másikkal – egy bináns rendszer. Végül óriási félhold csúszott a képernyőre: vörös ragyogás, mely koromfeketévé mélyült a bolygó éjszakai oldalán.
- Megtaláltam! – Zaphod diadalmasan verte öklével a konzolt. – Megtaláltam!
- Ford hökkenten bámult.
- Mit?
- Ez itt – mondta Zaphod – a valaha létezett legvalószínűtlenebb bolygó.

15. fejezet

(Részlet a GALAXIS Útikalauzból, 634 784. oldal, 5/a Szekció. Tétel: Magrathea)

Messze-messze, az ősi idők ködében, az előző Galaktikus Birodalom nagy és dicső napjaiban az élet vad volt, dús és jobbára adómentes.

Hatalmas csillaghajók rótták megszokott útjukat a különös napok között, kalandot és hasznot remélve a galaktikus űr legtávolabbi zugaiban is. Akkoriban a lelkek még merészek voltak, a tétek magasak, a férfi valódi férfi volt, asszony volt az asszony, s az Alfa Centauri kis szőrös lényei is szőrös lények voltak az Alfa Centauriról. És mindnyájan bátran szembenéztek az ismeretlen rettenetekkel, hogy gigászi hőstetteket hajtsanak végre, meg hogy merészen véget vessenek a végtelennek. Így forrt össze a Birodalom.

Rengetegen gyűjtöttek mesés vagyont, és ez teljesen természetes volt. Nem kellett szégyenkezni miatta, hiszen valójában senki sem szűkölködött. Vagy legalábbis senki, aki számított. A leggazdagabb és legsikeresebb kereskedők élete persze mind bosszantóbbá és unalmasabbá vált, szerintük elsősorban azoknak a bolygóknak a hibájából, amelyeken letelepedtek. Egyik se felelt meg tökéletesen: emitt az időjárást nem tartották egészen kielégítőnek a délután késői óráiban, amott félórával hosszabbnak érezték a napot az ideálisnál, másutt a tenger színe rózsaszín volt ugyan, de éppen a legrosszabb árnyalat.

Így teremtődtek meg a legmegdöbbentőbb iparág létrejöttének feltételei: az egyedi építésű luxusbolygógyártásé. Ennek az iparágnak Magrathea bolygó volt a főhadiszállása, ahol a hiperűrmérnökök

álombolygókat gyártottak a fehér lyukakon beszípkázott anyagból, aranybolygókat, platinabolygókat, lágygumibolygókat, rengeteg földrengéssel. Mindezt szerető kézzel úgy formálták meg, hogy kielégítsék a Galaxis leggazdagabb lakóinak immár oly természetesen szigorú követelményeit.

E vállalkozás oly sikeresnek bizonyult, hogy hamarosan Magrathea vált minden idők leggazdagabb bolygójává, és a Galaxis fennmaradó része szánalmas szegénységben tengődött. A rendszer megtört, a Birodalom összeomlott. Hosszú és barátságtalan csend telepedett az éhes bolygók milliárdjaira, melyet csak a tudósok tollainak percegése tört meg. Éjt nappá téve dolgoztak önelégült kis tanulmányaikon, melyek a tervezésen alapuló gazdaságpolitika előnyeit taglalták.

Magának Magratheának nyoma veszett. Hamarosan még az emléke is tovatűnt a legendák ködében.

A mai felvilágosodott időben persze senki sem hisz belőlük egy szót sem.

16. fejezet

Arthur vita hangjaira ébredt. Felment a parancsnoki hídra. Ford két kézzel magyarázott.

– Elment az eszed, Zaphod! – harsogta éppen. – Magrathea csak mítosz. Tündérmese. Ezt mesélik a szülők a gyerekeiknek, ha azt akarják, hogy közgazdász legyen belőlük. Magrathea...

– ...az a bolygó, amely körül keringünk – makacskodott

Zaphod.

– Nézd – mondta Ford – hogy te személy szerint mi körül keringsz, ahhoz semmi közöm. De ami a hajót illeti...

– Komputer! – kiáltotta Zaphod.

– Ó, ne...

– Helló mindenkinek! Itt Eddie beszél, a ti kis fedélzeti komputeretek. Pompásan érzem magam, barátocskáim, s egyetlen kacagó kéjhömpöly lesz számomra bármelyik program, amit csak kedvetek van lefuttatni rajtam.

Arthur kérdően pillantott Trillianra. Az intett neki, hogy bejöhet, de maradjon csöndben.

– Komputer – szólt Zaphod – ismertesd újra a röppályánkat.

– Kész örömmel, haverok – csacsogott a Komputer.

– Háromszáz mérföld magasságú pályán keringünk Magrathea legendás bolygója körül.

– Semmit sem bizonyít! – csattant fel Ford. – Erről a Komputerről még azt se hiszem, hogy a testsúlyomat meg tudná mérni.

– Nem gond – lelkesedett a Komputer, és ontotta magából a lyukszalagot. – Ha kívánod, akár a személyiségzavaraidat is feltérképezem, tíz értékes jegy pontossággal.

Trillian félbeszakította:

– Zaphod, minden percben a bolygó nappali oldala fölé érhetünk, akárminek bizonyuljon is.

– Hej, mit akarsz ezzel mondani? A bolygó ugyebár pont ott volt, ahol megjósoltam, nem?

– Elismerem, van ott egy bolygó. Nem is vitatkozom veled.

Egyébként se tudnám megkülönböztetni Magratheát a többi hideg kődarabtól. Itt mindenestre hajnalodik, ha kíváncsiak vagytok rá.

– Oké, oké – mormogta Zaphod – mindent a szemnek. Komputer!

– Helló mindenkinek! Mit tehetek...

– Csönd! Mutasd meg még egyszer a bolygót.

A sötét, alaktalan tömeg ismét betöltötte a képernyőket.

Figyelték az alattuk lassan forgó bolygó felszínét.

Kis ideig csöndben várakoztak, csak Zaphod ficáncolt a türelmetlenségtől.

– Átszeljük az éjszakai oldalt – mondta fojtott hangon. A bolygó forgott tovább. – A felszín háromszáz mérföldre van alattunk – folytatta Zaphod. – Érezte a pillanat nagyszerűségét, és szerette volna megteremteni az alkalomhoz illő ünnepélyes hangulatot. Magrathea! Nagyon bosszantotta, hogy Ford nem hisz neki. Magrathea! – Néhány másodperc múlva – folytatta – elénk kell tárulnia... íme!

A pillanat önmagáért beszélt. Még a legedzettebb csillagcsavargó is beleborzong, ha az űrből szemlélheti a virradat látványos színjátékát. A kettős napfelkelte azonban egyike a Galaxis csodáinak.

Vakító fénysugár döfte át a tömör feketeséget. Lassan kúszott felfelé, keskeny holdsarlóvá terült s másodperceken belül megjelent a két nap, a fény kemencéi, melyek fehér tűzzel árasztották el a látóhatárt. Éles színek dárdái hasították a vékony levegőréteget.

– A hajnal tüzei... – lehelte Zaphod. – A két ikercsillag,

Soulianis és Rahm...

– Vagy akármilyen – mondta Ford csöndesen.

– Soulianis és Rahm – erősködött Zaphod.

A napok beleragyogtak az űr feketeségébe. Halk, kísérteties zene lebegett végig a hídon: Marvin zümmögött gúnyosan, mert annyira gyűlölte az embereket.

Miközben a lenyűgöző fényjátékot szemlélte, Fordban is pezsgett az izgalom, bár ezt csupán az ismeretlen bolygó látványa idézte elő. Fordot az ismeretlen bolygók látványa mindig felizgatta. Kissé bosszankodott, hogy Zaphodnak nevetséges fantazmagóriákkal kell a valóságot fűszereznie, hogy élvezni tudja. Gyermetegnek tartotta a Magratheával kapcsolatos cirkuszt. Nem elég, ha szép a kert, feltétlenül hinni kell, hogy tündérek lakják a mélyét?

Arthur számára az egész Magrathea-história értelmetlen volt. Tájékoztatásért Trillianhoz osont.

– Csak azt tudom, amit Zaphod mondott – suttogta Trillian.

– Úgy látszik, hogy Magrathea valami ősi legendaféle, amiben senki se hisz igazán. Olyan, mint Atlantisz volt a földön, csak éppen a legendák szerint Magratheán bolygókat gyártottak.

Arthur a képernyőre pislogott. Érezte, hogy elmulasztott valami nagyon fontosat. Egyszer csak rájött, hogy mit.

– Van tea ezen az űrhajón? – kérdezte.

Ahogy az Arany Szív előrehaladt a pályáján, mind több és több vált láthatóvá a bolygó felszínéből. A napok magasan álltak az égen, a hajnal tűzijátéka véget ért. A közönséges nappali fényben a bolygó felszíne kietlen volt és visszataszító: szürke, poros és elmosódott. Hideg és

élettelen, mint egy kripta. A távoli horizont mentén időről időre biztató formák tűntek fel – szakadékok, talán hegyek, esetleg éppen városok – mire azonban közel értek, a vonalak eltűntek, és továbbra se látszott semmi. Az idő múlása és a vékony, áporodott levegőréteg sok-sok évszázados mozgása megtette a magáét a bolygó felszínén.

Egy biztos: nagyon öreg égitest volt.

Még Fordot is megszállta a kétely, ahogy a tovahaladó szürke tájképet figyelte. Aggasztotta a hihetetlenül hosszú idő, amely mintha a csontjaiba költözött volna. Megköszörülte a torkát.

– Még ha fel is tételezzük, hogy ez a...

– Ez az – mondta Zaphod.

– Noha nem ez az – folytatta Ford – akkor is, mihez kezdesz vele? Nincs ott semmi.

– A felszínen nincs is – jegyezte meg Zaphod.

– Jó, tegyük fel. Olybá veszem, hogy nem csupán az ipari régészet érdekel. Miért jöttél ide?

Zaphod egyik feje elbámészkodott. A másik körülnézett, hogy lássa, min mereng az egyik, de nem lett okosabb.

– Hát – vetette oda Zaphod könnyedén – részint kíváncsiságból, részint kalandvágyból, de leginkább azt hiszem, a pénz és a világhír miatt...

Ford szúrósan nézte. Mindjobban meg volt győződve arról, hogy Zaphodnak fogalma sincs róla, mit keres itt.

– Nem szeretem ennek a bolygónak a kinézetét -szólalt meg borzongva Trillian.

– Ugyan, oda se figyelj! – nyugtatta Zaphod. – Az előző Galaktikus Birodalom fele gazdagsága ott rejtőzik valahol, hát csak megengedhetik maguknak, hogy slamposan nézzenek ki.

Baromság, gondolta Ford. Még ha föl is tételezzük, hogy ez itt valami ősi, rég elporladt civilizáció otthona, még ha föl is tételezünk egy sor egyéb hasonló képtelenséget, akkor is elképzelhetetlen, hogy mindmáig értékálló formában mesés vagyonokat tárolhassanak odalent. Megvonta a vállát.

– Ez csupán egy halott bolygó – jelentette ki.

– Belehalok a feszültségbe – zsémbelt Arthur.

A stressz és az idegfeszültség ma már a Galaxis minden részében komoly probléma. Szerény eszközeinkkel támogatni kívánván a helyzet súlyosbodásának megelőzését célzó erőfeszítéseket, a következő néhány tényt előre felfedjük.

A szóban forgó planéta valóban a legendás Magrathea.

Az életveszélyes rakétatámadás, melyet az ősrégi automatikus védelmi rendszer csakhamar elindít, mindössze három kávéscsésze és egy egérketrec széttörését, valamint egy felkar véraláfutásos zúzódását okozza majd, ezenkívül hozzájárul egy cserép petúnia, továbbá egy ártatlan ámbráscet teljes mértékben időszerűtlen létrejöttéhez és hirtelen halálához.

A rejtély és izgalom maradékainak megőrzése érdekében nem nyújtunk felvilágosítást a tekintetben, hogy kinek a felkarja szenvedte a zúzódást. E tény biztonsággal

fenntarthatjuk a feszültség forrásaként, mivel az égvilágon semmi jelentősége sincs.

17. fejezet

Noha rázósnak indult a reggel, Arthur kezdte összeszedni magát az előző nap okozta sokkos állapotból. Rábukkant a hajó egyik Táp-O-Matájára. A géptől kapott műanyag pohár olyan folyadékkal volt tele, mely csaknem mindenben, ám mégsem teljes egészében különbözött a teától.

A gép nagyon érdekesen működött. Az Ital feliratú gomb benyomására a készülék villámgyors, mégis roppant részletes vizsgálatnak vetette alá vendége ízlelőbimbóit, spektroszkópiásan analizálta a metabolizmusát, s idegpályáin parányi kísérleti jelzéseket küldött végig az agy ízlelőcentrumába, hogy megtudja, mi fog ízleni.

Valójában senki se tudta, hogy a Táp-O-Mata mindezt miért csinálja, hiszen a felszolgált folyadék íze mindenben, ám mégsem teljes egészében különbözött a teától. A Táp-O-Matát a Szíriusz Kibernetikai Társaság tervezte és gyártotta. A Társaság máris megnyitotta irdatlan panaszfelvevő irodáit a Szíriusz Tau Csillagrendszer első három bolygójának valamennyi nagyobb földterületén.

Arthur megitta a folyadékot, és felfrissült tőle. A képernyőkre pillantott, s nézte, amint a szürke pusztaság újabb néhány száz mérföldje elsiklik alattuk. Egyszerre rájött, hogy akár fel is teheti a kérdést, mely oly régóta izgatja.

- Biztonságos ez a bolygó? – tudakolta.
- Magrathea ötmillió éve halott – mondta Zaphod.
- Hát persze hogy biztonságos. Mostanra már a kísértetek is letelepedtek, és családot alapítottak.

Ekkor különös, megmagyarázhatatlan hang reszkettette meg a hidat: távoli fanfár hangja, üres, hajlékony, testetlen hang. A fanfár egy hasonlóképpen üres, hajlékony és testetlen emberi hang bevezetéseképp szolgált.

A hang ezt mondta:

- Legyetek üdvözölve...
- Valaki a halott bolygóról beszélt hozzájuk!
- Komputer! – ordított Zaphod.
- Helló mindenkinek!
- Mi a fészkes foton ez?

– Ó, csak valami ötmillió éves magnófelvétel, amit most nekünk sugároznak.

- Egy micsoda? Rádióadás?
- Csst! – mondta Ford. – Folytatódik.

A hang öreg volt, udvarias, csaknem elbűvölő; de lehetetlen volt nem kihallani belőle a bujkáló fenyegetést.

– Magnófelvételre rögzített üzenetet hallanak – mondta – mivel pillanatnyilag sajnos nem állhatunk rendelkezésükre. Magrathea kereskedelmi tanácsa hálás önöknek nagybecsű látogatásukért...

(- Az ősi Magrathea képviselője beszél! – kiáltott Zaphod.

– Jó, jó – szólt Ford.)

– ...Sajnálattal kell azonban közölnünk, hogy a bolygó átmenetileg teljes egészében visszavonult az üzlettől. Köszönjük. Ha óhajtják, közöljék nevüket és annak a

bolygónak a címét, ahol elérhetjük önöket. Kérem, beszéljenek, amikor a bűgőjelet hallják.

Rövid bűgás következett, utána csönd.

– Meg akarnak szabadulni tőlünk – állapította meg Trillian idegesen.

– Mit tegyünk?

– Ez csak egy felvétel – heveskedett Zaphod. – Tovább megyünk. Világos, komputer?

– Világos – jelentette a Komputer, és soron kívüli lökést adott a hajónak.

Várákoztak. Néhány másodperc múlva ismét megszólalt a fanfár, majd a hang:

– Biztosíthatjuk önöket: mihelyst ügyfeleink újra megengedhetik maguknak, hogy válogassanak a korszerű geográfia legválasztékosabb kínálatából ismét visszatérünk az üzleti életbe, s erről hirdetések teszünk közzé az összes divatos lapban és színes mellékletben. – A hang egyre barátságosabbá vált. – Addig is hálásan köszönjük ügyfeleink érdeklődését, és felkérjük őket, hogy távozzanak. Most rögtön!

Arthur társai ideges arcára pillantott.

– Talán jobb lenne, ha indulnánk, nem? – indítványozta.

– Csst! – mondta Zaphod. – Az égvilágon semmitől se kell félni.

– Akkor miért olyan feszült mindenki?

– Mert kíváncsiak, azért! – kiáltotta Zaphod. – Komputer, a légkörbe ereszkedést megkezdeni, landolásra felkészülni!

A fanfár ezúttal csak jelképes volt, a hang pedig egyértelműen hideg:

– Végtelenül megtisztelő az a makacs érdeklődés, melyet bolygónk iránt táplálnak. Hadd biztosítsuk önöket arról, hogy a távirányítású rakéták, melyek az önök hajója felé tartanak, részét képezik annak a különleges ellátásnak, melyet csakis leglelkesebb ügyfeleink részére tartunk fenn. A nukleáris robbanófejek csupán mellékes, udvariassági kérdésnek minősítendőek. Örömmel tekintünk majd az önök divatigényei elébe egy elkövetkező élet során... köszönjük.

A hang kikapcsolt.

– Ó! – lehelte Trillian.

– Ööö... – nyögte Arthur.

– Nos? – kérdezte Ford,

– Ide figyeljetelek – mondta Zaphod. – Mikor fogjátok már fel? Ez csupán egy magnószalagon rögzített üzenet. Több millió éves. Nem érvényes ránk, világos?

– És a rakéták? – szólalt meg Trillian.

– Rakéták? Ne kacagtass!

Ford megkocogtatta Zaphod vállát, és a hátsó ernyőre mutatott. Tisztán látszott, amint a messzeségben két ezüst nyílhegy halad a hajó felé. A nagyítást megváltoztatva az is kitűnt hogy két tömören valóságos rakéta süvít át az égen. Rajtaütésszerű megjelenésük ijesztő volt.

– Azt hiszem, fölöttébb ügyesen céloznak ránk – állapította meg Ford.

Zaphod döbbenet bámulta a rakétákat.

– Hej, ez óriási! – mondta. – Valaki odalent meg akar ölni minket!

– Óriási – hagyta helyben Arthur.

– Hát nem látjátok, mit jelent ez?

- De igen. Mind meghalunk.
  - Jó, de azonkívül.
  - Azonkívül?
  - Azt jelenti, hogy jó úton járunk!
  - Milyen gyorsan tudunk letérni róla?
- A rakéták képe másodpercről másodpercre nőtt a képernyőn. Közvetlen követőpályára álltak, már semmi más nem látszott belőlük, csak a robbanófejek.
- Merő kíváncsiságból kérdezem – szolt Trillian – mit szándékozunk tenni?
  - Csak ne izélj – mondta Zaphod.
  - Ez minden?! – üvöltött Arthur.
  - Nem, emellett... ööö... menekülő manővereket is végrehajtottunk! – Hirtelen Zaphodot is elfogta a pánik. – Komputer, miféle menekülő manővereket hajthatunk végre?
  - Ööö, semmiféleképp, attól tartok, emberek – mondta a komputer.
  - ...vagy valamit... – dadogta Zaphod. – Ööö...
  - Mintha eldugult volna az irányítórendszerem – magyarázta a Komputer vidáman.
  - A becsapódásig mínusz negyvenöt másodperc. Csak hívjatok bátran Eddie-nek, ha ez valakit megnyugtat.
- Zaphod határozott eréllyel egyszerre próbált menekülni a legkülönbözőbb irányokba.
- Helyes! – mondta: – Öööö... Kézi irányítással kell vezetni a hajót.
  - Tudod vezetni? – kérdezte Ford barátságosan.
  - Nem. És te?
  - Nem.

– Hát te, Trillian?

– Nem.

– Nagyszerű! – nyugtázta Zaphod. – Majd együtt csináljuk.

– És én se – mondta Arthur, mert úgy érezte, hogy kiközösítik.

– Magamtól is gondoltam – jegyezte meg Zaphod. – Oké, Komputer, teljes kézi vezérlést akarok.

– A tiéd – jelentette a Komputer.

Kitárult néhány hatalmas asztallap. Egyik vezérlőpult a másik után pattant ki belőlük. A személyzetre záporosóként hullott a poliuretánhab golyócska és a celofángombóc – ezeket a konzolokat még sose használták. Zaphod vadul bámulta őket.

– Oké, Ford – mondta. – Teljes gőzzel hátra és tíz fok jobbra... vagy ilyesmi...

– Sok szerencsét, emberek – ciripelte a komputer – mínusz harminc másodperc...

Ford a vezérlőpultokra vetette magát. Alig néhány kar tűnt ismerősnek a számára, mindenesetre sorban megrántotta őket. A hajó rázkódott és sikoltott, mert a vezérlési rakétahajtóművek egyszerre próbálták tolni minden irányba. Ford felengedte a billentyűk felét, mire a hajó feszes ívben visszafordult, egyenesen a rakéták felé.

Felfújható légpárnák pattantak ki a falakból, ahogy a legénység nekivágódott. A tehetetlenség másodperceken át odaszorította őket, s mozdulatlanságra kárhoztatva kapkodtak levegő után. Zaphod heroikus elkeseredettséggel küszködött, míg végül erősen belerúgott egy kis emeltyűbe, mely az irányítási rendszer

részét képezte.

Az emeltyű letörött. A hajó éles fordulattal fölfelé száguldott. Az egész legénység a kabin hátoldalára zuhant. Ford GALAXIS Útikalauza a vezérlőpult másik részének ütközött, ennek következtében egyrészt az Útikalauz azonnal magyarázni kezdte az esetleges érdeklődőknek, hogy mely módszerek váltak be leginkább az antareánus törpepapagáj kicsempészésére Antares bolygójáról (az antareánus törpepapagáj pálcikára tűzött garatmandulája viszolyogtató, ám roppant keresett koktéllalkotó különlegesség, s nagyon gazdag hülyék hatalmas összegeket hajlandók fizetni értük, hogy más nagyon gazdag hülyéket elkápráztassanak), másrészt pedig a hajó úgy zuhant alá az égből, mint egy kődarab.

Természetesen e pillanatok valamelyikében szenvedte a személyzet egyik tagjának felső karja azt a bizonyos véraláfutásos zúzódást. Ezt már csak azért is hangsúlyozni kell, mert – amint azt már korábban felfedtük a személyzet egyéb vonatkozásokban sértetlenül ússza meg a rakétatámadást, és a halált hozó rakéták végül is nem találják el a hajót. A személyzet biztonsága tökéletesen garantált.

– Minusz húsz másodperc a becsapódásig, fiúk –
lelkendezett a Komputer.

– Akkor kapsold vissza az istenverte gépeket. – ordított rá Zaphod.

– Hogyne, haver, persze – mondta a komputer. A gépek átható robajjal működésbe léptek, s a hajó a zuhanásból

elegáns ívben egyenesre váltott, s újfent irányt vett a rakéták felé.

A komputer dalolni kezdett.

– Jó az álmodozás – dűnnyögte orrhangon – egy édes csók után...

Zaphod sikoltva követelte, hogy hallgasson, de parancsa elveszett a zenebonában, melyet természetesen a közeledő megsemmisülésnek tulajdonítottak.

– ...jó a percnyi varázs – zengte Eddie.

Amikor a hajó kiegyenesítette röptét, átfordult fejjel lefelé, így utasainak a mennyezeten hasalva semmi esélyük se volt arra, hogy akármelyik vezérlőgombot elérjék.

– Kell is néha tán... – zümmögte Eddie.

A hajó felé száguldó rakéták egyre jobban betöltötték a képernyőt.

– ...Ketten elrepülünk...

Hihetetlenül szerencsés véletlen folytán azonban a rakéták még nem igazították röppályájukat az összevissza botladozó hajóéhoz, ezért közvetlenül alatta zúgtak el.

– ...Ezen az éjszakán... módosított becsapódási idő tizenöt másodperc, apuskáim... mindent elfeledünk...

A rakéták sikoltó ívben körülfordultak, és újfent a hajó után vetették magukat.

– Ez az! – Arthur le nem vette szemét a rakétákról. – Egész biztos meghalunk, ugye?

– Legalább ne emlegesd! – kiabált Ford.

– Meghalunk, vagy nem halunk meg?

– Meghalunk.

– ...Álmodunk csupán... – dalolta Eddie.

Egy gondolat villant át Arthur fején. Nagy keservesen felállt.
– Miért nem kapcsolja be valaki ezt a Valószínűtlenségi Hajtóműdolgót? – kérdezte. – Azt talán elérjük.
– Elment az eszed?! – mondta Zaphod. – Megfelelő programozás nélkül bármi megtörténhet!
– És mit számít az már?! – kiáltotta Arthur.
– ...Elviszlek álmaim vonatán... – turbékolta Eddie.
Arthur elvergődött az egyik izgalmasan köpcös kontúröntvényhez, ahol a fal görbülete a mennyezettel találkozott.
– ...oda, hol sohase jártál...
– Tudja valaki, hogy miért ne kapcsolhatná be Arthur a Valószínűtlenségi Hajtóművet?... – kiáltotta Trillian.
– ...Pálmafák, ligetek... öt másodperc a becsapódásig, nagyszerű volt, hogy megismerhettük egymást, srácok, ég áldjon ...csábító dala vár!
– Azt kérdeztem – üvöltötte Trillian –, hogy tudja-e valaki...
A következő pillanatban vakító fény és fülsiketítő zaj észveszejtő robbanása tört rájuk.

18. fejezet

És az ezt követő pillanatban az Arany Szív megkapóan áttervezett belsővel, de egyébként teljesen normálisan folytatta útját. A kabin kissé megnőtt. Falai a kék és zöld legfinomabb pasztellárnyalataiban pompáztak. A helyiség közepén csigalépcső állt, anélkül, hogy valahová is vezetett volna. Páfrányok és sárga virágok omlottak végig rajta, mint a vízésés. A mellette álló napóra állványa adott otthont

a központi számítógépterminálnak. A zseniálisan elhelyezett tükrök és fényforrások azt az illúziót keltették, mintha az ember télikertben állna, mely a lehető legszebben gondozott kert széles sávjára néz. Körben a télikert falainál márványtetejű asztalok álltak mesterien megmunkált kovácsoltvas lábakon. Ha az ember a márványlapok fényesre csiszolt felületére nézett, láthatóvá váltak a műszerek bizonytalan körvonalai, s ha megérintette az asztalokat, keze alatt rögtön megjelentek a műszerek. Megfelelő szögből nézve a tükrök visszaverték a kívánt mérési és egyéb adatokat, bár egyáltalán nem derült ki, hogy honnan. Bámulatosan szép volt.

Zaphod Beeblebrox kényelmesen elnyújtózott nádfonatú kerti székében, és így szólt:

– Mi a fene történt?

– Én csak azt mondtam – mondta Arthur egy kis halasmedence mellől – hogy itt ez a Valószínűtlenségi Hajtómű kapcsoló... – Odamutatott, ahol korábban a kapcsoló volt. Egy cserép pöttyös növény állt a helyén.

– Hol vagyunk? – kérdezte Ford a csigalépcsőn üldögélve, kezében pompásan behűtött Pángalaktikus Gégepukkasztóval.

– Ugyanott, ahol az előbb, azt hiszem – töprengett Trillian. A tükrök ugyanis egytől egyig Magrathea kiégett földjét mutatták, amint tovagördül alattuk.

Zaphod felpattant.

– Akkor mi lett a rakétákkal? – kérdezte.

– Úgy látszik – szólalt meg bizonytalanul Ford – az egyik egy cserép petúniává, a másik egy nagy, meglepett képet

vágó bálnává alakult.

– A Valószínűtlenség Szintje – szólt közbe Eddie aki cseppet se változott – nyolcmillióhétszázhatvanhétezer-százhuszonegy az eggyel szemben.

Zaphod Arthurra meredt.

– Gondoltál erre, földlakó?! – förmedt rá.

– Öööö... – hebegett Arthur. – Én csak...

– Nagyon jó gondolat volt, mondhatom. Bekapcsolni a Valószínűtlenségi Hajtóművet, anélkül, hogy először aktiválnád a kabin védőernyőit. Hej, kölyök, éppenséggel megmentetted az életünket, tudsz róla?

– Ó! – szerénykedett Arthur. – Semmiség igazán...

– Igen? – mondta Zaphod. – Akkor hát fátyolt rá! Oké, komputer, leszállunk.

– De...

– Azt mondtam, fátyol rá.

Arra a tényre is a feledés fátyla borult, hogy minden valószínűségnek fittyet hányva, a számára idegen bolygó felszíne fölött néhány mérföldre hirtelen létre jött egy ámbráscet.

S mivel a bálna számára ez a pozíció természetesen tarthatatlan, szegény ártatlannak alig maradt ideje arra, hogy elfogadja bálna voltát, hiszen máris el kellett fogadnia, hogy nem bálna többé.

Íme gondolatainak teljes felvétele, létrejöttének pillanatától elhunytáig:

Ó!... Mi történik?

Öööö... bocsánat, ki vagyok én?

Helló?

Mit keresek itt? Mit kezdjek az élettel?

Mit értek azon, hogy ki vagyok én?

Nyugi, szedd össze magad... Ó! Ez egy érdekes érzés, mi ez? Valami ásító, csiklandozó érzés a... a... talán jobb lesz, ha elkezdek neveket adni a dolgoknak, ha valamire vinni akarom azon a helyen, amelyet világnak nevezek, meg abban, amit ezen túl okfejtésnek hívok. Szóval legyen ez az érzés a gyomor nevű szervemben.

Idáig rendben. Oooó, ez egyre erősebb. És hé, mi ez a füttyülő zajforrás?

Elszáguldott amellet, amit mostantól a fejemnek nevezek. Talán hívhatom... szélnek! Jó ez a név? Megteszi... később talán jobbat is találok neki, ha már tudom, mire való... Nagyon fontos valami lehet, mert jó sok van belőle. Hej! Hát ez meg mi? Nevezzük... nevezzük faroknak...

igen, farok. Hé! Hiszen ezzel pompásan lehet csapkodni! Hú! Hú! Remek érzés! Sokat nem változtat a dolgok menetén, de majd később kitalálom, mire jó. Nos, van-e már összefüggő képem a dolgokról?

Nincs.

Sebaj, húha, ez aztán izgalmas, ennyi kitaláltnivaló, ennyi élmény, ami mind rám vár, szédülök az izgalomtól...

Vagy a széltől?

Igazán sok van belőle, nem?

És hú! Mi az ott, ami olyan sebesen rohan felém? Nagyon-nagyon sebesen. Olyan nagy és sima és kerek, valami nagy és laposan hangzó névre van szükség, mint... ööö... főöööö... föl... föld! Ez az. Ez jó név lesz. Föld!

Vajon barátságos lesz-e hozzám?

Hatalmas, nedves puffanás következett, aztán a csönd.

A cserép petúnia érdekes módon csupán egyvalamire gondolt esés közben: Ó, nem, többé ne! Sokan úgy vélik, ha pontosan ismernénk, miért éppen ezt gondolta a cserép petúnia, akkor sokkal többet tudnánk a világegyetem természetéről, mint így.

19. fejezet

– Magunkkal visszük ezt a robotot? – kérdezte Ford, és undorral pillantott Marvinra, aki esetlenül, görnyedten ácsorgott a sarokban egy kis pálma alatt.

Zaphod felpillantott a tükörrnyőkről, melyek a kiégett táj panorámáját mutatták. Az Arany Szív talajt ért.

– Ó, a Paranoid Android – mondta. – Igen, visszük.

– Vajon mire jó egy mániás-depressziós robot?

– És még ti hiszitek azt, hogy problémáitok vannak? – kárált Marvin, mintha csak frissen elfoglalt koporsójához szólna. – Mit tennétek akkor, ha ti lennétek mániás-depressziós robotok? Ne is feleljetek. Ötvenezerszer intelligensebb vagyok nálatok, mégse tudom a választ. Fejfájást kapok, ha egyáltalán megpróbálok leereszkedni a ti szintetekre.

Trillian kirontott a kabinjából.

– Megszöktek a fehérégereim! – jelentette be feldúltan.

Zaphod egyik arcát sem felhőzte el a mélységes aggodalom és együttérzés kifejezése.

– Toll az egereid fülébe.

Trillian döbbsen rámeredt és eltűnt. Lehet, hogy a

megjegyzése nagyobb port kavart volna, ha általánosan ismert lett volna az a tény, hogy az emberi lények csupán a harmadik legintelligensebb létforma képviselői voltak a Földön, nem pedig ahogy a legtöbb pártatlan megfigyelő gondolta – a másodikéi.

– Jó napot, fiúk!

A hang furcsán ismerősnek tetszett, vagy talán mégsem. Anyáskodó volt. Akkor szólalt meg, amikor a személyzet épp a zsiliphez ért, amely a bolygó felszínére nyílt.

Meglepetten néztek össze.

– Csak a komputer – magyarázta Zaphod. – Rájöttem, hogy szükség esetén akad egy tartalék személyisége is. Gondoltam, hátha ez jobban beválik.

– Most, hogy először léptek egy új, idegen bolygóra – folytatta Eddie új hangja – öltözzetek fel rétegesen, és lehetőleg ne ingereljétek a rusnya, gülüszemű szörnyeket.

Zaphod türelmetlenül dobolt a zsilip ajtaján.

– Ez nem jött össze – mondta. – Talán mégis jobban járnánk egy logarléccel.

– Úgy?! – csattant fel a komputer. – Ki volt ez?

– Volnál szíves kinyitni azt az ajtót, komputer? – Zaphod szerette volna megőrizni a hidegvérét.

– Majd ha jelentkezik, aki az előbb beszélt – sürgette a komputer, dühében bezárva néhány szinapszist.

– Ó, istenem! – sóhajtott Ford. Nekitámaszkodott egy válaszfalnak, és nekilátott, hogy elszámoljon tízig. Mélységes aggodalommal töltötte el a lehetőség, hogy értelmes lények egyszer csak elfelejtik, hogy kell ezt csinálni. Egyedül számlálással bizonyíthatja be az ember,

hogy nem függ a számítógépektől.

– Gyerünk! – mondta Eddie szigorúan.

– Komputer... – kezdte Zaphod.

– Várok – szakította félbe Eddie. – Ha kell, egész nap.

– Komputer! – mondta Zaphod. Először valami fölényesen meggyőző érvet keresett, hogy levegye a lábáról, aztán úgy döntött, jobb, ha nem versenyez vele a saját területén. – Ha nem nyitod fel a kijáratot ebben a minutumban, nagybaltával programozom át az adattáraidat. Világos?

Eddie döbbsen elhallgatott, hogy ezt megeméssze.

Ford csendesen számolt tovább. Komputerrel ennél erőszakosabb dolgot nem is művelhetünk. Mintha egy emberi lénynek ezt hajtogatnánk: Vér... vér... vér... vér...

Végül Eddie csendesen megszólalt:

– Viszonyunk finomítása, úgy látom, további kölcsönös erőfeszítéseket igényel. – A zsilip feltárult.

Jeges szél mart beléjük. Fázósan összehúzták magukat, és a rámpán leléptek Magrathea holt porába.

– Tudom, sírás lesz a vége! – kiáltott Eddie utánuk, és becsukta a zsilipet.

Pár perccel később ismét ki kellett nyitnia, majd becsuknia. Olyan parancsnak engedelmeskedett, amely teljesen váratlanul érte.

20. fejezet

Öt fáradt alak kóborolt a sivár tájon, mély helyenként unalmasan szürke volt, másutt unalmasan barna, a többi ennyire sem érdekes. Mint egy kiszáradt, porlepte mocsár,

melyből minden vegetáció kipusztult. Nagyon fáztak.

Zaphodot szemlátomást nyomasztotta a látvány. Eltávolodott a többiektől, és hamarosan eltűnt egy kisebb emelkedő mögött. Arthurt csaknem hanyatt vágta a metsző szél és a torkába hatoló dohos, hideg levegő. Leginkább mégis az vágta hanyatt, ami a fejében járt.

– Fantasztikus... – motyogta. Saját szavai csörögtek a fülében. A vékony levegőrétegben gyorsan elhalt a hang.

– Kietlen zug, ha engem kérdezel – mondta Ford. – Több örömet leltem volna egy macska vackában. – Percről percre dühösebb lett. Várja az egész Galaxis, benne a rengeteg csillagrendszer meg az összes bolygó. Egyiken vadabb és izgalmasabb az élet, mint a másikon, és akkor tizenöt évnyi száműzetés után pont egy ilyen szemétdombra kell érkeznie. Sehol egy hot-dog bódé. Ford lehajolt és fölemelt egy rögöt, de semmit se talált alatta, amiért érdemes lett volna sok ezer fényévet utaznia.

– Hát nem érted – magyarázta Arthur – most állok először egy igazi idegen bolygó felszínén... egy egész idegen világ!... Azért kár, hogy csak egy ilyen szemétdomb...

Trillian fázósan húzta össze magát, megborzongott, és a homlokát ráncolta. Esküdni mert volna rá, hogy apró, alig észrevehető mozgást lát a szeme sarkából. Mire odapillantott, csak a mozdulatlan hajót látta.

Néhány másodperccel később megkönnyebbült, mert észrevette, hogy Zaphod az emelkedő pereméről sűrgetően integet feléjük.

Izgatott hangját is meghallották, de a vékony levegőben és az erős szélben nem értették a szavait.

Ahogy feljutottak a meredély tetejére, látták, hogy kör alakú, körülbelül százötven méter átmérőjű kráter peremén állnak. A kráter falait piros és fekete rögök borították. Megálltak, és megnézték az egyiket. Nedves volt és gumyszerű.

Elborzadva állapították meg, hogy friss bálnahús.

A kráter tetején Zaphod várt rájuk.

– Nézzétek – mutatott a kráter belsejére.

A középpontban a magányos ámbráscet szétrobbant teteme hevert. Szegény nem élt elég soká ahhoz, hogy elégedetlen lehessen a sorsával. A csöndet csak Trillian önkéntelen öklendezése zavarta meg.

– Sok értelme nem volna, hogy eltemessük, ugye? – mormogta Arthur, és menten megbánta, hogy megszólalt.

– Gyerünk – mondta Zaphod, és megindult lefelé.

– Igen – mondta Zaphod. – Gyertek, mutatok valamit.

– Innen is látjuk – szabadkozott Trillian.

– Nem ezt – mondta Zaphod. – Valami mást. Gyerünk!

Mindnyájan haboztak.

– Gyertek már! – nógatta őket Zaphod. – Bejáratot találtam.

– Ebbe? – Arthur elborzadt.

– A bolygóba! Föld alatti átjáró. A becsapódó bálna szétverte a falat. Oda megyünk. Az elmúlt ötmillió évben senki se járt erre. Az idő legmélységesebb mélysége vár ránk...

Marvin ismét gúnyos dudorászásba fogott.

Zaphod hátba vágta. Marvin elhallgatott.

Az undortól meg-megborzongva követték Zaphodot a kráter belső oldalán lefelé. Azon igyekeztek, hogy ne is

lássák a gödör szerencsétlen alkotójának szórványait.

– Élet – sóhajtotta Marvin gyászosan. – Akár gyűlöljük, akár nem, izgat bennünket, semmiképp se szeretni való.

A föld beomlott a bálna becsapódási helyén. Aknák és átjáró vágatok hálózata tárult fel, bár többségüket a romok és a húsdarabok eltorlaszolták. Zaphod már hozzálátott, hogy utat nyisson az egyikbe, de Marvin gyorsabban haladt. Pállott levegő csapott ki a folyosó sötét mélyéből. A felkavart por elnyelte Zaphod lámpájának fényét.

– A legendák szerint – mondta – a magratheaiak életük javát a föld alatt töltötték.

– Miért? – kérdezte Arthur. – Túlnépesedett a felszín? Vagy elszennyeződött?

– Nem hiszem – felelte Zaphod. – Inkább csak nem tetszett nekik.

– Biztos vagy benne, hogy tudod, mit csinálsz? – kérdezte Trillian. – Egyszer már megtámadtak minket, ha elfelejtetted volna.

– Figyelj, kölyök! Közlöm veled, hogy a bolygón élők teljes lélekszáma nulla plusz mi négyen, úgyhogy gyerünk csak befele. Öö... hej, földlakó...

– Arthur – jegyezte meg Arthur.

– Igen persze. Mondjuk, itt tudnád tartani ezt a robotot? Biztosítanátok az átjáró innenső végét vagy ilyesmi. Oké?

– Biztosítani? Mitől? Most mondtad, hogy nincs itt senki.

– Jó, persze, csak a biztonság kedvéért.

– Melyikünkéért? A tiétekért vagy az enyémet?

– Tehát rendben. Mehetünk.

Zaphod bemászott az átjáróba, nyomában Trilliannal és

Forddal.

– Remélem, pocsékul érzitek majd magatokat – szólt utánuk panaszosan Arthur.

– Ne aggódj – nyugtatta meg Marvin. – Úgy lesz.

A többiek pillanatok alatt eltűntek a szemük előtt.

Arthur dühösen topogott jobbra-balra. Ráeszmélt, hogy egy bálnatemető nem igazán alkalmas arra, hogy tocsogjanak benne.

Marvin szomorúan végigmérte, aztán kikapcsolta magát.

Zaphod sietve menetelt az átjáróban. Pokolian ideges volt, ezt próbálta leplezni céltudatosan tűnő csörtetése. Körbevillantott a lámpájával. A falakat sötét, hideg csempe borította. Enyészetbűzt lélegeztek.

– Na, mit mondtam! – szólt. – Lakott bolygó. Magrathea. – Továbbgázolt a padlót borító piszokban és szemétben.

A látvány kísértetiesen emlékeztette Trillian a londoni metróra, bár ez a hely kétségkívül nem volt olyan egyenletesen mocskos.

A falak csempeborítását időről időre hatalmas mozaikok szakították meg, csillogó színekből kirakott, egyszerű, szögletes mintázatok. Trillian megállt, hogy alaposabban megnézzé az egyiket, de nem sikerült értelmet belemagyaráznia. Szólt Zaphodnak:

– Hej, mit gondolsz, mik ezek a furcsa szimbólumok?

– Furcsa szimbólumok – mondta Zaphod, vissza se nézve.

Trillian vállat vont, és utána eredt.

Itt-ott egy-egy kis ajtó kisebb kamrákba nyílt a folyosó két oldalán. Ford észrevette, hogy a helyiségek tele vannak gazdátlan számítástechnikai felszereléssel. Az egyikbe

beráncigálta Zaphodot. Trillian is utánuk ment.

– Nézd – mondta Ford. – Azt mondd, ez itt Magrathea...

– Bizony – mondta Zaphod. – A hang is megmondta, nem?

– Jó, ez Magrathea... egyelőre elfogadom. Arról viszont még semmit se mondtál, hogy a fészkes fotonba tudtad megtalálni. Nem hinném, hogy fellapoztál egy csillagatlaszt.

– Kutatás. Kormányarchívumok. Detektív munka. Szerencsés találgatás. Egyszerű.

– Aztán elloptad az Arany Szívet, hogy megkeresd?

– Elloptam, hogy sok mindent megkeressek.

– Sok mindent? – Ford meglepődött. – Mi mindent?

– Nem tudom.

– Tessék?

– Nem tudom, mit keresek.

– Miért nem?

– Mert... mert... azt hiszem, azért, mert ha tudnám, mit keresek, akkor nem tudnám megkeresni.

– Mondd, bolond vagy?

– Ezt a lehetőséget még nem zártam ki – mondta Zaphod nyugodtan. – Csak annyit tudhatok magamról, amennyit az elmém jelenlegi állapotában ki tud bogozni. És az elmém jelenlegi állapota nem túl jó.

Sokáig senki sem szólt. Ford Zaphodra bámult, és szívét eltöltötte az aggodalom.

– Figyelj, öreg barátom, ha azt akarod, hogy... – kezdte Ford.

– Nem, várj egy kicsit... elárulok valamit – mondta Zaphod.

– Sokszor kapkodok összevissza. Eszembe jut egy ötlet, és hej, miért ne, megcsinálom. Eszembe jut, hogy

megválasztatom magamat a Galaxis Elnökének, és úgy is lesz. Jó, persze végiggondolom, hogyan lehet a legjobban megcsinálni, amit akarok, de mindig bevág. Olyan, mintha a Galakticredit hitelkártyádat mindig elfogadnák, holott sose küldöd a csekkeket. És ha elgondolkodom... miért is akarok valamit megcsinálni... meg hogy is jöttem rá a megoldásra... akkor egyre erősebb bennem a vágy, hogy ne törjem a fejem ezen. Mint most is. Komoly erőfeszítésembe kerül, hogy egyáltalán beszélek róla. Zaphod elhallgatott. Csönd volt. Aztán összeráncolta a szemöldökét, és folytatta:

– A múlt éjszaka is emiatt aggódtam. Azon, hogy az agyam egy része nyilván nem működik megfelelően. Olyan az egész, mintha tudtomon kívül valaki más használná az agyamat, hogy jó ötletei legyenek. Ebből következik az a lehetőség, hogy valaki elzárja előlem az agyam egy részét, hogy ne tudjam használni. Törtem a fejem, tudnám-e mindezt ellenőrizni.

Lementem a hajó orvosi fülkéjébe, és rákapcsoltam egy tesztelő programra, amit a Galaktikus Kormány orvosi tisztviselői megcsináltattak, mielőtt elnökjelölésemet hivatalosan jóváhagyták. Semmi eredmény. Legalábbis semmi váratlan. A tesztek kimutatták, hogy okos vagyok, nagy képzelőerővel rendelkezem, felelőtlen vagyok, megbízhatatlan, feltűnősködő, egyszóval semmi, amit ne tudtam volna eddig is. És semmi rendellenesség. Úgyhogy nekiláttam, és további tesztekötöltem ki, teljesen véletlenszerűen. Semmi. Aztán megpróbáltam, hogy az egyik fejemről kapott eredményeket a másikkra illesszem.

Még mindig semmi. Aztán kapkodni kezdtem, mert úgy gondoltam, hogy az egész csupán paranoiás roham, és feladtam. Mielőtt elcsomagoltam volna, megnéztem az egymásra illesztett felvételeket zöld szűrőn át. Emlékszel rá gyerekkoromban is mindig babonás voltam a zöld színnel kapcsolatban, ugye? Merthogy kereskedelmi felderítő naszádokon szerettem volna pilóta lenni.

Ford bólintott.

– És ott volt – folytatta Zaphod. – Világosan, mint a nap. Egy-egy egész szekció mindkét agyam közepén, melyek csak önmagukkal álltak kapcsolatban. Valami gazfickó kiégette az összes szinapszist, és elektronikusan körbenyeste azt a két jókora darab szürkeállományt.

Ford megrendülten bámulta. Trillian elfehéredett.

– Valaki ezt tette veled? – suttogta Ford.

– Igen.

– Ki volt az? És miért?

– Hogy miért? Csak találgatni tudok. De azt tudom, hogy ki volt az a gazember.

– Tudod? Honnan?

– Mert beleégette a monogramját az elroncsolt szinapszisokba. Otthagyta nekem, hadd lássam.

Ford elszörnyedve meredt rá; érezte, hogy lúdbőrözik az egész teste.

– Monogram? Az agyadba égetve?

– Igen.

– Miféle monogram, az ég szerelmére?!

Zaphod csöndben nézte egy darabig. Aztán elfordult.

– Z.B. – mondta halkán.

E pillanatban becsapódott mögöttük az acélajtó, és gáz ömlött a kamrába.

– Majd később elmondom – fuldoklott Zaphod.
Mindhárman elájultak.

21. fejezet

Arthur kedvetlenül kószált Magrathea felszínén.

Ford előzékenyen nála hagyta a Galaxis Útikalauzt, hogy legyen mivel múlatnia az időt. Vaktában megnyomott néhány gombot.

A GALAXIS Útikalauz rendkívül egyenetlenül szerkesztett kiadvány, tele olyan passzusokkal, melyek felvétele annak idején jó heccnek tűnt a szerkesztők számára.

Ezek egyike (erre bukkant Arthur) Veet Voojagig állítólagos tapasztalatait adja elő. Veet Voojagig a Maximegalon Egyetem csendes, fiatal diákja volt. Ragyogó tudományos pályafutás előtt állt. Ősfilológiát, transzformációs etikát és a történelemszemlélet hullámharmónikus elméletét tanulmányozta. Egy éjszaka, midőn Zaphod Beeblebroxszal egyik Pángalaktikus Gégepukkasztót a másik után itták, Veet Voojagig a fejébe vette, hogy utánajár, mi is történt azzal a rengeteg golyóstollal, amit az elmúlt évek során vásárolt.

Aprólékos kutatómunka következett. Veet Voojagig végiglátogatta a golyóstoll-fogyatkozás összes galaktikus nyilvántartását. Végül furcsa kis elmélettel állt elő, amely akkoriban egészen megragadta a lakosság fantáziáját. Eszerint valahol a kozmoszban, a humanoidok,

hüllőszerűek, halszerűek, sétáló faalkatúak és a kék szín szuperintelligens árnyalatai által lakott bolygók mellett létezik egy olyan bolygó is, melyen a golyóstoll-életforma uralkodik. Az elhagyott golyóstollak e bolygó felé vették útjukat, csöndesen átsurrantak a tér rejtett alagútjain oda, ahol – tudták – a golyóstoll-lét örömei várnak rájuk, golyóstollhoz méltó izgalmak és kihívások, mindaz, ami kijár nekik egy jóléti golyóstolltársadalomban.

Mindez pompás és kellemes volt, amíg elmélet maradt. Ám Veet Voojagig egyszer csak bejelentette, hogy meg is találta ezt a bolygót. Sőt maga is dolgozott ott egy darabig: egy olcsó, zöld, nyomógombos golyóstoll-családnál sofőrködött. Nyilatkozata után zártosztályra került, könyvet írt, ezt agyonhallgatták, száműzetésre ítélték adócsalásért, ami a jól megérdemelt sorsa azoknak, akik nyilvánosan csinálnak bolondot magukból.

Egyszer aztán expedíciót küldtek oda, ahol Voojagig nyilatkozata szerint a golyóstollak bolygója található. Az expedíció csupán egy aprócska égitestet talált a jelzett ponton, rajta egyetlen öregemberrel, aki ismételten kijelentette, hogy hazugság az egész. Később azonban kiderült, hogy az öregember nem mondott igazat.

Két kérdés mindenesetre azóta is tisztázatlan. Az egyik, hogy honnan kerül évente 60000 titokzatos altair dollár az öregember bankszámlájára Brantivog bolygóján. A másik természetesen Zaphod Beeblebrox virágzó használtgolyóstoll-kereskedése.

Arthur itt letette a könyvet.

A robot teljesen mozdulatlanágban ült a helyén.

Arthur felállt, és a kráter tetejéhez sétált. Aztán körbejárt a kráter tetején. Megbámulta a magratheai fenséges kettős naplementét.

Visszabandukolt a kráterbe. Felébresztette a robotot, mert még egy mániás-depressziós robot is jobb beszélgetőtárs a semminél.

– Esteledik – mondta. – Nézd, robot, jönnek a csillagok felfelé.

A sötét ködök belsejéből kevés csillag látszik, azok se nagyon, de azért látszottak.

A robot engedelmesen megnézte őket, aztán visszafordult.

– Látom – mondta. – Pocsék.

– De az a naplemente! Legvadabb álmaimban se láttam ehhez foghatót! Az a két nap! Mintha tűzhegyek formának az űrben.

– A két napot is láttam. Ócskaság.

– Nekünk otthon csak egy napunk volt – Arthur rendületlenül beszélt. – Tudod, arról a bolygóról jöttem, amit Földnek hívnak.

– Hogyne tudnám. Folyton ezt hajtogatod. Rettenetesen hangzik.

– Szó sincs róla, gyönyörű hely volt.

– Voltak rajta óceánok?

– Ó, hogyne – sóhajtott Arthur. – Hatalmas, széles, hullámszó, kék óceánok...

– Ki nem állhatom az óceánokat – mondta Marvin.

– Mondd csak – érdeklődött Arthur. – Jól kijössz a többi robottal?

– Gyűlölöm őket. Hova mégy?
Arthurnak elege volt. Feltápázkodott.
– Sétálok még egyet – felelte.
– Meg tudod érteni – mondta Marvin. Egy másodperccel később elaludt, de előtte még megszámolt ötszázkilencvenhétmillió bárányt.
Arthur erőteljesen csapkodta magát a karjaival, hogy vérkeringését lelkesebb munkavégzésre buzdítsa. Visszakutyagolt, felfelé a kráter falán.
A légkör nagyon vékony volt, hold se sütött, így a sötétség egykettőre beállt. Nem csoda, hogy Arthur egyenesen belesétált az öregemberbe, mielőtt észrevette volna.

22. fejezet

Az öregember Arthurnak háttal figyelte, amint az utolsó fénysugár is elenyészik a horizont feketesége mögött. Egyszerű szürke köpenyt viselt. Magas, éltesebb ember volt. Amikor megfordult, arca vékonynak és finom vonásúnak látszott, gondterheltnak, de együttérzőnek, az a fajta arc volt, akinek a gazdájával az ember szívesen köt üzletet. Egyelőre azonban nem fordult meg, még Arthur meglepett kiáltására sem.

Hamarosan a két nap legutolsó sugarai is eltűntek. A férfi megfordult. Arcát még mindig megvilágította valami. A fény forrását keresve Arthur néhány méterrel odább kis gépet látott. Légpárnás járműnek vélte, mely halvány fénykört vetett maga köré.

Az öregember szeme szomorúnak látszott.

– Hideg éjszakát választottál, hogy meglátogasd halott planétánkat – mondta.

– Ki... kicsoda maga? – hebegte Arthur.

Az öregember elfordította a fejét. Ismét szomorúság tükröződött az arcán.

– A nevem nem fontos.

Megint eltöprengett. Szemlátomást nem érezte sürgősnek az eszmecserét. Arthur zavarodottan állt.

– Én... ööö... megijesztett – mondta félszegen.

A férfi visszafordult, ránézett, és kissé felvonta a szemöldökét.

– Hmmm?

– Mondom, megijesztett.

– Nincs mitől félned. Nem bántlak.

Arthur a homlokát ráncolta.

– Hiszen maga ránk lőtt! – Tudja, a rakéták...

Az ember a kráterbe bámult. Marvin szemsugara halványvörös árnyékokat vetett a hatalmas bálnatetemre.

Az ember kuncogott.

– Automata rendszer – mondta és felsóhajtott.

– A bolygó mélyében ősi agyközpontok számlálják a borongós évmilliókat. A kor súlyosan nehezedik poros adattáiraikra. Gondolom, megörültek az alkalomnak. Nagy esemény ez nekik.

Zordan rámeredt Arthurra, és így szólt:

– Magam is nagy híve vagyok ám a tudománynak.

– Ó... ööö, valóban? – Arthurt mindinkább zavarba ejtette az öreg furcsa, udvarias modora.

– Ó, igen! – Az öreg végképp elhallgatott.

– Ööö... – Arthur úgy érezte magát, mint a rajtakapott házasságtörő, ha a váratlanul hazatérő megcsalt férj csupán nadrágot vált, néhány üres megjegyzést tesz az időjárásról, majd távozik.

– Feszélyezettnek látszol – jegyezte meg az öregember udvarias aggodalommal.

– Ööö... nem... de. Tulajdonképpen, tudja, nemigen számítottunk arra, hogy találunk valakit a bolygón. Mintha arról lett volna szó, hogy mindenki meghalt, vagy ilyesmi...

– Meghalt? – mondta az öregember. – Ugyan, dehogy. Csupán aludtunk.

– Aludtak? – hitetlenkedett Arthur.

– Igen, a gazdasági válság miatt. – Az öregember szemlátomást füttyölt arra, mennyit ért Arthur abból, amit hall. Arthur újabb társalgási kísérletet tett:

– Ööö, gazdasági válság?

– Hát amikor ötmillió évvel ezelőtt összeomlott a Galaxis gazdasága. És ha figyelembe vesszük, hogy a méret utáni bolygókészítés alapvetően mégiscsak luxuscikk... Szünetet tartott, és Arthurra nézett.

– Tudod ugye, hogy mi bolygókat építettünk? – kérdezte méltósággal.

– Hát hogyne – mondta Arthur. – Kapiskálom...

– Lenyűgöző szakma! – Az öregember szemébe sóvárgás költözött. – A partvidékek készítését szerettem a legjobban. Végtelen örömet szerzett a fjordok kicsipkézése... – Megpróbált visszatalálni az eredeti kerékvágásba. – Amikor a recesszió kezdődött, úgy láttuk, sok kellemetlenségtől megkíméljük magunkat, ha egyszerűen

átalusszuk. Így hát beprogramoztuk a komputereket, hogy keltsenek fel minket, ha vége a recessziónak.

Az öregember udvariasan elnyomta ásítását, aztán folytatta:

– A komputereket a Galaktikus Részvénytőzsde árindeksével vezéreltük. Meghagytuk nekik, hogy csak akkor ébresszenek fel minket, ha a többiek már fellendítették a gazdaságukat ahhoz, hogy újfent megengedhessék maguknak a mi meglehetősen igényes szolgáltatásainkat.

Arthur, a Guardian rendszeres olvasója, mélységesen megdöbbsent.

– Eléggé kellemetlen viselkedés, nem gondolja?

– Valóban? – tudakolta szelíden az öreg. – Sajnos kissé távol kerültem a társasági normáktól. – A kráter fenekére mutatott. – Tiéd az a robot? – kérdezte.

– Nem – hangzott fémesen a kráterből. – Én az enyém vagyok.

– Már ha robotnak lehet nevezni – mormogta Arthur. – Inkább elektronikus duzzogógép.

– Hozd magaddal! – Arthur meglepetten vette tudomásul az erély felhangjainak megjelenését az öregember hangjában. Szólt Marvinnak, aki felkapaszkodott az emelkedőn. Szívet tépően sántított mindkét makkegészséges lábára.

– Ha jobban meggondolom – mondta az öregember – inkább hagyd itt. Neked viszont velem kell jönnöd. A kilátások nagyszerűek. – A járműve felé fordult, mely, noha semmiféle észrevehető utasítást nem kapott, lassan feléjük úszott a sötétségén át.

Arthur Marvint nézte, aki rosszkedvűen zsémbelve arrébb sántikált, és visszakecmergett a kráterbe.

– Gyere – intett az öregember. – A végére kell járnunk.

– Minek a végére? – kérdezte Arthur értetlenül.

– Hogy hívnak, ember?

– Dent. Arthur Dent.

– A végére kell járnunk – ismételte az öregember szigorúan. – Arthur Dent végére. Ez tulajdonképpen fenyegetés. – A vágyakozás ismét megjelent fáradt, megtört tekintetében. – Sosem voltam különösebben tehetséges a fenyegetések terén, de úgy mondják, fölöttébb hatékonyak lehetnek.

Arthur pislogott.

– Micsoda rendkívüli személyiség – motyogta maga elé.

– Hogy tetszik mondani?

– Ó, semmi, elnézést! – Arthur megzavarodott. – Hová megyünk?

– A légikocsimba – mondta az öregember, és intett Arthurnak, hogy szálljon be a járműbe, amely közben csöndesen melléjük ért.

– A bolygó legmélyébe megyünk, ahol fajunk most éled újra ötmillió éves álmából. Magrathea felébred.

Arthur önkéntelenül megborzongott, ahogy az öregember mellé ült. Az idegenség, az éjszakába süvítő jármű csöndes himbálódzása nyugtalanította.

Az öregemberre nézett, akinek arcát megvilágította a műszerfal parányi lámpáinak halvány fénye.

– Bocsánat, tulajdonképpen hogy hívják magát? – kérdezte Arthur.

– Engem? – Az öregember szemébe ismét beköltözött a szomorúság. – Az én nevem. – mondta – az én nevem Sziartibartfaszt.

Arthur csaknem megfulladt.

– Hogy tetszett mondani? – habogta.

– Sziartibartfaszt – ismételte meg halkán az öregember.

– Sziartibartfaszt?

Az öregember méltóságteljesen nézett rá.

– Nem fontos – mondta.

A légikocsi keresztülvitorlázott az éjszakán.

23. fejezet

Fontos és közismert tény, hogy a látszat olykor csal. Például a Földön az ember mindig szentül hitte, hogy intelligensebb a delfinnél, mivel oly sok mindent elért: feltalálta a kereket, New Yorkot, a háborút, egyebeket, mialatt a delfinek csak vidáman lubickoltak. A delfinek ezzel szemben azt hitték, hogy sokkal intelligensebbek az embernél – pontosan a fenti okok miatt.

Érdekes módon a delfinek réges-rég tudták, hogy küszöbön áll a Föld megsemmisítése. Számos hiábavaló erőfeszítést tettek, hogy az emberiséget figyelmeztessék a veszélyre, de kapcsolatteremtési kísérleteiket az emberek mulatságos futball-labda-trükknek meg füttyögő halacskakoldulásnak vették.

A delfinek végül is feladták a reményt, és nem sokkal a Vagonok érkezése előtt távoztak a Földről.

A legeslegutolsó delfinüzenetet is félreértelmezték az

emberek. Azt hitték, hogy meglepően kimunkált, karikán keresztül végrehajtott kettős hátrabukfencez látnak, miközben a delfinek az Egyesült Államok himnuszát is elfütyülik. Az üzenet valójában ez volt: Viszlát, és még egyszer kösz a halakat!

Valójában a Földön csak egy faj volt a delfineknél is intelligensebb. E faj tagjai idejük nagy részét magatartáskutató laboratóriumokban töltötték, forgókerek belsejében rohangáltak, és hátborzongatóan elegáns, kifinomult kísérleteket folytattak az emberrel. Az a tény, hogy az ember ezt a kapcsolatot is teljesen félreértelmezte, fontos részét képezte e lények terveinek.

24. fejezet

A légekocsi hangtalanul repült a hideg sötétségen át. Halvány fény Magrathea mélységes éjszakájában. A kocsi sebesen suhant. Az öregember szemlátomást gondolataiba merült, s mikor Arthur egy-két társalgási kezdeményezést tett, a férfi megérdeklődte, hogy Arthur elég kényelmesen érzi-e magát. Arthur válaszát azonban meg sem hallotta.

Arthur megpróbálta felbecsülni a kocsi sebességét, de a tökéletes feketeség semmi támpontot nem kínált. A mozgás érzete olyan csekély volt, mintha alig haladnának. Halvány fényfolt jelent meg a messzi távolban. Néhány másodperc alatt annyira megnőtt, hogy Arthurnak éreznie kellett a kolosszális sebességet, mellyel feléjük rohant. Törte a fejét, miféle jármű lehet az. Hiába bámulta azonban,

nem tudta kivenni az alakját. Arthur hirtelen megdermedt a réműlettől, mert a légikocsi lebillentette orrát, és éles kanyarral a másik jármű felé fordult. Az összeütközés elkerülhetetlennek látszott. A két jármű relatív sebessége hihetetlenül nagy volt. Arthurnak arra is alig maradt ideje, hogy visszafojtsa a lélegzetét, és már túl is voltak az „ütközésen”. Mindössze annyit észlelt, hogy eszeveszett ezüst villódzás veszi körül a kocsit. Hátrafordult. A messzeségben gyorsan távolodó fekete pontot látott. Jó pár másodpercig tartott, míg megértette, hogy mi történt.

A légikocsi iszonyú sebességgel egy alagútba száguldott, ők tehát az alagút szájával találkoztak. Az ezüstös villódzást az alagút fala keltette, ahogy elsüvítettek mellette.

Arthur becsukta a szemét, és rettegett.

Meg se próbálta felbecsülni, mennyi idő telt el, mígnem a kocsi lassított. Nem sokkal később érezte, hogy szép lassan meg is állnak.

Kinyitotta a szemét.

Még mindig az ezüst alagútban voltak. Kanyargó útvonaluk mintha együvé tartó alagutak kusza hálózatán kígyózott volna keresztül. Végül egy hajlított-acél-idomokkal borított kisebb kamrában álltak meg. Több alagút is végződött itt. A távolabbi oldalon nagyméretű fényfolt látszott, benne idegesítő halvány fény vibrált. Mintha csak bosszantani akarná a szemet, képtelenség volt élesen ránézni vagy megállapítani, milyen messze van. Arthur nagyot tévedve úgy vélte, hogy talán ultraibolya fényt lát.

Szartibartfaszt megfordult, és ünnepélyes arcot vágva Arthurra nézett.

- Földlakó – mondta –, Magrathea szívében vagyunk.
- Miből jött rá, hogy földlakó vagyok? – tudakolta Arthur.
- Hamarosan megtudod – felelte az öregember gyengéden. – Legalábbis – hangjában itt némi kétely érződött –, többet tudsz meg, mint eddig.

Aztán így folytatta:

- Jobb, ha figyelmeztetek, hogy a hely, ahová most belépünk, nincs Magratheán a szó szoros értelmében. Ahhoz kicsit talán... túl nagy. Olyan kapun haladunk majd át, mely roppant kiterjedésű hipertérbe vezet. Lehet, hogy kellemetlennek találod.

Arthur riadtan sóhajtozott.

Szartibartfaszt megérintett egy gombot, és csöppet se megnyugtatóan megjegyezte:

- Engem ilyenkor mindig kitör a frász.

A kocsi egyenesen belesüvített a halvány fényfoltba, és Arthur hirtelen egész pontos képet alkotott magának arról, hogy milyen a végtelen.

Pedig nem is volt igazán végtelen. Az igazi végtelen lapos és unalmas. Az igazi végtelen olyan, mint az éjszakai égbolt: a távolság felfoghatatlan, és ezért semmitmondó. A helyiség, melyben a kocsi felbukkant, semmiképpen sem volt végtelen nagy, csupán nagyon-nagyon-nagyon nagy, olyan nagy, hogy végtelenebbnek látszott az igazi végtelennél.

Arthur érzékei pattogtak és kinyúltak. Tudta, hogy a légikocsi hallatlan sebességekre képes, mégis lassúnak érezte, ahogy a kocsi átkúszik a puszta levegőn, maga mögött hagyva az átjárót, mely láthatatlan tűhegyként olvadt

bele a mögöttük ragyogó falba.

A fal.

A fal dacolt a képzelettel: megbabonázta és legyőzte. A fal olyan bénítóan hatalmas és lapos volt, hogy teteje, alja és oldalai egyaránt a távolság ködébe veszttek. Sokkolóan szédítő volt.

Teljesen síknak tűnt. A legpontosabb lézeres mérőberendezés mutathatta volna csak ki, hogy a látszólag a végtelenbe nyúló fal, mely szédítő messzeségekbe futott és oly simán terült szét, nem sík, hanem ívelt: tizenhárom fénymásodperccel odébb ismét egyesül önmagával. Más szóval a fal egy üreges gömb belső oldala volt – egy hárommillió mérföld átmérőjű és káprázatos fényben fürdő gömb fala.

– Isten hozott! – szólalt meg Szartibartfaszt, miközben a paránynak ható, háromszoros hangsebességgel száguldó légikocsi alig érzékelhetően kúszott előre az örjítően tágas térben. – Isten hozott – mondta – az üzemcsarnokunkban!

Arthur gyötrődve ámuldozott. Felmérhetetlen távolságra tőle a fény és anyag finom szövedékében furcsa függesztékek lógtak, mint az ürbe kiakasztott, gömbölyű árnyak.

– Látod – mondta Szartibartfaszt – itt készítjük planétáink többségét.

– Azt akarja mondani – Arthur küszködött a szavakkal – hogy újra elindítja az egészet?

– Ó, dehogy, az ég óvjon tőle! – tiltakozott az öregember. – A Galaxis messze nem elég gazdag ahhoz, hogy fenntartsen minket. Nem, csupán egyetlenegy, ám szerfelett különleges feladat végett ébresztettek fel bennünket.

Megbízóink rendkívüli... más dimenzióból származó lények. Talán számokra is érdekes lesz... ott a távolban, éppen előttünk.

Arthur sokáig meresztette a szemét, mígnem észrevette a lebegő szerkezetet. Valóban ez volt az egyetlen dolog, mely körül az aktivitás jelei látszóttak, bár ez is inkább tudat alatti érzékelés, mintsem kézzelfogható konkrétum volt.

E pillanatban éles fény villant fel a szerkezeten, és élesen kirajzolta a felszínen születő formákat. Arthur számára ismerősek voltak e formák. A durván odapötytyentett idomok oly közel álltak hozzá, mint a szavak hangalakja, mint fejében a gondolatok. Másodpercekig döbbenten ült. Agyában egymást kergették a képzetek: szerettek volna letelepedni és tartalmat nyerni.

Elméjének egyik része azt súgta, hogy nagyon is jól ismeri mindazt, amit lát, és amit a formák jelentenek. A másik rész viszont – igen józanul – megtagadta e nézet szentesítését, sőt e tekintetben minden felelősséget elhárított magától.

Újabb villanás következett, és kételynek többé nem volt helye.

– A Föld... – suttogta Arthur.

– A Kettes Számú Föld hogy egész pontosak legyünk – mondta Szlartibartfaszt vidáman. – Az eredeti dokumentációnk alapján másolatot készítünk.

Hosszabb csend állt be.

– Azt akarja nekem bemagyarázni – Arthur most lassan, nagy önfegyelemmel beszélt – hogy eredetileg... maguk készítették a Földet?

– Hát persze – mondta Szlartibartfaszt. – Van ott egy hely,

valami Norvégiának hívják. Nem jártál arra?

– Nem – felelte Arthur – nem.

– Kár – mondta Szlartibartfaszt – azt én csináltam. Még díjat is kaptam érte. Gyönyörűen fodrozott partszegélyek. Roppantul bánkódtam, amikor a pusztulásáról értesültem.

– Maga roppantul bánkódott!

– Hogyne. Még öt perc, és sokkal kisebb a kár. Megdöbrentő ügyetlenség volt.

– Hhee? – mondta Arthur.

– Az egerek nagyon megharagudtak.

– Az egerek nagyon megharagudtak?

– Nagyon – biztosította az öregember szelíden.

– Na igen, és azt hiszem, a kutyák, a macskák és a kacsacsőrű emlősök is meg...

– Csakhogy, tudod, nem az ő pénzük bánta.

– Nézze – mondta Arthur. – Nem egyszerűsíteni le a dolgokat a maga számára, ha én minden további nélkül feladnám, és most rögtön megbolondulnék?

A légikocsi kis ideig kínos csendben szállt tovább. Aztán az öregember türelmes magyarázatba fogott:

– Földlakó, a te szülőbolygódat az egerek rendelték meg nálunk. Ők irányították. A bolygó öt perccel azelőtt semmisült meg, hogy teljesült volna a cél, amiért megépítettük. Ezért kell újat építenünk.

Arthur agyában csak egy szó vert visszhangot.

– Az egerek? – kérdezte.

– Hát ki más, földlakó?

– Megbocsásson, de azokról a kis fehér, szőrös bigyókról beszélünk, a sajtmaniával meg a korai hatvanas évek

kabaréiban az asztalon sikoltozó nőkkel?

Szartibartfaszt udvariasan köhögött.

– Földlakó – mondta – beszédmodod néha nehezen követhető. Ne feledd, öt és fél millió éve alszom idebenn Magrathea bolygójában, és keveset tudok ezekről a korai hatvanas évekbeli kabarékról. A lények, akiket egereknek nevezel, bizony nem azok, amiknek látszanak. Hatalmas, pándimenzionális, szuperintelligens lények ők, az egerek pedig az ő betüremkedésük a mi dimenzióinkba. Az egész felhajtás a sajttal meg a sikoltozással csak álcázás.

Az öregember szünetet tartott, majd együttérző homlokráncolással folytatta:

– Attól tartok, kísérleteztek veletek.

Arthur ezen elgondolkodott, majd felderült a képe.

– Ó, dehogya – mondta. – Már látom a félreértés forrását. Nem, nézze, valójában az történt, hogy mi végeztünk kísérleteket rajtuk. Gyakran használták őket a viselkedés-
lélektani kutatásokban, Pavlov meg az összes többi. Igazából az egereket mindenféle vizsgálatnak vetették alá; meg kellett tanulniuk hogyan kell csöngőket megnyomni, labirintusokban futkosni meg minden, hogy a tanulás egész folyamatának vizsgálhassák a természetét. Megfigyeltük a viselkedésüket, és ebből mindenféle következtethettünk a magunkéra vonatkozóan.

Arthur elhallgatott.

– Micsoda elmeél... – mondta Szartibartfaszt – valóban csak csodálni lehet.

– Mit?

– Hogyan is álcázhatnák jobban valódi természetüket, s

irányíthatnának egyszersmind titeket? Hirtelen elfutnak a labirintus rossz oldala mentén, a nem megfelelő sajtodarabkát választják, váratlanul holtan esnek össze a mixomatózistól... ha finoman adagolják, a kumulatív hatás elsöprő erejű.

Hatásszünetet tartott.

– Látod, földlakó, ezek aztán a hiperintelligens, pándimenzionálisan zseniális lények. A ti bolygók és rajta minden ember egyetlen organikus számítógépet alkotott, melyen egy tízmillió éves kutatási programot futtattak le... Hadd mondok el az egészet. Kissé hosszadalmas lesz.

– Az időhiány – jegyezte meg Arthur – pillanatnyilag nem szerepel a legégetőbb gondjaim között.

25. fejezet

Az élet természetesen számos problémát vet fel. A legközismertebbek, hogy miért születünk a világra, miért halunk meg, miért szeretnénk a közbülső idő túlnyomó részét kvarcórák viselésével tölteni?

Sok-sok millió évvel ezelőtt hiperintelligens és pándimenzionális lények egy faja (akiknek fizikai megnyilvánulása a saját pándimenzionális világegyetemükben nem is különbözik olyan nagyon a mienktől) annyira megelégette az élet értelme körüli állandó szócséplést, mely minduntalan megszakította a Brokiánus Ultra krikettpartikat, pedig ez volt a kedvenc időtöltésük (különös játék; minden látható ok nélkül nyakon kell vágni a másikat, aztán elfutni), hogy a hiperintelligens,

pándimenzionalis lények úgy döntöttek, leülnek, és egyszer s mindenkorra tisztázzák ezeket a dolgokat.

Építettek hát maguknak egy döbbenetes méretű szuper komputert, mely oly bámulatosan intelligens volt, hogy még be sem kötötték az adattárolóit, máris eljutott a Gondolkodom, tehát vagyok-tól a rizspuding és a jövedelemadó létezésének levezetéséig. Csak ekkor tudták kikapcsolni.

Akkora volt, mint egy kisváros.

Legfontosabb egységeit a külön erre a célra tervezett igazgatói irodában helyezték el, a hordozóul szolgáló hatalmas ultramahagóni vezérigazgatói íróasztalt a legfinomabb ultravörös szattyánbőr borította. A sötét szőnyeg diszkrét luxusát egzotikus cserepes növények emelték ki. A helyiséget a számítógépes programozás hőskorának nagyjairól és családtagjaikról készített, ízlésesen gravírozott portrék díszítették, a hatalmas ablakok fákkal körülvett köztérre néztek.

A Nagy Bekapcsolás napján két méltóságteljesen öltözött programozó érkezett, hónapok alatt aktatáska.

Diszkrétan bevezették őket az irodába: Mindketten tudatában voltak annak, hogy fajuk egészét képviselik történelmük csúcspontján, mindazonáltal higgadtan viselkedtek. Tisztelettudóan helyet foglaltak az íróasztal előtt, kinyitották táskáikat, és elővették bőrből kötött jegyzettömbjeiket.

A programozókat Lunkwillnak és Fooknak hívták. Kis ideig az alkalomhoz illő némaságban üldögéltek, majd Lunkwill társára nézett, előrehajolt, és megérintett egy pici fekete

kapcsolót.

A lehető legfinomabb zümmögés jelezte, hogy a hatalmas komputer máris teljes készenlétben van.

Pár pillanat múlva telten zengő, mély hangján megszólította őket.

Így szólt:

– Vajh mi lehet ama hatalmas feladat, melynek elvégzésére életre hívtatok engem, Bölcs Elmét, a tér és idő világegyetemének második legnagyobb komputerét?

Lunkwill és Fook meglepetten pillantottak egymásra.

– A feladatod, ó, komputer... – kezdte Fook.

– Nem, várj egy cseppet, itt valami nincs rendben – mondta Lunkwill aggodalmasan. – Minden idők egyértelműen legnagyobb komputerét terveztük, s nem érjük be holmi második helyezettel. Bölcs Elme – szólította meg a komputert –, tán nem az vagy, aminek terveztünk, minden idők legnagyobb és leghatalmasabb Komputere?

– A második legnagyobbként jellemeztem magam – dübörögte Bölcs Elme – és az is vagyok.

A két programozó újabb aggodalmas pillantást váltott. Lunkwill megköszöri a torkát.

– Itt valami hiba van – mondta. – Talán nem vagy nagyobb Komputer, mint a maximegalóniai Milliárd Gargantuagy, mely egyetlen ezred másodperc alatt megszámlálja az atomokat egy csillagban?

– Milliárd Gargantuagy? – szólt Bölcs Elme leplezetlen megvetéssel. – Golyós számológjáték... említést se tégy róla!

– És nem vagy – hajolt előre izgatottan Fook – nagyobb

analitikus, mint Googleplex Gondolkodó Csillaga a Fény és Zsenialitás Hetedik Galaxisában, mely képes arra, hogy minden egyes homokszemcse röppályáját kiszámítsa Dangabrad Béta öthetes homokviharaiban?

– Öthetes homokvihar? Piha! – bosszankodott Bölcs Elme.

– Tőlem kérned ezt, éppen tőlem, ki magának a Nagy Bummnak az atomi vektorairól elmélkedem? Kikérem magamnak, hogy zseb kalkulátorokkal egy napon emlegessenek!

A két programozó kínos csendben üldögélt. Aztán Lunkwill újfent előrehajolt.

– Talán nem vagy démonibb vitatkozó – kérdezte – mint a Nagy Univulgáris Hiperlobikus Neutron Pörlekedő a Ciceronicus 12-ről, más néven a Varázsos és Kifáraszthatatlan?

– A Nagy Univulgáris Hiperlobikus Neutron Pörlekedő? – Bölcs Elme gondosan végigropogtatta az összes r hangot – képes lebeszélni az arktureánus Mega Szamárról mind a négy lábát... ám ezután csakis én tudom rávenni a Szamarat, hogy tegyen egy sétát nélkülük.

– Akkor hol a probléma? – kérdezte Fook.

– Sehol – felelte Bölcs Elme, és hangja egyre gazdagabban csengett. – Egyszerűen én vagyok a Tér és Idő Világegyetemének második legnagyobb komputere.

– Miért csak második? – makacskodott Lunkwill – Miért ragaszkodsz a másodikhoz? Tán csak nem a Multigeniális Eszevágtronikus Óriás Elmélkedőre vagy éppen a Filozomatronra gondolsz?

Megvető fények villantak át a komputer konzolján.

– Egyetlen algoritmust se kívánok ezekre a kibernetikus sarlatánokra vesztegetni! – zúgta. – Nem másról beszélek, mint arról a komputerről, mely utánam lesz majd eljövendő! Fook kezdte elveszíteni a türelmét. Morogva lökte félre a jegyzetkönyvét.

– Azt hiszem, ez az egész értelmetlenül messianisztikussá válik.

– Semmit se tudtok az eljövendő időről – nyilatkoztatta ki Bölcs Elme. – Én azonban képes vagyok arra, hogy a jövő valószínűségeket infinitezimális deltaáramlatait is bejárjam zsigeráramkörökben, láthatom, hogy egy napon eljön majd a komputer, melynek operációs paramétereit kiszámíthatni oly megtiszteltetés lesz, melyre én méltatlan vagyok, ám az én küldetésem lesz, hogy megtervezzem őt. Fook mélyen felsóhajtott, és Lunkwillre nézett.

– Feltehetjük végre a kérdést? – kérdezte.

Lunkwill intett, hogy várjon.

– Miféle Komputerről beszélsz? – kérdezte.

– Nem beszélek erről egyelőre többet – jelentette ki Bölcs Elme. – Most pedig kérdezzétek meg, amit akartatok, hogy működhessek végre. Szóljatok!

Összenéztek, és vállat vontak. Fook összeszedte magát.

– Ó, Bölcs Elme – kezdte. – A probléma, melynek megoldására megalkottunk téged, a következő. Azt akarjuk, hogy közöld velünk... – várt egy kicsit – a Választ!

– Választ? Ugyan mire?

– Az Élet! – mondta Fook.

– A Mindenség! – mondta Lunkwill.

– Meg Minden – mondták együtt.

Bölcs Elme gondolkodott ezen egy keveset.

– Ravasz.

– Meg tudod csinálni?

Újabb jelentőségteljes csend.

– Igen – felelte végül Bölcs Elme. – Meg tudom csinálni.

– Tehát létezik válasz? – kérdezte Fook visszafojtott lélegzettel.

– Egyszerű válasz? – tette hozzá Lunkwill.

– Igen. Az Élet, a Mindenség Meg Minden. Létezik válasz.

Csakhog – tette hozzá – gondolkodnom kell rajta.

A pillanat varázsát ekkor hirtelen felfordulás törte meg. Az ajtó kipattant. A hasznavehetetlen személyzet félretaszigálva két dühös férfi rontott a szobába. Mindketten a Cruxwan Egyetem durva, fakókék köpenyét és övét viselték.

– Bebocsáttatást követelünk! – kiáltott a fiatalabbik, és könyökét egy bájos fiatal titkárnő torkába döfte.

– Gyerünk – kiabálta a másik – nem rekeszthettek ki minket! – és egy kezdő programozót az ajtó mögé lökött.

– Követeljük, hogy ne rekeszthessetek ki minket – rikoltzott a fiatalabbik, jöllehet bentebb már nem is lehettek volna, a bentiek pedig lemondtak arról, hogy megállítsák őket.

– Kik vagytok? – kérdezte Lunkwill, és dühösen felállt. – Mit akartok?

– A nevem Majikthise! – jelentette be az öregebbik.

– Én pedig követelem, hogy Vroomfondel vagyok! – harsogta a fiatalabbik.

Majikthise Vroomfondelre támadt.

– Jó, jó – mondta. – Ezt speciál fölösleges követelned.
– Rendben! – ordította Vroomfondel, és ököllel verte a legközelebbi asztal lapját. – Vroomfondel vagyok, és ez nem követelés, ez szilárd tény! És mi szilárd tényeket követelünk!

– Szó sincs róla! – tört ki Majikthise bosszúsan. – Egészen pontosan ez az, amit nem követelünk!

Vroomfondel levegőt is alig vett, máris harsogta:

– Nem követelünk szilárd tényeket! Amit követelünk, az a szilárd tények teljes hiánya. Követelem, hogy vagy Vroomfondel vagyok vagy sem!

– Végül is mi az ördögöt akartok itt? – Fook teljesen kikelt magából.

– Mi vagyunk – mondta Majikthise – a Filozófusok.

– Vagy éppen ellenkezőleg! – intett figyelmeztetően Vroomfondel a programozók felé.

– Igenis azok vagyunk – ragaszkodott hozzá Majikthise. – Teljesen egyértelműen a Filozófusok, Bölcsék, Szellemi Nagyságok és egyéb Gondolkodó Személyiségek Egyesült Unióját képviseljük, és azt akarjuk, hogy ezt a gépet kapcsolják ki, mégpedig most rögtön.

– Miért? – kérdezte Lunckill.

– Megmondom én, pajtás – mondta Majikthise. – Demarkáció. A demarkáció a probléma.

– Követeljük – kiáltozott Vroomfondel – hogy a demarkáció a probléma! Követeljük, hogy a demarkáció nem probléma!

– Bízhatok továbbra is a gépekre az összeadást – figyelmeztetett Majikthise. – Ami viszont az örök

igazságokat illeti, azokat mi majd szépen elintézzük. Sürgősen ellenőrizd a jogi állásodat, pajtikám. A törvény értelmében a Végső Igazság Keresése egyértelműen azoknak a gondolkodóknak az előjoga, akik ebből élnek. Valamelyik rohadt gép fogja magát, és megtalálja a Választ, mi meg repülünk az állásunkból. Úgy értem, mi itt fél éjszakákon át azon vitázunk, hogy van-e Isten vagy nincs, erre ez az átkozott masina fogja magát, és reggelre odaadja a rohadt telefonszámát is.

– Úgy van – bömbölte Vroomfondel. – Egyértelműen kijelölt területeket követelünk a kétely és bizonytalanság számára! Szentori hang töltötte be hirtelen a szobát.

– Szabad lenne megjegyzést fűznöm ehhez a ponthoz? – érdeklődött Bölcs Elme.

– Sztrájkolni fogunk – fenyegetőzött Vroomfondel.

– Úgy van – helyeselt Majikthise. – Jó kis országos Filozófus-sztrájk szakad a nyakatokba!

Az elektronikus alapzaj szintje hirtelen megnőtt; néhány tartalék mélysugárzó is működésbe lépett a szoba falai mentén el helyezett csábosan faragott, fényesre politúrozott hangszekrényekben, hogy Bölcs Elme hangja némi extra erőt nyerjen.

– Mindössze azt kívánom közölni – üvöltötte Bölcs Elme – hogy áramköreim visszavonhatatlanul elkötelezettek amellett, hogy kiszámítsák a választ a végső Kérdésre: az Élet, a Mindenség meg Minden. – Szünetet tartott, s mielőtt valamivel halkabban folytatta volna, elégedetten nyugtázta, hogy sikerült megragadnia a többiek figyelmét. – Időbe telik azonban, amíg végigfut a program.

Fook türelmetlenül az órájára nézett.

– Meddig? – kérdezte.

– Hét és fél millió évig – mondta Bölcs Elme.

Lunkwill és Fook döbbenten pislogtak.

– Hét és fél millió év!... – kiáltották kórusban.

– Úgy van – szónokolt tovább Bölcs Elme. – Megmondtam, hogy időbe telik, nem? Egyébként úgy vélem, hogy egy ilyen program futtatása szükségképpen hatalmas közérdeklődést kelt a filozófia egésze iránt. Mindenkinek lesz elmélete arról, hogy milyen válasszal állok majd elő. Ugyan ki más nyerne a legtöbbet az így megnyíló nyilvánosságból, mint ti magatok? Ameddig csak kellő undort keltve tudjátok pocskondiázni egymást a napisajtóban, biztosítva lesz a nyugis és jól tejelő állásokot. Mit szóltok hozzá?

A két filozófus szájatva bámulta Bölcs Elmét.

– Ördög és pokol – dadogott Majikthise – ezt nevezem gondolkodásnak! Te Vroomfondel, nekünk mért nem jut ilyesmi soha eszünkbe?

– Nemtom – suttozta megilletődötten Vroomfondel. – Asszem, Majikthise, túlságosan pallérozott az elménk. Azzal sarkon fordultak, és kivonultak az ajtón, melyen túl a soha nem is remélt gyöngyélet várta őket.

26. fejezet

– Nagyon érdekes – szólt Arthur, miután Szartibartfaszt ismertette a történet főbb pontjait. – Csak azt nem értem, mi köze az egésznek a Földhöz, az egerekhez meg

egyáltalán.

– Ez csupán a történet első fele, földlakó – mondta az öregember. – Ha tudni szeretnéd, mi történt hét és fél millió évvel később, a Válaszadás napján, meghívhatlak a műterembe, ahol a Szenz-O-Rekordfelvétel segítségével magad is átélheted az eseményeket. Persze csak ha nem akarsz menten kipróbálni az Új Föld felszínét. Egyelőre félkész: még a mesterséges dinoszaurusz-csontvázakat se helyeztük el a földkéregben, aztán le kell még fektetnünk a Kainozoikum Harmadik és Negyedik periódusát, és...

– Nem, köszönöm – mondta Arthur –, Kainozoikum nélkül úgysem volna ugyanaz.

– Nem hát! – Szlartibartfaszt megfordította a légikocsit és elindította visszafelé, egyenesen az észbontó falnak.

27. fejezet

Szlartibartfaszt műtermében teljes volt a káosz; úgy nézett ki, mint egy felrobbant közkönyvtár. Az öregember a homlokát ráncolta, amikor beléptek.

– Roppant kínos – mondta. – Az egyik életfenntartó komputerben kiégett egy dióda. Amikor a takarítószemélyzetet akartuk felébreszteni, kiderült, hogy csaknem harmincezer éve mind halott. Csak azt szeretném tudni, ki fogja eltakarítani a tetemeiket. Ülj csak oda, mindjárt be is kapcsolhatlak.

Egy székhez intette Arthurt, a szék olyan volt, mintha sztegoszauruszbordákból alakították volna ki.

– Sztegoszauruszbordából alakították ki – magyarázta az

őregember, és mindenféle drótokkal szöszmötölt, melyeket egymásra tornyosuló papírok és rajzeszközök alól halászott ki. – Nesze – mondta –, fogd ezeket – és Arthur kezébe nyomott két lecsupaszolt huzalvéget.

Amint Arthur kézbe vette őket, átrepült a testén egy madár. Ő maga a levegőben függött, és láthatatlanná vált saját maga számára is. Alatta fákkal szegélyezett, csinos városi tér volt, melyet, ameddig a szem ellátott, tágas, fehér betonépületek vettek körbe. Az idő meglátszott rajtuk: esőáztatta falaikon repedések éktelenkedtek. Most viszont ragyogott a nap, friss szellő játszott a fák között. A téren és a környező utcákon tolongtak az izgatott, vidám emberek, morajuktól mintha a házak is zümmögtek volna. Rezesbanda játszott valahol, tarka zászlók csapdostak a szélben, és a levegőt betöltötte a karneváli hangulat.

Arthur hallatlanul magányosnak érezte magát a levegőben, mert még a neve is testetlen volt. Mielőtt azonban megsajnálhatta volna magát, egy hang zengett végig a téren, és figyelmet kért.

A szónok a tér fölé magasodó központi épület előtt, a gazdagon feldíszített erkélyen állt, és a hangosbeszélőn keresztül szólt a tömeghez.

– Ó, népünk, ki itt várakozol Bölcs Elme árnyékában! – kiáltotta. – Vroomfondel és Majikhtise, a Legnagyobb és Legeslegérdekesebb írástudók nagybecsű Leszármazottai... a Várakozás Ideje elmúlt!

A tömeg vad kiáltásban tört ki. Zászlók, lobogók, fülsértő füttyök szálltak a levegőben. A keskenyebb utcák felfordított és lábaikkal hevesen integető százlábúakra emlékeztették

Arthurt.

– Hét és fél millió éve vár fajunk erre a Nagyszerű és Remélhetőleg Felvilágosító Napra! – kiáltotta a szónok. – A Válasz Napja!

A tömeg teljes ekstázisban hurrázott.

– Többé soha, soha többé nem ébredünk ezzel a gondolattal: ki vagyok én? Meg hogy minek élek? Meg hogy igazán számít-e, van-e kozmikus jelentősége, ha ma nem kelek fel, és nem megyek dolgozni? Mert ma végre egyszer és mindenkorra megkapjuk a rövid, világos választ ezekre a bosszantóan jelentéktelen kérdésekre, hogy Élet, a Mindenség, meg Minden.

Miközben a tömeg újabb üdvrivalgásban tört ki. Arthur azon kapta magát, hogy siklórepüléssel átszeli a teret, és a szónoki emelvény mögött álló ház egyik hatalmas földszinti ablaka felé veszi útját.

Röpke pillanatra úrrá lett rajta a pánik, mikor egyenesen az ablaknak vitorlázott, ám rögvést jobban lett, mihelyst átcusszant rajta anélkül, hogy akár csak megérintette volna a tömör üveget.

A szobában tartózkodók nem figyeltek fel különös érkezésére, ami nem túl meglepő, hiszen valójában nem is érkezett meg. Arthur lassan beletörődött, hogy élményei csupán egy felvétel visszajátszásának köszönhetőek, s hogy ehhez képest a hatsávós, térhatású, szélesvásznú film körülbelül annyira korszerű, mint a svájcisapka.

A szoba egészen olyan volt, amilyennek Szlartibartfaszt leírta. Gondját viselték az elmúlt hét és fél millió évben; rendszeresen takarították, úgy százévenként. Az

ultramahagóni asztal kissé megkopott a szélein, a szőnyeg valamelyest kifakult, de a nagy Komputerterminál változatlan dicsőségében ragyogott az asztal bőrrel bevont tetején, mintha csak tegnap építették volna.

Két szigorú öltözékű ember ült tisztelettudóan a terminál előtt, és várakozott.

– Mindjárt eljő az óra – mondta az egyik. Arthur meglepetésére egy szó betűi tűntek fel a nyaka körül. A felirat: LOONKAWL, néhányszor felvillant, majd kialudt: Mielőtt Arthur ezt megemészhette volna, a másik várakozó is megszólalt, és az ő nyaka körül is villogni kezdett egy felirat: FOOCHG.

– Őseink hetvenötezer generációval ezelőtt indították el ezt a programot. Mi lehetünk azonban az elsők, akiknek a Komputer megszólal.

– Lenyűgöző élmény, Foochg. – Arthur ekkor jött rá, hogy a felvételt feliratokkal is ellátták.

– Mi leszünk a szerencsések – mondta Foochg – akik meghallhatják az Élet...

– A Mindenség...

– Meg Minden...

– Nagy Kérdésére...

– A Választ...

– Csst! – pissegett LoonkawL. – Azt hiszem, Bölcs Elme beszédhez készülődik!

Pillanatnyi várakozásteljes szünet után a konzol elején sorban feléledtek a műszerek. A fények, mintegy kísérletképp, fel-felvillantak, majd üzemszerű villogásban állapotok meg. A kommunikációs csatornából halk bűgás

hallatszott.

– Jó reggelt! – szólalt meg végül Bölcs Elme.

– Ööö... jó reggelt, ó, Bölcs Elme – mondta Loonkawl idegesen. – Megvan a... ööö... hogy is mondjam...

– A Válasz? – szakította félbe Bölcs Elme fenségesen. – Igen. Megvan.

A két férfi beleborzongott e válaszba. Tehát mégsem vártak hiába!

– Valóban létezik Válasz? – lehelte Foochg.

– Valóban létezik Válasz – erősítette meg Bölcs Elme.

– Mindenre? A Nagy Kérdésre? Az Élet, a Mindenség Meg Minden.

– Igen.

Mindkettőjüket erre képezték ki, egész életükben erre a pillanatra készültek, születésükkor választották ki őket, hogy tanúskodjanak, amikor a Válasz megadatik, s mégis azon kapták magukat, hogy lélegzetvisszafojtva fészkelődnek, mint afféle izgatott gyerekek.

– S készen állsz rá, hogy közöld velünk? – sürgette Loonkawl.

– Készen állok.

– Most?

– Most – mondta Bölcs Elme.

Mindketten megnyalták cserepes ajkukat.

– Bár nem hinném – tette hozzá Bölcs Elme – hogy tetszeni fog.

– Nem számít! – felelte Foochg. – Tudnunk kell most!

– Most? – érdeklődött Bölcs Elme.

– Igen! Most...

- Felőlem... – A komputer elcsöndesedett. Azok ketten idegesen fészkelődtek. A feszültség az elviselhetetlenségig fokozódott.
- Egész biztosan nem fogtok örülni – jegyezte meg Bölcs Elme.
- Ki vele!
- Jó – mondta Bölcs Elme. – A Válasz a Nagy Kérdésre...
- Nos?...
- Az Élet, a Mindenség Meg Minden... – mondta Bölcs Elme.
- Tehát?...
- A Válasz... – mondta Bölcs Elme, és megállt.
- Igen?...
- A Válasz...
- Igen???...
- Negyvenkettő – mondta Bölcs Elme végtelen méltósággal és hidegvérrel.

28. fejezet

Hosszú-hosszú ideig senki se szólt.

Szeme sarkából Foochg láthatta a várakozástól feszült arcok tengerét odakünn a téren.

- Minket most meglincselnek, ugye? – suttogta.
- Nehéz hivatal – jegyezte meg Bölcs Elme szelíden.
- Negyvenkettő! – ordította Loonkawl. – Ez minden, amit hét és fél millió év alatt kiagyaltál?
- Viszont gondosan ellenőriztem – mondta a komputer – és egész egyértelműen ez a Válasz. Hogy őszinte legyek, a

probléma szerintem abban rejlik, hogy magatok sem tudjátok, mi a kérdés.

– Hiszen ez volt a Nagy Kérdés! A Legvégső Kérdés! Az Élet, a Mindenség Meg Minden! – bömbölte Loonkawl.

– Helyes – mondta Bölcs Elme, és hangján érződött hogy készségesen elviseli a hülyéket is –, de mit jelent igazából?

Bárgyú döbbenet ömlött el lassan a két arcon, ahogy előbb a Komputerre bámultak, aztán egymásra.

– Tudod, izé... hát a Minden... az Minden... – próbálkozott Foochg bátortalanul.

– Hát ez az – mondta Bölcs Elme. – Mihelyst tudjátok, hogy mi a kérdés, érteni fogjátok a választ is.

– Marha jó – dűnnyögte Foochg, félrelökte a jegyzetkönyvét, és parányi könnycseppet törölt ki a szeméből.

– Jó, jó, figyelj – mondta Loonkawl. – Volnál szíves, és esetleg megmagyaráznád a kérdést? Te magad?

– A Legvégső Kérdést?

– Igen!

– Beleértve az Életet, az Univerzumot meg Mindent?

– Igen!

Bölcs Elme rágódott ezen egy keveset.

– Zűrös – mondta végül.

– De meg tudod csinálni?! – kiáltotta Loonkawl.

Bölcs Elme újabb hosszú percig töprengett.

– Nem. – Válasza nagyon véglegesen hangzott.

A két férfi magába roskadtan ült.

– De tudom, ki volna képes rá – mondta Bölcs Elme.

Mindketten felkapták a fejüket.

– Kicsoda?

Arthur nem létező koponyája bizseregni kezdett, érezvén, hogy gazdája lassan, de megállíthatatlanul kúszik a konzol felé; Arthur azonban sejtette már, hogy ez csupán a ráközelítés, melyet a film ismeretlen alkotója a drámai hatás fokozására iktatott be.

– Nem másról beszélek, mint arról a komputerről, mely utánam lesz majd eljövendő. – Bölcs Elme hangja újfent a jellegzetes szónokiassággal zengett. – E komputer operációs paramétereit kiszámítani oly megtiszteltetés, melyre én méltatlan vagyok, ám az én küldetésem, hogy megtervezem őt. E komputer képes lesz arra, hogy kiszámítsa a Végső Válaszhoz rendelhető Kérdést. E komputer oly végtelenül kifinomult és komplex lesz, hogy operációs mátrixának még a szerves élet is részét képezi majd. És ti magatok is új formát fogtok öltetni, és leszálltok arra a Komputerre, hogy vezéreljétek programjának tízmillió éves futását! Igen! Megtervezem nektek ezt a komputert. És néven is nevezem a számotokra. Legyen a neve... Föld! Foochg tátott szájjal meredt Bölcs Elmére.

– Elég sivár név. – Testét hatalmas bemélyedések szelték végig. Loonkawlon is hirtelen borzasztó vágások tűntek fel. A komputer konzolja felpukkadtt és megrepedezett, a falak meginogtak és összeomlottak, a szoba rázúdult a saját mennyezetére.

Arthur előtt Szlartibartfaszt állt, kezében a két huzalvég.

– Lejárt a szalag – mondta.

29. fejezet

– Zaphod! Ébredj!

– Mmmmmwwrrrrrrr?

– Mi lesz, ébredj már fel!

– Hagyd, hogy annál maradjak, amihez értek, jó? – dűnnyögte Zaphod, és odább hengeredett, hogy hallótávolságon kívül kerülve tovább alhasson.

– Azt akarod, hogy megrugdossalak? – mondta Ford.

– Sok örömet szerezne neked? – érdeklődött Zaphod fátyolos hangon.

– Nem.

– Nekem se. Akkor meg minek? Hagyj békén! – Zaphod megint összekucorodott.

– Dupla adag gázt kapott – mondta Trillian, és lenézett rá.

– Két légcsőve van.

– És csönd legyen – morgott Zaphod. – Így is éppen elég nehéz aludni. A talaj is pocsek. Egészen kemény és hideg.

– Aranyból van – mondta Ford.

Zaphod bámulatosan kecses mozdulattal felpattant, és a látóhatárt fürkészte, mivel az aranyfelszín éppen odáig terjedt minden irányban, tökéletesen simán és tömören. Úgy ragyogott, mint... nehéz volna meghatározni, hogy is ragyogott, mert az egész univerzumban semmi se ragyog úgy, mint egy színarany bolygó.

– Ki rakta ezt mind ide? – hápogott Zaphod kidülledt szemmel.

– Ne izgulj – intette le Ford. – Ez csak a katalógus.

– Micsoda?

- Katalógus – mondta Trillian. – Illúzió.
- Hogy állíthatsz ilyet?! – kiáltotta Zaphod, és négykézláb kezdte vizsgálgatni a talajt. Bökdöste és piszkálta. Nehéz volt és egész kicsit puha: meg tudta karcolni a körmével. Nagyon sárga volt és csillogott, s amikor Zaphod rálehel, a lélegzete olyan sajátosan párologt el, ahogy csak színaranyról párolog el a lélegzet.
- Trillian meg én nemrég tértünk magunkhoz – mondta Ford. – Addig kiabáltunk és üvöltöztünk amíg oda nem jött valaki, erre tovább kiáltoztunk és üvöltöztünk, míg megunták, és idehoztak minket a bolygókatalógusukba, hogy elfoglaljuk magunkat, míg felkészülnek rá, hogy foglalkozzanak velünk. Ez itt mind Szenz-O-Rekord. Zaphod keserűen bámult rá.
- A fészkes fotonba – mérgelődött – fölébresztettetek a magam tökéletesen megfelelő álmából, hogy megmutassátok valaki másét.
- Zaphod sértődötten leült.
- Miféle völgyek azok ott? – kérdezte.
- Fémjelzés – mondta Ford. – Megnéztük.
- Idáig alhattál – szolt Trillian. – Az előző bolygón térdig gázoltunk a halakban.
- Halakban?
- Egyesek a legfurább dolgokat kedvelik.
- A halak előtt – mondta Ford – platina is volt. Elég unalmas. Azt gondoltuk, ezt azért látnod kellene. Tenger sok fény ragyogott felénk egyöntetű aranycsillogással, akármerre néztek.
- Elragadó! – zsémbelt Zaphod.

Hatalmas zöld sorszám jelent meg az égen. Pislogott és megváltozott, s vele együtt a táj is átalakult.

Mindhárman egyszerre hördültek fel.

Biborszínű tenger partján találták magukat, mindenütt apró sárga és zöld kavicsok heverték – nyilván értékes drágakövek. A távolban a lágy vonalú hegyek vörös csúcsai gyengéden hullámzottak. Mellettük tömör ezüst kerti asztal állt, mályvaszínű, fodros napernyővel és ezüstrojtokkal. Az égen, a katalógusszám helyén hatalmas felirat jelent meg: Magrathea az Ön bármely igényét kielégíti. Nem dicsekszünk.

És ötszáz teljesen meztelen nő záporozott alá az égből ejtőernyőn.

A következő pillanatban a látvány eltűnt. Tavaszi réten egy csomó tehén kérődzött körülöttük.

– Au! – mondta Zaphod. – Az agyaim!

– Akarsz beszélni róluk? – kérdezte Ford.

– Igen. – leültek, összedugták a fejüket, és füttyültek az állandóan változó környezetre.

– Úgy látom – mondta Zaphod –, akármilyen történet is az elmém, magam tettem. Még hozzá úgy, hogy a kormány szűrővizsgálatain ne derüljön ki. Sőt magam se tudhattam semmiről. Hülyén hangzik, mi?

A másik kettő egyetértően bólintott.

– A kérdés tehát: „mi lehet olyan titkos, hogy nem tudhatják, hogy tudom” nemhogy a Galaktikus Kormány, de saját magam sem? A válasz: nem tudom. Nyilvánvalóan. De összeilleszthetek némely dolgot, és akkor találgathatok. Mikor döntöttem el, hogy indulok az elnökválasztáson?

Nem sokkal Yooden Vranx elnök halála után. Emlékszel Yoodenre, Ford?

– Persze – mondta Ford. – Ő volt az a pasas, akivel találkoztunk kölyökkorunkban, az arktüreánus kapitány. Szédületes fej volt. Adott nekünk gesztenyét, amikor fellopóztál a szuperteherhajójára. Azt mondta, sose látott ilyen bámulatos kölköt.

– Miről beszéltek? – kérdezte Trillian.

– Egy történet – mondta Ford – abból az időből, amikor még mindketten gyerekek voltunk a Betelgeusén. Az arktüreánusok szuperteherhajói bonyolították le a tömegcikk-kereskedelem nagyját a Galaktikus Centrum és a külső körzetek között. A Betelgeuse kereskedelmi felderítői kutatták fel a piacot, az arktüreánusok meg odahordták az árut. Rengeteg zúrt okoztak akkoriban az úrkalózok, mielőtt a Dornellis-háborúk során elintézték őket. A szuperteherhajókat a galaktikus tudomány legfantasztikusabb védőpajzsaival szerelték fel. Igazi böhömök voltak azok a hajók, óriásiak. Ha egy bolygó körül pályára álltak, eltakarták a napot.

Erre ez a Zaphod kölyök úgy dönt, hogy lerohanja az egyiket. Képzeld csak el: sztratoszféra-repülésre tervezett, jelentéktelen kis csónakocskája volt, vacak három sugárhajtóművel, benne egy taknyos kölk. Úgy értem, fátyol rá, örült ötlet volt, veszettebb, mint egy veszett majom. Amikor nekivágott, vele tartottam, mert fixre megjátszottam egy nagyobb summát, hogy kudarcot vall, és nem akartam, hogy hamis bizonyítékkal állítson be. Erre mi történik? Beszállunk a háromsugarasába, amit ő úgy átbütykölt, hogy

nem lehetett ráismerni. Röpke néhány hét alatt átszelünk három parszeket, besurranunk a szuperteherhajóba, ma se tudom, hogyan, végigmasírozunk a parancsnoki hídon, kezünkben játékpisztoly, és vadgesztenyét követelünk. Ekkora marhaságot azóta se hallottam. Egy egész évi zsebpénzem bánta. És mit nyertem? Vadgesztenyét.

– A kapitány ez a Yooden Vranx volt, igazán bámulatos hapsi – vette át a szót Zaphod. – Adott kaját, piát... mind csupa hihetetlen galaktikus kotyvalék volt... meg persze nagy csomó vadgesztenyét, elképzelhetetlenül remekül éreztük magunkat. Azután hazateleportált bennünket. A Betelgeuse Állami Börtön Különleges Biztonsági Szárnyába. Hidegvérű pasas volt. Később megválasztották a Galaxis Elnökének.

Zaphod elhallgatott.

Környezetük ezúttal éppen elsötétedett. Feketén gomolygott a pára, és alig kivehető, idomtalan árnyak leselkedtek a sötétben. A levegő időnként megreszketett a szellemlények üvöltésétől, melyeket egyéb szellemlények öldököltek.

Föltehetőleg elegen lelkesedtek az ilyesmiért, ha kifizetődött a reklámozása.

– Ford – mondta Zaphod csöndesen.

– Igen?

– Közvetlenül a halála előtt Yooden meglátogatott.

– Tényleg? Sose mesélted.

– Nem.

– Miért látogatott meg?

– Az Arany Szívről mesélt. Az ő ötlete volt, hogy ellopjam.

– Az ő ötlete?

– Igen. És csak úgy lophattam el, ha részt veszek az avatási ünnepségen.

Ford döbbenten tátotta a száját, majd harsogó nevetésben tört ki.

– Azt akarod mondani, hogy csakis azért indultál a Galaktikus Elnökválasztáson, mert el akartad lopni azt a hajót?

– Pontosan. – Zaphod arcára olyan vigyor ült, melyért az embert többnyire puhára bélelt falú szobába zárják.

– És miért olyan fontos neked a hajó?

– Nemtom – mondta Zaphod. – Azt hiszem, ha tudatosan tudnám, miért olyan fontos a hajó, és mit akarok vele kezdeni, akkor ez kiderült volna a tesztek során, és nem lehettem volna elnök. Azt hiszem, abból, amit Yooden elmondott, egy csomó dolog még mindig el van előlem zárva.

– Szóval azt gondolod, Yooden vett rá, hogy belepiszkálj a saját agyadba?

– Szövegetelni irtóra tudott.

– De hát Zaphod, öreg barátom, elsősorban mégiscsak magaddal kell törődnöd, tudod, hogy van ez.

Zaphod vállat vont.

– Úgy értem, a magad részéről eszed ágában sem volt ez az egész elnökség meg minden – firtatta Ford.

Zaphod ezen hosszan eltöprengett. Látszott, hogy kétely suhan át az arcán.

– Nem – mondta végül. – Úgy látszik nemigen avatom be magamat a titkaimba. Bár – tette hozzá némi gondolkodás

után – ez nem is meglepő. Fikarcnyit sem bízom magamban.

A következő pillanatban helyreállt a valóságos világ.

Pazar váróteremben ültek, melyet üvegtetejű asztalokkal és tervezési díjakkal zsúfoltak tele.

Nyúlánk magratheai férfi állt előttük.

– Az egerek fogadnak benneteket – mondta.

30. fejezet

– Hát így állunk – mondta Szlartibartfaszt, miközben erőtlén és jelképes próbálkozásokat tett a műteremben uralkodó észbontó rendetlenség mérséklésének irányában. Az egyik rakás tetejéről felkapott egy papírlapot, de sehova se tudta letenni, így hát visszatette az eredeti kupac tetejére, amitől a kupac azonnal ledőlt. – Bölcs Elme megtervezte a Földet, mi megépítettük, ti meg laktatok rajta.

– És a Vagonok öt perccel a program befejezése előtt szétrombolták – fűzte hozzá Arthur, nem minden keserűség nélkül.

– Igen – mondta az öregember, reményvesztett pillantását végighordozva a műtermen. – Tízmillió és tervezés és munka – sutty, füstbe ment! Tízmillió év... fel tudod egyáltalán fogni ezt a hatalmas időt, földlakó? Tízmillió év alatt egyetlen közönséges kukacból ötször is kifejlődhet egy egész galaktikus civilizáció! Kész. – Elgondolkodott. – Nesze neked bürokrácia! – tette hozzá.

– Tudja – Arthur elmélázott –, azért ez sok mindent

megmagyaráz. Nekem például egész életemben volt egy különös, megmagyarázhatatlan érzésem, hogy történik valami a világban, valami nagy, sőt baljós, csak éppen senki se hajlandó megmondani, hogy mi.

– Nem – mondta az öregember –, ez csak a normális paranoia. Mindnyájunknak van a világegyetemben.

– Igen? Hát ha tényleg mindenkinek van – elmélkedett Arthur –, akkor talán lehet is benne valami! Talán valahol az ismert világegyetemen túl...

– Talán. Kit izgat? – mondta Szlartibartfaszt, még mielőtt Arthur felajzotta volna magát. – Lehet, hogy öreg vagyok már és fáradt – folytatta –, de mindig úgy véltem, képtelenül kicsiny az esélye annak, hogy megtudjuk, mi történik valójában. Nem tehetünk egyebet tehát, mint fűtülünk az egészre, és igyekszünk elfoglalni magunkat. Én például partvonalakat tervezek. Díjat is kaptam Norvégiáért.

Beletúrt az egyik hulladékhalomba, átlátszó műanyaggal borított dobozt húzott elő, rajta a nevével, benne Norvégia modelljével.

– Mi értelme ennek? – mondta. – Szerintem semmi. Egész életemben fjordokat csináltam. Akkoriban jöttek divatba, erre nagydíjat kaptam.

Egy darabig ide-oda forgatta a díját, aztán hanyag mozdulattal félrelökte. Arra azért ügyelt, hogy puhára essen.

– Ezen a pót-Földön, amit most építünk, Afrikát bízták rám, én meg persze újra fjordokkal fogom megcsinálni, mert történetesen kedvelem őket, s mert elég ódivatú vagyok ahhoz, hogy úgy véljem, a fjordok kellemesen barokk jelleget adnak a kontinenseknek. Ezek meg azt mondják, a

fjord nem elég egyenlítői. – Örömtelen nevetést hallatott. – Egyenlítői! Mit számít az? A tudománynak persze számos csodás eredménye van, én azonban sokkal jobban élvezem a boldogságot, mint az igazságot.

– És legalább boldog?

– Nem. Itt omlik össze az egész elmélet.

– Kár – mondta Arthur együttérzően. – Pedig amúgy egész jó életstílusnak tűnt.

Fehér fény villant fel a falon.

– Gyerünk – mondta Szlartibartfaszt. – Az egerek hívatnak téged. Bolygónkra érkezésed meglehetősen izgalmat okozott. Ahogy hallom, máris úgy ünneplik, mint a világegyetem történetének harmadik legvalószínűtlenebb eseményét.

– Mi volt az első kettő?

– Ó, csak sima egybeesés valószínűleg – vetette oda Szlartibartfaszt. Ajtót nyitott, s várakozóan nézett Arthurra.

Arthur még egyszer körülpillantott, aztán futólag önmagát is megvizsgálta. Rendetlen, átizzadt ruhájában csütörtök reggel még a sárban feküdt.

– Én is nagy gondban vagyok az életstílusommal – morogta magában.

– Tessék? – kérdezte az öregember szelíden.

– Ó, semmi – mondta Arthur. – Csak vicceltem.

31. fejezet

Természetesen köztudott, hogy a fecsegés öl, mégis olykor lebecsüljük ezt a veszélyt.

Így például amint kimondta Arthur, hogy „Én is nagy

gondban vagyok az életstílusommal”, szív alakú hézag nyílt a téridő folytonos szerkezetében, és a szavak messze-messze visszarepültek az időben. Csaknem végtelen távolságot szeltek át a térben, míg egy távoli galaxishoz értek, ahol különös és harcias lények rettenetes interstelláris háború küszöbén álltak.

Utoljára ült tárgyalóasztalhoz a két ellenséges vezér. Halálos csend ereszkedett közéjük, amint a VI'hurgok parancsnoka, fekete, gyémántokkal kivert harci rövidnadrágjában, rezzenéstelenül a vele szemben guggoló, zöld, édeskés gőzfelhőbe burkolózó G'Gugvunt vezérrre meredt. Mivel háta mögött a csillogó úrcirkálók milliói alig várták, hogy szórhassák az elektromos halált, felszólította az alávaló teremtményt, hogy vonja vissza, amit az az anyjáról mondott.

A lény rezgett émelyítően forrongó gőzében. E pillanatban suhantak át a konferenciatermen Arthur szavai: „Én is nagy gondban vagyok az életstílusommal.”

Sajnos a mondat a VI'hurgok nyelvén az elképzelhető legszörnyűbb sértést jelentette, melyre kizárólag egy több száz évig tartó háború nyújthat elégtételt.

Idővel persze, miután a pár évezrednyi háború megtizedelte a galaxisukat, a harcban álló felek rájöttek, hogy szörnyű félreértés áldozatai. A két szemben álló hadiflotta egykettőre napirendre tért az egyéb nézeteltérések felett, hogy nyugodtan megindíthassák közös támadásukat a mi Galaxisunk ellen, melyet időközben egyértelműen a sértő megjegyzés forrásaként azonosítottak.

További hosszú évezredek teltek el, míg a félelmetes harci

hajók – átszelvén a kozmikus ürességet – sűrűltve rázúdultak az első, elibük kerülő bolygóra. Ez történetesen a Föld volt, ahol a méretarányok számításában elkövetett szarvashiba következtében az egyesült csatahajóflottát felnyalta egy arra járó kiskutya. Akik az ok és okozat szövevényes kölcsönhatását tanulmányozzák a világegyetemben azt állítják, hogy minduntalan ilyen dolgok történnek velünk, de nem tehetünk ellenük semmit.

– Ilyen az élet – mondják.

Rövid légikocsikázás után Arthur és az öreg magratheánus egy ajtóhoz értek. Otthagyták a kocsit, és bementek a váróterembe, melyet üvegtetejű asztalokkal és átlátszó dobozokban elhelyezett díjakkal zsúfoltak tele. A szoba túloldalán egy ajtó fölött csaknem azonnal fény villant, mire beléptek.

– Arthur, biztosságban vagy! – kiáltotta egy hang.

– Igen? – mondta meglepetten Arthur. – Remek.

A gyér világítás miatt eltartott egy ideig, amíg észrevette Fordot, Trilliant és Zaphodot. Egzotikus fogásokkal, különleges édességekkel és bizarr gyümölcsökkel pompásan megterített kerek asztal körül ültek. Tömték a fejüket.

– Mi történt veletek? – tudakolta Arthur.

– Az van – mondta Zaphod, és egész cubák grillezett izomnak esett neki – hogy ezek a mi kedves vendéglátóink elgázosítottak minket, szétcsaptak kissé az agyunkban, meg általában eléggé furán viselkedtek, úgyhogy most kárpótlásul meghívtak erre a finom kis ebédre. Nesze –

mondta, és ördögien búzló húsdarabot halászott ki az egyik tából – kóstold meg ezt a vegai orrszarvú-kotlettet.

Isteni, ha történetesen szereted.

– Vendéglátók? Miféle vendéglátók? Nem látok semmiféle...

Apró hangocska szólalt meg:

– Isten hozott, földi lény! Tarts velünk.

Arthur körbepillantott, és döbbenten felkiáltott:

– Fúj! Egerek az asztalon!

Kínos csend támadt. Mindenki rosszállóan nézett Arthurra, aki viszont két fehér egérre meredt. Az állatkák konyakos pohárra emlékeztető üvegedényben üldögéltek az asztalon. Aztán Arthur is észbe kapott.

– Ó, sajnálom, nem voltam egészen felkészülve...

– Hadd mutassalak be – mondta Trillian. – Arthur, ő Benji egér.

– Helló! – intett az egyik egér. Az üvegpohár belső oldalán valamilyen érzékeny kapcsolótábla lehetett, mert ahogy Benji egér végigsimította a bajszával, a pohár előreszökkent egy kicsit.

– Ő pedig Frankie egér.

– Örvendek a szerencsének! – A másik egér is előreszökkent.

Arthur a száját tátotta.

– De nem...

– De igen – mondta Trillian. – Ők azok az egerek, akiket a Földről hoztam magammal.

Egyenest Arthur szemébe nézett, s mintha icipicit lemondóan megvonta volna a vállát.

– Közelebb adnád a reszelt arktureánus Megaszamárhúst? – kérdezte.

Szartibartfaszt udvariasan köhécselt.

– Ööö... bocsánat.

– Jól van, Szartibartfaszt, köszönjük – szólt Benji egér élesen. – Leléphetsz.

– Ó... ööö... hogyan – mondta az öregember némileg meglepve. – Hát akkor megyek, és folytatom a fjordokat.

– Nos, ami azt illeti, már nem lesz szükség rá – mondta Frankie egér. – Nagyon úgy néz ki, hogy nem is kell az az új Föld. – Rózsaszín szemecskéit forgatta. – Elvégre találtunk egy bennszülöttet, aki néhány másodperccel a katasztrófa előtt még a Földön volt.

– Micsoda?! – kiáltott fel rémülten Szartibartfaszt. – Ezt nem mondhatjátok komolyan! Ezer gleccserem várja, hogy végiggördülhessen Afrikán!

– Akkor síelj rajtuk egyet, mielőtt szétszeded őket – tanácsolta fagyosan Frankie egér.

– Síelni! – kiáltott az öregember. – Azok a gleccserek valódi műalkotások! Elegánsan megfaragott szegélyvonalak, égre törő jégcsúcsok, fenségesen mély szakadékok! A legmagasabb művészetten síelni... micsoda szentségtörő ötlet!

– Köszönjük, Szartibartfaszt – mondta Benji egér határozottan. – Majd szólítunk, ha kellesz.

– Igen, uram – felelte az öregember hidegen. – Nagyon köszönöm a díjat, ég áldjon, földlakó! – fordult Arthurhoz. – Remélem, összejön az az életstílus.

A társaság többi tagjától kurta bólintással búcsúzott, majd

sarkon fordult, és szomorúan elhagyta a szobát.

Arthur utána bámult. Nem tudta, mit is mondhatna.

– Most pedig – szólta Benji egér – munkára!

Ford és Zaphod koccintottak.

– A munkára! – kiáltották.

– Tessék? – mondta Benji egér.

Ford körülnézett.

– Bocsánat, azt hittem, pohárköszöntő jön.

Az egerek türelmetlenül futkostak fel-alá üveg szállítójárműveikben. Aztán összeszedték magukat, és Benji előrébb hajtatott, hogy Arthurhoz szólhasson.

– Nos, földi lény, helyzet a következő. Amint te is tudod, az utóbbi tízmillió évben többé-kevésbé mi irányítottuk a bolygókat, avégett, hogy megtaláljuk azt a szerencsétlen dolgot, a Végső Kérdést.

– Miért? – kérdezte Arthur élesen.

– Neem... erre már mi is gondoltunk – vágott közbe Frankie egér – nincs összhangban a válasszal. Miért? Negyvenkettő. Beláthatod, hogy ez így nem jó!

– Nem – mondta Arthur. – Úgy értem, miért csináltátok?

– Ó, értem már – felelte Frankie. – Nos, hogy egészen őszinte legyek, talán csak megszokásból. És tulajdonképpen ez a lényeg. Már tele van a hócipőnk az egésszel, s hogy azok miatt a nyüves Vagonok miatt előlről kezdjük az egészet, hát a pusztá lehetőségétől is kijön a sikongató lábrázás. Tiszta szerencse, hogy Benji meg én befejeztük a saját feladatunkat, és idejében elhagytuk a bolygót egy kis szabadságra, s hogy azóta szerencsésen visszamanipuláltuk az utunkat Magratheára a barátaid

révén.

– Magrathea az összekötő kapu a saját dimenziókhöz – szólt közbe Benji.

– Ahonnan – folytatta a rágcsálótárs – meglehetősen zsíros ajánlatot kaptunk arra, hogy szerződünk el az 5D pletykarovatához és társalgási sorozatához. Erősen hajlunk rá, hogy elfogadjuk.

– Én is elfogadnám. Hát te, Ford? – kérdezte Zaphod.

– De mennyire! Repülnék érte, mint a puszkagolyó.

Arthur rájuk pillantott, s azon tűnődött hova akarnak kilyukadni.

– Ehhez azonban eredményre van szükségünk, ugye? – mondta Frankie.

– Úgy értem, elvileg még mindig szükségünk van a Végső Kérdésre, ilyen vagy olyan formában.

Zaphod Arthurhoz hajolt.

– Tudod – mondta – ha csak üldögélnék ott a stúdióban, és lazán megjegyzik, hogy megkapták a Választ az Életre, a Mindenségre Meg Minden, aztán viszont be kell ismerniük, hogy Negyvenkettő, akkor a műsor elég kurta lesz. Nem lenne eldolgozva a poén.

– Valami jól hangzó szöveg kellene nekünk – sóhajtotta Benji.

– Jól hangzó szöveg? – tört ki Arthur. – Jól hangzó Végső Kérdés? Két egértől?

Az egerek hátán felborzolódtott a szőr.

– A fészkes fotonba – cincogta Frankie. – Éljen az idealizmus meg az alap kutatás méltósága meg az igazság keresése is az ő összes formájában, mégis eljön a pillanat,

amikor megsejtjük, hogy ha egyáltalán létezik valódi igazság, akkor az az, hogy a világegyetem teljes multidimenziós végtelenségét nyilván egy csürhe mániákus őrült igazgatja. Ha pedig választhatok, hogy eltöltök-e újabb tízmillió évet azzal, hogy felfedezem ezt, vagy pedig egyszerűen felmarkolom a pénzt, és futás, hát akkor részemről inkább a testmozgás.

– De hát... – Arthur legyintett.

– Hej, földlakó, ide süss! – szólalt meg Zaphod. – Annak a komputermátrixnak az utolsó generációs terméke vagy, igaz, és ott is voltál egészen addig, amíg a bolygód meg nem kapta a magáét, nemde?

– Ööö...

– Az agyad tehát a komputerprogram utolsó előtti konfigurációjának szerves része – magyarázta Ford is. Úgy vélte, hogy ez igazán magától értetődő.

– Világos? – sürgette Zaphod.

– Háát... – mondta bizonytalanul Arthur. Még soha életében nem érezte, hogy bárminek is a szerves része volna. Ez mindig is zavarta.

– Más szavakkal – mondta Benji, és különleges hajtányát egyenesen Arthurhoz kormányozta – komoly az esélye annak, hogy a kérdés kódját az agyad kódja tartalmazza, úgyhogy meg akarjuk vásárolni tőled.

– Mit, a kérdést? – tudakolta Arthur.

– Igen – felelte Ford és Trillian egyszerre.

– Tenger sok pénzért – tódította Zaphod.

– Nem, nem – mondta Frankie egér –, nekünk az agy kell.

– Micsoda!

- Kinek hiányozna? – érdeklődött Benji.
- Mintha azt mondtátok volna, hogy csak leolvassátok az agyát. Műszerrel. – Ford is megneheztelt.
- Hát persze. Csak előbb ki kell vennünk. Előkészíteni.
- Beáztatni – fűzte hozzá Benji.
- Felkockázni.
- Köszönöm! – kiabált Arthur. Feldöntötte székét, és rémülten hátrált az asztaltól.
- Hiszen bármikor pótolhatnánk – nyugtatgatta Benji –, ha már úgy odavagy érte.
- Hát persze. Kapsz egy elektronikus agyat – biztatta Frankie. – A legegyszerűbb kis modell is megtenné.
- A legegyszerűbb kis modell? – siránkozott Arthur.
- Hát persze. – Zaphod arcán ördögi vigyor jelent meg. – Mást se kellene beprogramozni, csak azt, hogy „Micsoda” meg „Nem értem” meg „Hol a teám?” észre se vennénk, hogy nem igazi agy.
- Micsoda?! – kiáltotta Arthur, és még messzebb hátrált.
- Na ugye, mit mondtam! – Zaphod felüvöltött fájdalmában, mert Trillian belerúgott az asztal alatt.
- Én észrevenném – bizonygatta Arthur.
- Dehogy vennéd észre – legyintett Frankie egér – a programod sem engedné.
- Ford az ajtóhoz lépdelt.
- Nézzétek, drágcsalóim – mondta – sajnálom, de szerintem nem kötünk boltot.
- Márpedig jobb, ha kötünk. – Az egérkórus cincogásából hirtelen minden kedvesség elpárolgott. A két üvegjármű apró, sikongató csikordulással felröppent, s a levegőn át

Arthur felé lendült, aki botladozva hátrált, míg nem beszorult az egyik sarokba. Tehetetlenségében behunyta a szemét. Trillian kétségbeesetten megragadta a karját, hogy az ajtó felé cibálja, Zaphod és Ford közben a kilincset rángatták. Arthur azonban holt teher volt, mintha csak hipnotizálta volna a levegőből lecsapó kis rágcsálók látványa. Trillian sikoltozva sürgette, de Arthur csak tátozott. Még egy rántás. Ford és Zaphod kinyitotta az ajtót. Odakint meglehetősen csúf fickók kis csoportja várakozott, föltehetőleg ők lehettek a nehézfiúk Magratheán. Maguk is visszaszítók voltak, és a kezükben tartott orvosi felszerelés sem tette őket vonzóbbá. Támadásba lendültek. A következő pillanatban tehát Arthurnak lyukat vágnak a fejébe, Trillian képtelen segíteni neki, Fordot és Zaphodot pedig mindjárt lerohanja néhány orgyilkos, akik nemcsak súlycsoportban, hanem fegyverzetben is felülmúlják őket. Mindent egybevetve hallatlan szerencse, hogy ebben a pillanatban a bolygó összes riasztóberendezése fülsiketítő csörömpölésbe kezdett.

32. fejezet

– Veszélyhelyzet! Riadó! – harsogták a harsonák egész Magratheán. – A bolygón ellenséges űrhajó landolt. Fegyveres behatólok az A8 szektorban. Mindenki a védelmi álláspontokra!

A két egér bosszúsan szaglászta az üvegjárművek szétszóródott cserepeit.

– A fene aki megette! – morogta Frankie egér. – Ekkora

felhajtást vacak két font földi agy miatt! – Körbekörbe futkosott, rózsaszínű szemei villogtak, szép fehér bundáján szikrázva meredt fel a szőr.

– Csak egyet tehetünk – mondta Benji lekuporodva, és elgondolkozva simogatta a bajszát. – Próbáljunk meg hamisítani egy kérdést. Találjunk ki valamit, ami elfogadhatóan hangzik.

– Rázós – mondta Frankie. Eltűnődött. – Figyelj! Ha feldobjuk, sárga, ha leesik, veszélyes. Mi az?

Benji elgondolkodott.

– Nem jó – mondta. – Nem illik a válaszhoz.

Hallgatásba merültek.

– Na jó – szólalt meg Benji. – Mennyi hatszor hét?

– Ez se jó. Nagyon szájbarágós – mondta Frankie.

– Nem tartaná fenn a csőcselék érdeklődését.

Megint törték a fejüket.

Most Frankie-n volt a sor.

– Van egy ötletem. Hány fülünk kell legyen, hogy halljuk, ha bömbölve zúg a nép?(4)

– Ó! – mondta Benji. – aha, ez ígéretesen hangzik. – Próbálgatta egy kicsit a mondatot. – Igen – mondta – ez kitűnő. Rendkívül jelentőségteljesnek tűnik, anélkül hogy leragadna holmi értelmes jelentésnél. Hány fülünk kell legyen, hogy halljuk? Éppen negyvenkettő. Kitűnő, kitűnő! Jól kibabrálnak velük. Frankie, csillagom, megcsináltuk a szerencsénket!

Gyors diadaltáncot lejtettek izgalmukban.

Mellettük a földön néhány meglehetősen csúf fickó hevert, akiket súlyos tervezési díjakkal fejbe csapdostak.

Fél mérfölddel távolabb négy alak dübörgött végig egy folyosón, kiutat keresve. Tágas, szellős Komputertermbe érkeztek. Vadul körbepillantottak.

– Szerinted merre, Zaphod? – kérdezte Ford.

– Első megközelítésre aszondom, erre – azzal Zaphod végigrohant a fal és egy komputertömb között.

Ahogy a többiek utána eredtek, Zaphod megtorpant, mert az orra előtt becsapódó Durr-O-Dum energiatöltet megolvasztotta kissé a falat.

Felüvöltött egy kézi hangosbeszélő:

– Oké, Beeblebrox, ne moccanj! Be vagy kerítve!

– Zsaruk! – szisszent fel Zaphod, és leguggolva megpördült. – Van még kedved tippelni, Ford?

– Oké, erre – mondta Ford. Mind a négyen végigvágattak két komputersor közt a folyosón.

A folyosó végén állig felfegyverzett figura jelent meg úrruhában, kezében rossz külsejű Durr-O-Dum puskával.

– Nem akarunk lelőni, Beeblebrox! – kiáltotta.

– Részemről rendben! – kiáltotta Zaphod, és fejest ugrott két adatfeldolgozó egység közé. A többiek utána faroltak.

– Ketten vannak – mondta Trillian. – Sarokba szorítottak.

Ferdén bepréselődtek egy adatbank és a fal közé.

Lélegzet-visszafojtva vártak.

A levegőt hirtelen felrobbantották az energiatöltetek, ahogy a két zsaru egyszerre nyitott tüzet.

– Hé, ezek lőnek ránk! – duzzogta Arthur, és gombóccá gömbölyödött.

– Mintha azt mondták volna, hogy nem akarnak lőni ránk...

– Én is úgy hallottam – jegyezte meg Ford.

Egy veszélyes pillanatra Zaphod kidugta a fejét.

– Hé! Mintha azt mondtátok volna, hogy nem akartok löni ránk!

Vártak.

Kisvártatva megszólalt egy hang:

– Nehéz zsarunak lenni.

– Mit mondott? – kérdezte Ford döbbenten.

– Azt mondta, hogy nehéz zsarunak lenni.

– Ez mégis csak az ő problémája, nem?

– Szerintem is.

Ford kikiabált:

– Hej, ide figyeljete! Éppen elég baj az nekünk, hogy itt lövöldöztök ránk, úgyhogy azt hiszem, könnyebb volna, ha legalább a saját problémáitokkal békén hagynátok!

Újabb szünet, aztán megszólalt a hangosbeszélő:

– Na, ide figyelj, te fickó! Csak azt ne hidd, hogy holmi ostoba, szűkagyú, durrogató idiótákkal van dolgod, akiknek az alacsony homlokukba lóg a hajuk, kicsi disznószemük van, és nem tudják, mi fán terem a társalgás! Mi igenis két intelligens, figyelmes fickó vagyunk, és biztos kedvelnétek bennünket, ha barátilag találkoznánk! Eszem ágában sincs, hogy mindenfelé csak lelődözsem az embereket, aztán meg ezzel kérkedjek az úrcsavargók tetves csehóiban, mint egypár zsarú, akit ismerek! Én lelődözöm mindenfelé az embereket, de utána órákon át siránkozom róla a barátnőmnek!

– Én meg regényeket írok – sopánkodott a másik zsarú is.

– Eddig egy se jelent meg, úgyhogy ne is csodálkozzatok, ha iszonyuúan pocsék a kedvem!

Ford szeméi kigúvadtak.

– Miféle zsaruk ezek? – kérdezte.

– Nemtom – felelte Zaphod. – Asszem, jobban bírtam őket, amikor lőttek.

– Szóval kijöttök onnan szép nyugodtan – kiáltott az egyik zсарu – vagy inkább füstöljünk ki benneteket?!

– Ti melyiket választanátok? – kiabált vissza Ford.

A következő ezredmásodpercben a levegő kezdett porhanyósra sülni körülöttük, ahogy az egyik Durr-O-Dum töltet a másik után csapódott be a fedezékül szolgáló számítógépkonzolba. A tűzijáték hosszú másodperceken át elviselhetetlen intenzitással folytatódott. Amikor abbamaradt, és a visszhangok is elhaltak, néhány másodpercig szinte teljes volt a csönd.

– Ott vagytok még?! – kiáltott az egyik zсарu.

– Igen! – kiabálták vissza.

– Egyáltalán nem élveztük a dolgot! – ordította a másik zсарu.

– Vettük észre – méltatlankodott Ford.

– Most pedig ide figyelj, Beeblebrox, és ajánlom, hogy jól figyelj!

– Miért?! – kiáltott vissza Zaphod.

– Azért – harsogott a zсарu – mert amit most mondok, az nagyon intelligens lesz, egész érdekes és kifejezetten humánus! Szóval... vagy mindannyian megadjátok magatokat, hogy összeverhessünk titeket egy kicsit, bár természetesen nem nagyon, mert határozottan ellenezzük a fölösleges erőszakot, vagy pedig felrobbantjuk ezt az egész bolygót meg esetleg még egyet-kettőt, amiket

kiszúrtunk magunknak idejövét.

– De hisz ez örület! – háborgott Trillian. – Csak nem tennétek ilyet!

– De még mennyire, hogy megtennénk! – rikoltotta a zsaru.

– Ugye, megtennénk? – kérdezte a társát.

– Hát persze. Nem is tehetnék mást! – ordította helybenhagyólag a másik.

– De miért? – tudakolta Trillian.

– Mert vannak dolgok, amiket akkor is meg kell tenni. Ha az ember felvilágosult, liberális zsaru, aki mindent tud az érzékenységről meg minden.

– Tudja fene, én valahogy nem hiszek ezeknek – morogta Ford.

Az egyik rendőr átkiabált a másiknak:

– Lőjük még egy darabig őket?!

– Hogyne, miért ne?

Újra megindult az elektromos zárótűz.

A hő és a zaj fantasztikus szintre nőtt. A számítógép pultja lassan széthullott. Az eleje csaknem teljesen megolvadt, a fémolvadék vastos patakokban kacskaringózott hátrafelé, ahol a menekülők lapultak.

Összegömbölyödve várták a véget.

33. fejezet

A vég azonban csak nem jött; legalábbis egyelőre nem.

A zárótűz hirtelen abbamaradt, a rákövetkező mély csöndet fojtott gurgulázás és hörgés zavarta meg.

A négy ostromlott egymásra meredt.

– Mi történt? – kérdezte Arthur.

– Abbahagyták – mondta Zaphod, és vállat vont.

– Miért?

– Nemtom. Akarsz kimenni, hogy megkérdezd tőlük?

– Nem.

Tovább vártak.

– Helló! – kiáltott ki Ford.

Semmi.

– Rejtély.

– Lehet, hogy csapda.

– Nincs annyi eszük.

– Kik voltak ezek az útonállók?

– Nemtom.

Még néhány másodpercig vártak.

– Jó – mondta Ford. – Megyek, körülnézek.

A többiekre pillantott.

– Senki sem akar szólni, hogy Nem, te nem teheted meg, hadd menjek inkább én?

A többiek a fejüket rázták.

– Nna jó – Ford felállt.

Egy pillanatig semmi sem történt.

Aztán, egy vagy két másodperc elteltével, ugyanez folytatódott. Ford átpislogott az égő komputer fölött kavargó füstfelhőn.

Kiővakodott a nyílt térségbe.

Még mindig nem történt semmi.

Fordtól húsz méterre a füstben felsejlett az egyik zsaru úrruhás alakja. Úgy hevert a padlón, mint egy rongycsomó.

A másik zсарu az ellenkező irányban feküdt. Senki más nem látszott.

Ford ezt módfelett különösnek vélte.

Lassan, félénken megindult az első zсарu felé. Odaért. A zсарu továbbra is bizalomgerjesztő mozdulatlanságban feküdt: Akkor is bizalomgerjesztően mozdulatlan maradt, amikor Ford rátette a lábát a Durr-O-Dum puskára, mely a zсарu elernyedte kezében lógott.

Ford lehajolt, és felkapta a fegyvert. A zсарu ezt sem kifogásolta. Szemlátomást halott volt.

A tetemet szemrevételezve Ford megállapította, hogy a zсарu a Blagulon Kappa metánt lélegző életformájának képviselője, akinek Magrathea vékony, oxigéntartalmú légkörében úrruhára van szüksége az életben maradáshoz. Hátizsákjában az életfenntartó rendszer miniatűr komputere, úgy látszik, váratlanul felrobbant.

Ford hökkenten topogott ide-oda. Ezeket a mini úrruhakomputereket általában a fedélzeti számítógép működteti, melyekkel közvetlen Szub-Éta kapcsolatban állnak. Az ilyen rendszerek minden helyzetben hibátlanul működnek, kivéve a visszacsatolás totális gátoltságát, ez viszont gyakorlatilag nem fordul elő.

Ford a másik zсарuhoz rohant. Ugyanaz a megmagyarázhatatlan dolog történt vele is, feltehetőleg ugyanakkor.

Odahívta a többieket is, akik éppúgy megdöbbenek, mint Ford, de nem óhajtották behatóbban tanulmányozni az esetet.

– Húzzunk kifelé ebből a lyukból – mondta Zaphod. – Még

ha itt is van az a valami, amit állítólag keresek, akkor sem vagyok rá kíváncsi. – Felragadta a másik Durr-O-Dum puskát, szétlőtt egy teljesen ártalmatlan könyvelőgépet, és kirohant a folyosóra, nyomában a többiekkel. Hajszál híján szétlőtte a légikocsit is, mely néhány méterrel odébb várt rájuk.

A kocsi üres volt, de Arthur ráismert Szartibartfaszt járművére.

Szartibartfaszt üzenetet is hagyott a szegényes műszerfal egyik részére tűzve. A papírlapra rajzolt nyíl az egyik gombra mutatott.

Az üzenet így szólt: Szerintem ezt a gombot kéne megnyomni.

34. fejezet

A légikocsi az R17-et meghaladó sebességgel keresztülröpítette a társaságot az acélalagutakon, ki a bolygó ellenszenves felszínére, melyet az újabb hajnal ködös fénye borított. Rémes szürke fény darvadozott a tájon.

Az R a gyorsaság mértékegysége, az az ésszerű utazási sebesség, mely az egészség és a szellemi jólét függvénye, mondjuk legfeljebb öt perc késéssel. Nyilvánvaló tehát, hogy R a körülményektől függő, rendkívül változékony érték, mivel az első két tényező nem csupán az abszolút értelemben vett sebességtől függ, hanem attól is, hogy az utas tisztában van a harmadik tényezővel. Az egyenletet hallatlan nyugalommal kell kezelni, különben az eredménye

nagyfokú feszültség, fekély, sőt halál lehet.

Az R17 nem egyértelmű sebesség ugyan, de nyilvánvalóan túl nagy.

A légikocsi R17-tel és még gyorsabban fúrta át magát a levegőn, majd kitette utasait az Arany Szív mellett. Az úrhajó mereven állt a fagyos földön, mint a fehéritett csont. A légikocsi sietősen visszafordult és elillant, amerről jött, saját fontos ügyeit intézendő.

A menekülők borzongva nézték a hajót.

Egy másik is állt mellette.

A rendőrségi járőrhajó volt a Blagulon Kappáról, dudoros, cápa alakú jószág, palazöld oldalát változatos méretű és ridegségű fekete betűkkel kenték össze. A felirat arról tájékoztatta az érdeklődőt, hogy honnan jött a hajó, melyik rendőrségi körzethez tartozik, és hová kell csatlakoztatni az energiatápvezetékét.

Természetellenesen sötétnek és csöndesnek látszott, és ezt nem indokolhatta, hogy kétfőnyi személyzete holtan hever egy füsttel teli kamrában, néhány mérföldre a felszín alatt. Ez is a megmagyarázhatatlan és meghatározhatatlan dolgok közé tartozik: de néha megérezni, ha egy hajó tökéletesen halott.

Ford is megérezte, és szerfölött rejtélyesnek találta. A látszat szerint a két rendőr meg a hajójuk spontán meghaltak. Ford tapasztalatai szerint a világegyetem egyszerűen nem így működik.

A többiek is érezték, hogy meghalt a hajó, ám ennél sokkal jobban érezték a maró hideget, és a kíváncsiság teljes hiányától gyötörve igyekeztek vissza az Arany Szívbe.

Ford hátramaradt, hogy szemrevételezze a Blagulon hajót. Útközben csaknem hasra vágódott a mozdulatlan acéltestben, mely arccal lefelé borulva hevert a porban.

– Marvin! – kiáltotta. – Mit csinálsz itt?

– Ne érezd kötelességednek, kérlek, hogy tudomást végy rólam – hangzott a fojtott válasz.

– Mégis, hogy érzed magad, acélember? – kérdezte Ford.

– Nagyon lehangoltan.

– Miért, mi újság?

– Nem tudom – mondta Marvin. – Nem olvasom a lapokat.

– Miért fekszel arccal a porban? – Ford vacogva leguggolt a robot mellé.

– Mert remek módszer arra, hogy pocsékul érezzük magunkat – mondta Marvin. – Ne is tegyél úgy, mintha beszélni akarnál velem, tudom, hogy gyűlölsz.

– Dehogy.

– De igen, mindenki gyűlöl engem. Hozzá tartozik a világegyetem természetéhez. Elég, ha megszólalok, már gyűlölnék. Még a robotok is gyűlölnék. Ha volnál olyan kedves, és füttyölnél rám, azt hiszem, szépen odébbállnék. Azzal feltápászkodott, és duzzogva hátat fordított.

– Az a hajó is gyűlölt engem – mondta leverten, és a járőrhajó felé bökött.

– Az a hajó? – kérdezte Ford hirtelen izgalommal. – Te tudod, mi történt vele?

– Gyűlölt engem, mert beszéltem hozzá.

– Beszéltél hozzá?! – kiáltott fel Ford. – Hogyhogy beszéltél hozzá?

– Egyszerű. Nagyon unatkoztam, és kedvetlen voltam,

úgyhogy odamentem, és csatlakoztattam magam a külső komputerbemenetre. Hosszasan beszéltem a komputerhez, és elmagyaráztam neki a világegyetemről alkotott véleményemet – mondta Marvin.

– Erre mi történt? – faggatta Ford.

– Öngyilkosságot követett el – felelte Marvin, és visszacaplatott az Arany Szívhez.

35. fejezet

Aznap éjjel, miközben az Arany Szív azon fáradozott, hogy minél több fényévet gyűjtsön önmaga és a Lófej Köd közé, Zaphod a parancsnoki hídon lebzsel a pálma alatt, és bőkezűen mért Pángalaktikus Gégepukkasztó-dózisokkal igyekezett formába pofozni az agyát. Ford és Trillian az egyik sarokban az életet s az ebből levezethető kérdéseket vitatták meg, Arthur pedig ágyba bújt, hogy átlapozza Ford könyvét, a GALAXIS Útikalauzt. Úgy vélte, ha már a Galaxisban kell élnie, legfőbb ideje, hogy egyetmást megtudjon felőle.

Az alábbi tételre bukkant:

„A jelek szerint valamennyi fontosabb Galaktikus Civilizáció Története három különálló és jól megkülönböztethető szakaszon megy keresztül: a Túlélés, a Kíváncsiság és a Kifinomultság szakaszain, melyeket a Hogyan, Miért és a Hol fázisainak is neveznek.

Az első szakaszt például a következő kérdés jellemzi: Hogyan szerzünk ételt?

A másodikat ez:

Miért eszünk?

A harmadikat ez:

Hol vacsorázunk ma?”

Nem jutott tovább az olvasásban, mert megcsörrent a fedélzeti telefon.

– Hej, földlakó, te vagy az? Éhes vagy, kölök? – tudakolta Zaphod.

– Ööö, hát igen, csipegetnék, azt hiszem – felelte Arthur.

– Oké, bogaram, kapaszkodj! – mondta Zaphod. – Bekapunk valamit az Univerzum Pereme Étteremben...

Jegyzetek:

1. Ford előljáró

2. Elnök. A teljes cím: A Birodalmi Kormány Elnöke. A Birodalmi jelző fennmaradt, noha manapság már anakronizmusnak tűnik. Az örökös Császár csaknem halott – néhány száz éve már. Halálos kómája utolsóperceiben sztázisba helyezték, mely állandó és változatlan állapotban tartja. Örökösei valamennyien halottak, minek következtében a politikai hatalom minden drasztikus változás nélkül, egyszerűen és hatásosan lejjebb csúszott egy-két fokkal a létrán, és most az a testület gyakorolja, mely korábban mint a Császár tanácsadóinak szervezete tevékenykedett: megválasztott kormányzó testület, mely saját kebeléből választ elnököt. A látszat ellenére a tényleges hatalmat sem ez, sem más hasonló testület nem birtokolja. Az Elnök csupán jelképes figura, aki az égvilágon semmiféle hatalmat nem gyakorol. Tényleg a

kormány választja, de a legfőbb követelmény, melynek eleget kell tennie, nem a vezetői rátermettség, hanem a finoman mérlegelt közbotrány. Emiatt az Elnök mindig ellentmondásos személyiség, egyszerre tenyérbemászó és elbájoló. Nem az a feladata, hogy gyakorolja a hatalmat, hanem hogy elterelje róla a figyelmet. E szempontok alapján Zaphod Beeblebrox egyike a Galaxis legsikeresebb elnökeinek: tíz elnöki évéből kettőt már börtönben töltött csalásért. Alig néhányan vették észre, hogy sem az Elnöknek, sem a Kormánynak nincs semmi hatalma, s közülük is csak hatan tudják, hol a politikai hatalom végső forrása. A többiek általában úgy vélik, hogy a végső döntéshozatalt egy számítógép végzi. Nagyobbat már nem is tévedhetnének.

3. Ford Prefect eredeti neve csupán a Betelgeuse egy obskurus nyelvjárásában érthető; a nyelv gyakorlatilag azóta halott, hogy a Nagy Lezúduló Hrung Katasztrófa a Betelgeuse-VII összes ősi Praxibel közösségét elsöpörte a 03758. Galaxikus-Sziderikus Év-ben. A bolygó teljes népessége elpusztult a Nagy Lezúduló Hrung Katasztrófa során. Ford apja volt az egyetlen túlélő; életét egy rendkívüli véletlennek köszönhette, amelyről sose tudott számot adni. Az egész históriát mély rejtély övezi: igazából mindmáig senki se tudta megmondani, hogy mi is az a Hrung, és hogy miért pont a Betelgeuse-VII-et tüntette ki a ezúdulásával. Ford apja nagyvonalúan félresöpörte az őt szükségképp körülvevő gyanú felhőjét, és letelepedett a Betelgeuse-V-ön, ahol Fordnak lett apja és nagybátyja; immár kihalt fajának tiszteletére az ősi Praxibel nyelven

keresz- telte meg a fiút.

Ford képtelen volt rá, hogy megtanulja a nevét, úgyhogy az apja végül belehalt a székelybe, mely a Galaxis egyes részein még mindig halálos betegség. Az iskolában a többi gyerek lx-nek nevezte, ami a Betelgeuse-V nyelvén azt jelenti, hogy „fiú, aki nem képes kielégítően megmagyarázni, mi az a Hrungr, sem azt, hogy miért pont a Betelgeuse-VII-et tüntette ki a lezúdulásával”

4. Bob Dylan híres dalversének részlete. Tardos Péter fordítása.

Tartalom

- [Előszó](#)
- [1. fejezet](#)
- [2. fejezet](#)
- [3. fejezet](#)
- [4. fejezet](#)
- [5. fejezet](#)
- [6. fejezet](#)
- [7. fejezet](#)
- [8. fejezet](#)
- [9. fejezet](#)
- [10. fejezet](#)
- [11. fejezet](#)
- [12. fejezet](#)
- [13. fejezet](#)
- [14. fejezet](#)
- [15. fejezet](#)
- [16. fejezet](#)
- [17. fejezet](#)
- [18. fejezet](#)
- [19. fejezet](#)
- [20. fejezet](#)
- [21. fejezet](#)
- [22. fejezet](#)
- [23. fejezet](#)
- [24. fejezet](#)
- [25. fejezet](#)

- [26. fejezet](#)
- [27. fejezet](#)
- [28. fejezet](#)
- [29. fejezet](#)
- [30. fejezet](#)
- [31. fejezet](#)
- [32. fejezet](#)
- [33. fejezet](#)
- [34. fejezet](#)
- [35. fejezet](#)
- [Jegyzetek](#)